

การเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับ
ภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง

โดย

นายฉิยูน เจียง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาวัฒนธรมตะวันออก
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับ
ภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง

โดย

นายฉียูน เจียง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาวัฒนธรรมตะวันออก
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

A COMPARISON ABOUT COLOR TERMS AND COLOR PERCEPTION
BETWEEN THAI OF BANGKOK PEOPLE AND CHINESE OF HAN
PEOPLE IN NANNING

BY

MR. QIYUN JIANG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS IN THAI LANGUAGE
DEPARTMENT OF THAI AND EAST ASIAN LANGUAGES AND CULTURES
FACULTY OF LIBERAL ARTS
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2017
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

นายฉิยุน เจียง

เรื่อง

การเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ
กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2561

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

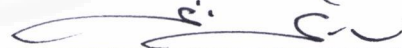
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาสินี ปิยพสุนทร)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

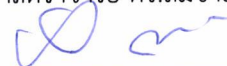
(รองศาสตราจารย์อรพัช บวรรักษา)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.ปิยะภาค สรรพวีรวงศ์)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ อดุลยฤทธิกุล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง
ชื่อผู้เขียน	นายฉียูน เจียง
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาวัฒนธรรมตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์อรพัช บวรรักษา
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ 6 คน และชาวฮั่นในนครหนานหนิง 6 คน ซึ่งผู้บอกภาษาทั้งสองกลุ่มมีอายุระหว่าง 20-30 ปี

ผลการวิจัยพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 12 คำ ส่วนภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมี 8 คำ เมื่อนำคำเรียกสีพื้นฐานทั้งสองภาษามาเรียงลำดับก่อนหลังตามแนวคิดวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991) พบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีนมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 เช่นเดียวกัน ส่วนคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมี 339 คำ และภาษาจีนมี 265 คำ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ภาษาไทยมีวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน 4 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย และ 4) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี ส่วนภาษาจีนมีวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน 5 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย 4) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี และ 5) การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์

สำหรับการรับรู้สีพบว่า ชาวกรุงเทพฯ สามารถจำแนกสีต่างๆ ได้เป็น 12 ประเภท ส่วนชาวฮั่นในนครหนานหนิงได้จำแนกสีเป็น 8 ประเภท ด้านการรับรู้ใจกลางสี ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีการรับรู้ใจกลางสีตรงกันหรือคล้ายคลึงกันในประเภทสี 6 ประเภท นอกจากนี้ยังพบว่า ทศนคติที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมี

ลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มมีทัศนคติเชิงบวกต่อสื่อที่สดใส เด่นชัด และสื่อที่ผู้บอกภาษาจำแนกประเภทและรับรู้ได้ง่าย แต่มีทัศนคติเชิงลบต่อสื่อที่ไม่สดใส มีดหม่น และหมองคล้ำเช่นเดียวกัน

คำสำคัญ: คำเรียกสี, การรับรู้สี, ภาษาไทย, ภาษาจีน, กรุงเทพฯ, หอนานหนึ่ง

Thesis Title	A COMPARISON ABOUT COLOR TERMS AND COLOR PERCEPTION BETWEEN THAI OF BANGKOK PEOPLE AND CHINESE OF HAN PEOPLE IN NANNING
Author	Mr. Qiyun Jiang
Degree	Master of Arts in Thai Language
Major Field/Faculty/University	Department of Thai and East Asian Languages and Cultures Faculty of Liberal Arts Thammasat University
Thesis Advisor	Associate professor Orapat Borwornraksa
Academic Years	2017

ABSTRACT

This study aims to compare color terms and color perception between Thai of Bangkok people and Chinese of Han people in Nanning. The data was collected from 6 Bangkok people and 6 Han people in Nanning, whose ages were between 20 and 30.

Results are that basic color terms in Thai comprise 12 words and Chinese comprise 8 . Based on the Berlin and Kay's theory (1991), the evolution of basic color terms in Thai and Chinese are both at 7th stage. Regarding non-basic color terms, there are 339 non-basic color terms in Thai and 265 in Chinese. Thai have 4 strategies for forming non-basic color terms, by using specific color terms; combining color terms; combining color terms with modifying words; and using names of the specific objects as color terms, and there are 5 strategies in Chinese, by using specific color terms; combining color terms; combining color terms with modifying words; using names of the specific objects as color terms; and using the grammar borrowing words as color terms

As regards the color perception, Bangkok people divide colors into 12 categories and Han people in Nanning divide them into 8 , and both have the same or similar foci points in 6 color categories. Besides, Bangkok people and Han in Nanning have similar attitudes to colors, it is found that both have positive attitudes towards bright, vivid, easily categorized colors and negative attitude towards dark, dull, difficult to categorize colors.

Keywords: Color Terms, Color Perception, Thai, Chinese, Bangkok, Nanning

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์อรพัช บวรรักษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้วิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลาด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธาสินี ปิยพสุนทร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม และอาจารย์ ดร. ปิยะมาศ สรรพวีรวงศ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาวัฒนธรรม ตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้ความเมตตา ให้คำชี้แนะ อบรมสั่งสอน และถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณงานบัณฑิตศึกษา งานวิเทศสัมพันธ์ และหน่วยงานต่างๆ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำเรื่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยเข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวโดยเฉพาะคุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้าน และให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

ขอบคุณเพื่อนๆ ในสาขาวิชาภาษาไทย ที่คอยให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และให้กำลังใจในตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบคุณกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มอบ “ทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาเพื่อรับปริญญา” ในการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แห่งนี้

นายฉิยุณ เจียง

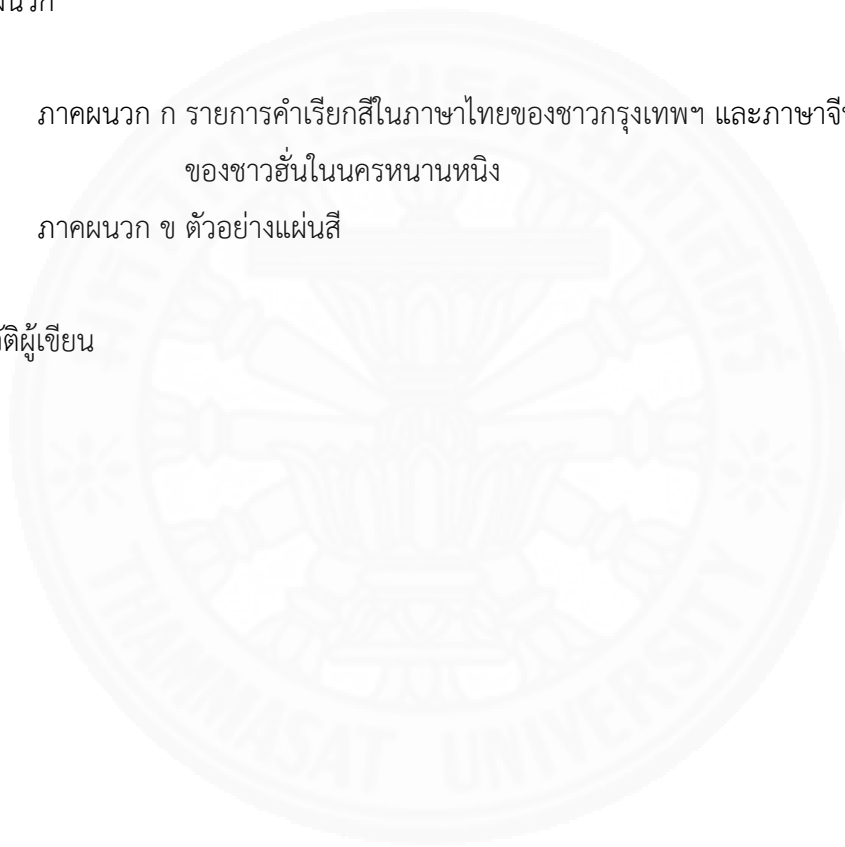
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3. สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 รายการสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	5
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
2.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาคำเรียกสี	15
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิธีสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาจีน	19
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำเรียกสีและการรับรู้สี	21
2.4 ภูมิหลังของกรุงเทพมหานครและนครหนานหนิง	33

2.4.1	ภูมิหลังของกรุงเทพมหานคร	34
2.4.2	ภูมิหลังของนครหนานหนิง	38
2.5	สรุปภาพรวมของวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3	คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	46
3.1	คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ	46
3.1.1	คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ	46
3.1.2	คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ	48
3.1.2.1	การใช้คำเรียกสีเฉพาะ	48
3.1.2.2	การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน	49
3.1.2.3	การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย	51
3.1.2.4	การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี	52
3.1.2.5	การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์	57
3.2	คำเรียกสีในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	60
3.2.1	คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	60
3.2.2	คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	62
3.2.2.1	การใช้คำเรียกสีเฉพาะ	63
3.2.2.2	การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน	63
3.2.2.3	การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย	67
3.2.2.4	การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี	68
3.3	การเปรียบเทียบคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	76
3.3.1	การเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	77
3.3.2	การเปรียบเทียบคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	79

บทที่ 4 การรับรู้สี่ของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง	84
4.1 การรับรู้สี่ของชาวกรุงเทพฯ	84
4.1.1 การจำแนกประเภทสี่ของชาวกรุงเทพฯ	84
4.1.2 การรับรู้ใจกลางสี่ของชาวกรุงเทพฯ	90
4.1.3 ทศนคติที่มีต่อสี่ของชาวกรุงเทพฯ	92
4.2 การรับรู้สี่ของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	94
4.2.1 การจำแนกประเภทสี่ของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	94
4.2.2 การรับรู้ใจกลางสี่ของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	99
4.2.3 ทศนคติที่มีต่อสี่ของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	100
4.3 การเปรียบเทียบการรับรู้สี่ของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง	102
4.3.1 การเปรียบเทียบการจำแนกประเภทสี่ของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง	102
4.3.2 การเปรียบเทียบการรับรู้ใจกลางสี่ของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง	105
4.3.3 การเปรียบเทียบทศนคติที่มีต่อสี่ของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง	107
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	108
5.1 สรุปผลการวิจัย	108
5.1.1 คำเรียกสี่ในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	108
5.1.1.1 คำเรียกสี่ในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ	108
5.1.1.2 คำเรียกสี่ในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	109
5.1.1.3 การเปรียบเทียบคำเรียกสี่ในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	110
5.1.2 การรับรู้สี่ของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง	111
5.1.2.1 การรับรู้สี่ของชาวกรุงเทพฯ	111
5.1.2.2 การรับรู้สี่ของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	112

5.1.2.3 การเปรียบเทียบการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นใน นครหนานหนิง	113
5.2 ข้อเสนอแนะ	114
รายการอ้างอิง	115
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายการคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีน ของชาวฮั่นในนครหนานหนิง	121
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผ่นสี	130
ประวัติผู้เขียน	131

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	58
3.2	74
3.3	77
3.4	79
4.1	84
4.2	86
4.3	87
4.4	90
4.5	93
4.6	93
4.7	94
4.8	96
4.9	97
4.10	99
4.11	101
4.12	101
4.13	103
4.14	105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ตัวอย่างบัตรทดสอบตาบอดสี	5
1.2 ตัวอย่างบัตรสีในการเก็บข้อมูล	7
1.3 ตัวอย่างตารางบันทึกข้อมูลรายบุคคล (ภาษาไทย)	8
1.4 ตัวอย่างตารางบันทึกข้อมูลรายบุคคล (ภาษาจีน)	9
2.1 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์	17
2.2 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเคย์	18
2.3 แผนที่กรุงเทพมหานคร	36
2.4 แผนที่นครหนานหนิง	41
3.1 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ	46
3.2 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง	61

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สีเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ มนุษย์รับรู้และจำแนกความแตกต่างของสีได้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา คำเรียกสีของแต่ละภาษาจะแสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาต่างๆ มีโลกทัศน์ที่ต่างกัน นอกจากนี้การศึกษาคำเรียกสียังสามารถสะท้อนให้เห็นระบบการรับรู้ธรรมชาติรอบตัวของผู้พูดภาษาแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งยังช่วยให้เข้าใจวิวัฒนาการของคำเรียกสี และโลกทัศน์ของผู้พูดภาษานั้นๆ ได้ (นฤมล ศิริพันธุ์, 2554, น.1)

ผู้ที่ศึกษาคำเรียกสีที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปคือเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991) ได้ศึกษาเรื่อง “Basic Color Terms : Their Universality and Evolution” เพื่อพิสูจน์ว่าคำเรียกสีมีลักษณะที่เป็นสากลในทุกๆ ภาษาหรือไม่ เบอร์ลินและเคย์นำข้อมูลคำเรียกสีจากผู้บอกภาษา 98 ภาษาทั่วโลกมาศึกษา และพบว่าแม้ว่าระบบคำเรียกสีของแต่ละภาษาจะมีลักษณะเฉพาะของตนเองก็ตาม แต่คำเรียกสีพื้นฐานและการรับรู้สีมีลักษณะที่เป็นสากลในทุกภาษา กล่าวคือทั้ง 98 ภาษานั้นต่างมีคำเรียกสีพื้นฐาน 2-11 คำ และใจกลางสีในแต่ละภาษานั้นมีจุดที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้เบอร์ลินและเคย์ยังสรุปวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 7 ระยะ ต่อมาเมื่อมีผู้ศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาต่างๆ มักพบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในแต่ละภาษามีวิวัฒนาการสอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ งานวิจัยของเบอร์ลินและเคย์จึงเป็นงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย และเป็นแนวทางที่สำคัญในการศึกษาคำเรียกสีในเวลาต่อมาด้วย

ในประเทศไทยนั้นมีผู้ที่ศึกษาคำเรียกสีทั้งในภาษาตระกูลไทและภาษาตระกูลอื่น เช่น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวจ้วงและชาวไทย” ซึ่งเป็นงานที่เปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาตระกูลไท อีระพันธ์ ล.ทองคำ (2535) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีในภาษาเข่า (เมียน)” งานวิจัยนี้เป็นงานที่ศึกษาคำเรียกสีในภาษาตระกูลอื่น และศตนันต์ เชื้อมหาวัน (2541) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีและการรับรู้สีของผู้พูดภาษาไทยลื้อ ลัวะ ม้ง และ กะเหรี่ยงในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา” วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นการเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาตระกูลไทกับภาษาตระกูลอื่น

ภาษาไทยและภาษาจีนมีลักษณะคล้ายคลึงกันหลายประการ เช่น ภาษาไทยและภาษาจีนเป็นภาษาคำโดด โครงสร้างประโยคเป็นแบบ ประธาน กริยา กรรม และไม่มีการเปลี่ยนรูปคำเพื่อแสดงกาลเวลา และทั้งสองภาษานั้นต่างก็มีเสียงวรรณยุกต์เช่นเดียวกัน เป็นต้น ด้วยเหตุ

ดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยและภาษาจีน จากการศึกษาเก็บข้อมูลเบื้องต้นพบว่า คำเรียกสีในภาษาไทยกับภาษาจีนมีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาหลายประการ อาทิ คำเรียกสีบางคำปรากฏเฉพาะในภาษาไทย บางคำปรากฏเฉพาะในภาษาจีน เช่น เหลืองขมิ้น เป็นคำเรียกสีที่ปรากฏในภาษาไทย แต่ไม่ปรากฏในภาษาจีน แดงดอกท้อเป็นคำเรียกสีที่ปรากฏเฉพาะในภาษาจีน แต่ไม่ปรากฏในภาษาไทย หรือภาษาไทยมีคำเรียกสีที่มีการนำคำเชื่อมมาเชื่อมระหว่างคำเรียกสีบางสี เช่น เขียวอมเหลือง แต่คำเรียกสีลักษณะนี้ไม่ปรากฏในภาษาจีน ผู้วิจัยยังพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยอาจมีจำนวนมากกว่าภาษาจีน แต่ก็พบคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 7 ตามแนวคิดวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์เช่นเดียวกัน และในภาษาไทยมีการใช้คำเรียกสีของต่างๆ มาเป็นคำเรียกสีเป็นจำนวนมาก ส่วนภาษาจีนมีคำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีการนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยายเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้สีที่ชาวกรุงเทพฯ สามารถจำแนกประเภทได้อาจมีจำนวนมากกว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิงด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าว ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยจึงจะศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง เนื่องจากทั้งกรุงเทพมหานครและนครหนานหนิงต่างก็เป็นเมืองสำคัญของประเทศไทยและประเทศจีน กรุงเทพมหานครนั้นเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของประเทศ ดังนั้นภาษาไทยกรุงเทพฯ จึงเป็นภาษาไทยมาตรฐานและมีบทบาทหน้าที่เป็นภาษาประจำชาติ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น.49) ส่วนนครหนานหนิงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นเมืองหลวง แต่ก็ยังเป็นเมืองที่สำคัญทางใต้ของประเทศจีน และยังเป็นเมืองเอกของเขตปกครองตนเองกวางสีจ้วงด้วย และแม้ว่านครหนานหนิงจะเป็นเมืองในเขตที่มีการใช้ภาษาหลากหลาย แต่ชาวหนานหนิงมีการใช้ภาษาจีนมาตรฐาน¹ เป็นภาษาหลักในการสื่อสาร และมีการใช้ภาษาจีนมาตรฐานในระดับสูง โดยมีผู้ใช้ภาษาจีนมาตรฐานจำนวน 88.31% โดยเฉพาะผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี ซึ่งมีผู้ใช้ภาษามาตรฐานมากกว่า 90% (ZHENG ZUOGUANG, 2005, p.193) การศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยมีคำถามการวิจัยว่าชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานมากน้อยเพียงใด มีวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานวิธีใดบ้าง รวมถึงชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีการรับรู้สีได้แก่ การจำแนกประเภทสี การรับรู้สี และทัศนคติที่มีต่อสีเหมือนกันหรือต่างกันหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัย

¹ทางรัฐบาลจีนมีประกาศว่า ภาษาจีนมาตรฐานไม่ได้เป็นภาษาจีนถิ่นใดถิ่นหนึ่ง โดยมีข้อกำหนด 3 ประการ ได้แก่ 1. เป็นภาษาที่ใช้สำเนียงภาษาปักกิ่ง 2. เป็นภาษาที่ใช้คำศัพท์ภาษาถิ่นเหนือเป็นวงคำศัพท์พื้นฐาน 3. เป็นภาษาที่ใช้ไวยากรณ์ตามการเรียงความในวรรณกรรมร่วมสมัยที่ดีเด่น (HUANG BORONG และ LIAO XUDONG, 2011, p.11)

คาดว่าการศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้เข้าใจระบบความคิดที่สัมพันธ์กับคำเรียกสีของชาวไทยและชาวจีน ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นแนวทางในการศึกษา เปรียบเทียบคำเรียกสีของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบจำนวนคำเรียกสีพื้นฐาน และวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้สี ได้แก่ การจำแนกประเภทสี การรับรู้ใจกลางสี รวมถึงทัศนคติที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ และชาวจีนในนครหนานหนิง

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิงมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะเดียวกัน แต่อาจมีจำนวนคำไม่เท่ากัน

1.3.2 การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยชาวกรุงเทพฯ มีการใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสีมากที่สุด ส่วนการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิงใช้วิธีการนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยายมากที่สุด

1.3.3 สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของชาวจีนในนครหนานหนิงมีจำนวนมากกว่าชาวกรุงเทพฯ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 12 คน โดยแบ่งเป็นชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร 6 คน และชาวจีนที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่นครหนานหนิง 6 คน

1.4.2 ผู้วิจัยใช้แผ่นสีของ บริษัท สยามกราฟฟิคเอเจนซี จำกัด ซึ่งมีทั้งหมด 240 สี ในแผ่นสีนั้นไม่มีสีขาว ผู้วิจัยจึงเพิ่มสีขาวอีกสีหนึ่ง รวมทั้งหมด 241 สี

1.5 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

/ / ใช้เพื่อแสดงสัทอักษรที่ถ่ายทอดจากเสียงของคำเรียกสีในภาษาจีน เช่น /xuan²/ เป็นสัทอักษรที่ถ่ายทอดจากเสียงของ 黄(เหลือง) ในภาษาจีน

() ใช้เพื่อแสดงความหมายของคำเรียกสีที่แปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย เช่น 红 ในภาษาจีนแปลว่า (แดง) ในภาษาไทย

[] ใช้เพื่อแสดงความหมายของคำเรียกสีที่แปลจากภาษาจีนตรงตามรายศัพท์ เช่น 蛋黄 [ไข่ + เหลือง] คำว่า 蛋 แปลว่า ไข่ และคำว่า 黄 แปลว่า เหลือง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

คำเรียกสีพื้นฐาน (basic color term) หมายถึง คำเรียกสีที่มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ ตามเกณฑ์การตัดสินคำเรียกสีพื้นฐานดังที่กล่าวไว้ใน 1.7.5.1

การรับรู้สี หมายถึง การที่สมองรับรู้ลักษณะของสี หรือเกิดความรู้สึกที่มีต่อสี เมื่อได้สัมผัสสีนั้นๆ ด้วยตา การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาการรับรู้ลักษณะของสีจากการจำแนกประเภทสี และการรับรู้ใจกลางสี ส่วนด้านความรู้สึกละศึกษาทัศนคติที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่ม

ประเภทสี (color category) หมายถึง กลุ่มของสีที่ใช้คำเรียกสีพื้นฐานมาเป็นตัวแทนของกลุ่มนั้นๆ ในภาษาใดภาษาหนึ่งมีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวนเท่าใด ผู้พูดภาษานั้นจะจำแนกประเภทสีเป็นจำนวนเท่านั้นด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538, น.141)

ใจกลางสี (foci point) หมายถึง สีที่ผู้บอกภาษารับรู้ตรงกันมากที่สุดว่าเป็นตัวแทนของแต่ละประเภทสี

ทัศนคติที่มีต่อสี หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บอกภาษาที่มีต่อสี ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยวัดทัศนคติที่มีต่อสี โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ สวยมาก สวย ปานกลาง ไม่สวย ไม่สวยเลย

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

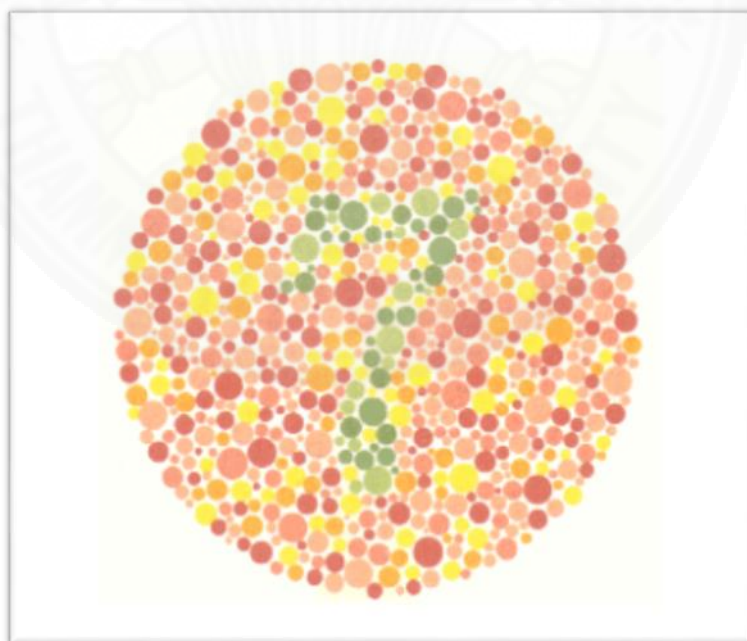
1.7.1 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทบทวนหนังสือ บทความ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาคำเรียกสี ซึ่งมีทั้งการศึกษาคำเรียกสีในภาษาตระกูลไทและภาษาตระกูลอื่นก่อนที่จะดำเนินการวิจัย เพื่อให้เห็นความเป็นมาและภาพรวมของการศึกษาคำเรียกสี อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

1.7.2 เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1.7.2.1 การทำบัตรทดสอบตาบอดสี

ผู้วิจัยทำบัตรทดสอบตาบอดสี เพื่อใช้พิจารณาผู้บอกภาษาว่าตาปกติหรือไม่ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบตาบอดสี 12 แบบจากเว็บไซต์ของศูนย์ฝึกพาณิชยน์าวี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแบบทดสอบของ Prof. Dr. Shinobu Ishihara และใช้เพื่อลองทดสอบตาบอดสีก่อนตัดสินใจประกอบอาชีพนักเดินเรือ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบตาบอดสีติดบนด้านขวาของกระดาษแข็งเทาขาวขนาด 10cm x 10cm แผ่นละแบบ ทั้งหมด 12 แผ่น มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 ตัวอย่างบัตรทดสอบตาบอดสี (ศูนย์ฝึกพาณิชยน์าวี, 2560)

1.7.2.2 การทำบัตรสี

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกข้อมูลสีที่ศึกษาจากแผ่นสี “NEW BIO COLOR” ที่ผลิตโดย บริษัท สยามกราฟฟิคเอเยนซี จำกัด การที่ผู้วิจัยเลือกแผ่นสีของบริษัทนี้ เพราะแผ่นสีนี้มีสีจำนวนมากเพียงพอสำหรับการศึกษาครั้งนี้ และเป็นแผ่นสีที่สั่งซื้อได้สะดวกในประเทศไทย

ในแผ่นสีดังกล่าวนี้ มีจำนวนทั้งหมด 240 สี และมีการเรียงสีจากสีจางไปยังสีเข้มตามลำดับ นอกจากนี้แต่ละสียังมีรหัสเฉพาะของตนเอง ซึ่งประกอบด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษและตัวเลขอารบิก เช่น C100, M40Y100, C40Y40M100 ส่วนตัวอักษรของภาษาอังกฤษใช้แทนเรียกสีต่อไปนี

B เป็นตัวอักษรย่อของ black

M เป็นตัวอักษรย่อของ magenta

Y เป็นตัวอักษรย่อของ yellow

C เป็นตัวอักษรย่อของ cyan

สีดังกล่าวข้างต้นเป็นแม่สีที่ใช้ในระบบการพิมพ์ออฟเซทหรือเรียกว่าระบบสี CMYK ในแม่สีดังกล่าวนี้ สี magenta , yellow และ cyan เป็นสีพื้นฐานลบ (subtractive primary colors) ซึ่งเกิดจากการผสมกันของแม่สีของแสง หรือเรียกว่า สีพื้นฐานบวก (additive primary colors) ได้แก่ สี red , green และ blue ซึ่งมีวิธีการผสมสีดังนี้ (สมภพ จงจิตต์โพธา, 2556, น.40-44)

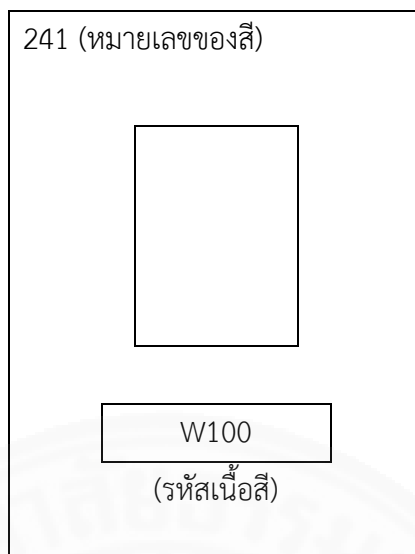
Red + Green = Yellow

Red + Blue = Magenta

Blue + Green = Cyan

ส่วนตัวเลขอารบิกในรหัสของสีหมายถึงอัตราส่วนของสี โดยแบ่งเป็น 100, 80, 60, 40, 20 เช่น Y100 หมายถึง สีที่มีเนื้อสีเหลืองมากที่สุด C100M80 หมายถึงสีที่ผสมด้วยสี cyan ในอัตราส่วน 100 และสี magenta ในอัตราส่วน 80 C40Y20M80 หมายถึง สีที่ผสมด้วยสี cyan ในอัตราส่วน 40 สีเหลืองในอัตราส่วน 20 และสี magenta ในอัตราส่วน 80 เป็นต้น

ต่อมาผู้วิจัยทำบัตรสี โดยตัดสีต่างๆ ออกเป็นแผ่นเล็กๆ แผ่นละ 1 สี มีขนาด 2.5cm × 2cm และติดบนหน้าขาวของกระดาษแข็งเทาขาวที่มีขนาด 8cm × 5cm อย่างไรก็ตามแผ่นสีดังกล่าวไม่มีสีขาว ผู้วิจัยจึงต้องเพิ่มบัตรสีขาวอีก 1 ใบ รวมเป็นทั้งหมด 241 ใบ โดยกำหนดหมายเลขบัตรสีตามลำดับสีในแผ่นสีและระบุรหัสเนื้อสีด้วย ซึ่งมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.2 ตัวอย่างบาร์โค้ดในการเก็บข้อมูล

1.7.2.3 การทำตารางบันทึกข้อมูล

หลังจากทำบาร์โค้ดแล้ว ผู้วิจัยสร้างตารางบันทึกข้อมูล เพื่อที่จะบันทึกข้อมูลคำเรียกสีจากผู้บอกภาษาเป็นสายลักษณะอักษร และใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลัง ตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตารางบันทึกข้อมูลรายบุคคล (ภาษาไทย) ผู้บอกภาษาชื่อ.....นามสกุล อายุ ปี ที่อยู่ แขวง เขต กรุงเทพมหานคร								
ลำดับที่	คำเรียกชื่อ	การ จำแนก ประเภทชื่อ	ทัศนคติ					หมายเหตุ (ลักษณะของชื่อ)
			5 สวย มาก	4 สวย	3 ปานกลาง	2 ไม่ สวย	1 ไม่สวย เลย	
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								

ภาพที่ 1.3 ตัวอย่างตารางบันทึกข้อมูลรายบุคคล (ภาษาไทย)

颜色词资料收集表（汉语）								
资料提供人姓名								
地址：南宁市..... 区（县） 街道（乡、镇）								
序号	颜色词	颜色分类	好感度					备注 (颜色特点)
			5 非常好看	4 好看	3 一般	2 不好看	1 非常不好看	
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								

ภาพที่ 1.4 ตัวอย่างตารางบันทึกข้อมูลรายบุคคล (ภาษาจีน)

1.7.3. คัดเลือกผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้บอกภาษา โดยพิจารณาว่าผู้บอกภาษามีคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่ในการให้ข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1.7.3.1 ตรวจสอบโรคตาบอดสีของผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยตรวจสอบโรคตาบอดสี โดยนำบัตรทดสอบถามผู้บอกภาษาว่า ตัวเลขที่ซ่อนอยู่ในรูปภาพคืออะไร หากผู้บอกภาษาอ่านตัวเลขถูกต้องทุกรูป แสดงว่าผู้บอกภาษาตาปกติ หากผู้บอกภาษาไม่สามารถอ่านตัวเลขได้ถูกต้อง หรือไม่สามารถมองเห็นตัวเลขได้แสดงว่าผู้บอกภาษาตาบอดสี จะไม่ได้รับคัดเลือกเป็นผู้บอกภาษาในการศึกษาครั้งนี้ ดังภาพที่ 1.1 ในหน้า 5 คนตาปกติจะอ่านเป็นเลข 7 แต่คนตาบอดสีไม่สามารถอ่านตัวเลขได้

1.7.3.2 พิจารณาคุณสมบัติของผู้บอกภาษา

เมื่อได้ผู้บอกภาษาที่ไม่เป็นโรคตาบอดสีแล้ว ผู้วิจัยพิจารณาคุณสมบัติของผู้บอกภาษาเพิ่มเติมโดยกำหนดให้มีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ ต้องพูดภาษาไทยกลางในชีวิตประจำวัน และผู้บอกภาษาชาวอื่นในนครหนานหนิงต้องพูดภาษาจีนกลางในชีวิตประจำวันเช่นกัน
2. ผู้บอกภาษาชาวไทยต้องมีถิ่นที่อยู่อาศัยถาวรในกรุงเทพมหานครตั้งแต่เกิด ผู้บอกภาษาชาวอื่นต้องมีถิ่นที่อยู่อาศัยถาวรในนครหนานหนิงตั้งแต่เกิด และไม่เคยอพยพไปยังที่อื่น
3. บิตามารดาของผู้บอกภาษาต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 2 ด้วย
4. ในกรณีที่ผู้บอกภาษาสมรสแล้ว คู่สมรสของผู้บอกภาษาต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 2 เช่นกัน
5. ผู้บอกภาษาต้องเป็นผู้ที่มีอวัยวะในการออกเสียงสมบูรณ์

1.7.4. เก็บข้อมูล

1.7.4.1 ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล

การศึกษานี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลา ดังนี้
ช่วงแรก ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2559 ถึงวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยเดินทางไปยังกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย และนครหนานหนิง ประเทศจีน เพื่อทดลองเก็บข้อมูลเบื้องต้น ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคำเรียกสีจากผู้บอกภาษาที่มีอายุ 20-30 ปี โดยแบ่งเป็นชาวกรุงเทพฯ จำนวน 3 คนและชาวหนานหนิงจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาข้อมูลว่าเป็นไปตามความต้องการที่ผู้วิจัยคาดไว้หรือไม่ และจะปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการเก็บข้อมูลอย่างไร

ช่วงที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2560 ถึงวันที่ 2 กันยายน พ.ศ.2560
ผู้วิจัยเก็บข้อมูลส่วนที่เหลือทั้งหมด

1.7.4.2 วิธีเก็บข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลคำเรียกสี โดยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน 1.7.3 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดหาผู้บอกภาษา โดยติดต่อผู้บอกภาษา และนัดเวลา สถานที่ล่วงหน้า ซึ่งต้องเป็นเวลากลางวันและเป็นสถานที่ที่มีแสงสว่าง เพื่อให้ผู้บอกภาษามองเห็นสีได้ชัดเจน

2. เมื่อเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะแจ้งให้ผู้บอกภาษาทราบถึงความประสงค์ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ก่อนที่จะเก็บคำเรียกสีจากผู้บอกภาษา สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้บอกภาษา เช่น ชื่อ-สกุล อายุ และที่อยู่อาศัย ฯลฯ และทดสอบตาบอดสีของผู้บอกภาษา

3. จากนั้นผู้วิจัยจะนำบัตรสีไปสอบถามผู้บอกภาษาทีละใบว่า “นี่คือสีอะไร สีนี้ถ้าให้จัดประเภท ควรจะจัดอยู่ในประเภทสีอะไร” เมื่อได้คำเรียกสีและการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาแล้ว ผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลลงในตาราง อย่างไรก็ตามหากสีใดเป็นสีที่ผู้วิจัยยังไม่เข้าใจลักษณะของสีได้ชัดเจน หรือเป็นสีที่ผู้บอกภาษาไม่สามารถจำแนกหรือไม่แน่ใจประเภทของสี ผู้วิจัยจะสอบถามผู้บอกภาษาเพิ่มเติมเพื่อที่จะสามารถจำแนกประเภทของทุกสีได้ บทสนทนาในการเก็บข้อมูลมีดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผู้วิจัย: (หยิบบัตรสีหมายเลข 146 ขึ้นมาถามผู้บอกภาษาว่า) “สีนี้คือสีอะไร”

ผู้บอกภาษา: “สีแดง”

ผู้วิจัย: “ถ้าให้จัดประเภท สีนี้ควรจะอยู่ในกลุ่มไหน เช่น กลุ่มสีดำกลุ่มสีแดง หรือกลุ่มสีเขียว...”

ผู้บอกภาษา: “กลุ่มสีแดง”

ผู้วิจัย: (ผู้วิจัยสอบถามเพิ่มเติม) “สีแดงจัดอยู่ในประเภทสีส้มได้ไหม”

ผู้บอกภาษา: ไม่ได้

ผู้วิจัย: “สีแดงจัดอยู่ในกลุ่มสีเหลืองได้ไหม”

ผู้บอกภาษา: “ไม่ได้ มันจัดอยู่ในกลุ่มสีแดง”

4. เมื่อเก็บคำเรียกสีครบ 241 สีแล้ว จะให้ผู้บอกภาษาพัก 15 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงสอบถามทัศนคติที่มีต่อสี โดยนำแผ่นสีไปสอบถามผู้บอกภาษาว่า “คุณคิดว่า สีใด

สวยมาก สีใตสวย สีใตปานกลาง สีใตไม่สวย และสีใตไม่สวยเลย” โดยให้ผู้บอกภาษาแยกสีในแผ่นสีตามคำถามดังกล่าวเป็น 5 กลุ่ม และบันทึกข้อมูลทัศนคติลงในตาราง

1.7.5 วิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูล 2 ประเด็น คือ คำเรียกสีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง และการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง ดังนี้

1.7.5.1 วิเคราะห์คำเรียกสี

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์คำเรียกสีพื้นฐาน (basic color term) และคำเรียกสีไม่พื้นฐานจากข้อมูลที่เก็บจากผู้บอกภาษาทั้งชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง การวิเคราะห์คำเรียกสีพื้นฐานนั้น เบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991, pp.6-7) ได้กำหนดคุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานไว้ในงานวิจัย เรื่อง “BASIC COLOR TERMS : Their Universality and Evolution” (ดูรายละเอียดในบทที่ 2) อย่างไรก็ตามเกณฑ์การตัดสินคุณสมบัติคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์บางประการไม่สอดคล้องกับคุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีน เนื่องจากเบอร์ลินและเคย์กำหนดคุณสมบัติคำเรียกสีพื้นฐานโดยอาศัยปรากฏการณ์ทางไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษ ซึ่งต่างจากภาษาไทยและภาษาจีน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวทางของเบอร์ลินและเคย์ข้างต้นมาปรับใช้ในการพิจารณาคุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. คำเรียกสีพื้นฐานต้องเป็นคำเดี่ยว หรือเป็นคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำมากกว่าหนึ่งหน่วยคำ และแต่ละหน่วยคำของคำนั้นไม่สามารถปรากฏเป็นคำเรียกสีพื้นฐานโดยลำพังได้ เช่น คำว่า “น้ำเงิน” ถือเป็นสีพื้นฐานในภาษาไทย ซึ่งเป็นคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำ “น้ำ” และ “เงิน” หากแต่หน่วยคำทั้ง 2 หน่วยคำนั้นไม่สามารถปรากฏเป็นคำเรียกสีพื้นฐานโดยลำพังได้ ส่วนคำว่า “เขียวอ่อน” เป็นคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำ “เขียว” และ “อ่อน” ซึ่งหน่วยคำ “เขียว” นั้นเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน และหน่วยคำ “อ่อน” เป็นส่วนขยายของหน่วยคำ “เขียว” ดังนั้นคำว่า “เขียวอ่อน” จึงไม่ถือเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

2. คำเรียกสีพื้นฐานต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีอื่นๆ เช่น “กาแฟ” เป็นคำเรียกสีที่จัดอยู่ในประเภทสีน้ำตาล จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน ส่วน “แดง” เป็นคำเรียกสีที่ไม่เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีอื่นๆ ดังนั้นจึงถือว่าเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

3. คำเรียกสีพื้นฐานต้องไม่เป็นคำที่จำกัดการใช้แคบๆ หรือใช้เฉพาะกับวัตถุบางอย่างเท่านั้น

4. คำเรียกสีพื้นฐานเป็นคำเรียกสีที่ฝังใจและมีความหมายคงที่ ซึ่งเป็นคำเรียกสีที่ปรากฏซ้ำบ่อย และผู้ใช้ภาษาได้ใช้อย่างสม่ำเสมอ กล่าวคือในการศึกษาครั้งนี้คำเรียกสีพื้นฐานในแต่ละภาษาจำเป็นต้องปรากฏอยู่ในข้อมูลคำเรียกสีจากผู้บอกภาษาทุกคน เช่น คำว่า “แดง” “เขียว” เป็นคำเรียกสีที่ปรากฏอยู่ในข้อมูลคำเรียกสีจากผู้บอกภาษาทุกคน ดังนั้นคำว่า “แดง” และ “เขียว” จึงถือเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

ส่วนคำเรียกสีไม่พื้นฐานจะเป็นคำที่มีคุณสมบัติไม่ครบตาม 4 ข้อข้างต้น การศึกษาคำเรียกสีไม่พื้นฐาน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์วิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานทั้งในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

1.7.5.2 วิเคราะห์การรับรู้สี

ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง โดยวิเคราะห์การจำแนกประเภทสี การรับรู้ใจกลางสี รวมถึงทัศนคติที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์การจำแนกประเภทสี เพื่อให้ทราบถึงสีแต่ละประเภทว่ามีสีใดบ้าง และมีจำนวนสีมากน้อยเพียงใด รวมถึงมีความเหลื่อมระหว่างประเภทสีใดบ้าง อย่างไร หากสีใดซึ่งผู้บอกภาษามากกว่า 80% ให้ความเห็นตรงกันว่าเป็นสีที่จัดอยู่ในสีประเภทใดประเภทหนึ่ง สีดังกล่าวนั้นจะถือว่าเป็นสีที่อยู่ในประเภทนั้นๆ เช่น สีรหัส Y40 มีผู้บอกภาษามากกว่า 80% ระบุว่า เป็นสีที่จัดอยู่ในประเภทสีเหลือง ดังนั้นสีรหัส Y40 ก็ถือเป็นสีที่อยู่ในประเภทสีเหลือง อย่างไรก็ตามหากสีใดซึ่งผู้บอกภาษาไม่สามารถจำแนกประเภทได้ หรือผู้บอกภาษาแต่ละคนมีการจำแนกประเภทสีไม่ตรงกัน สีนั้นจะจัดเป็นเป็นสีที่เหลื่อมล้ำระหว่างเส้นแบ่งขอบเขตของประเภทสี

การวิเคราะห์ใจกลางสี (สีพื้นฐานและตัวแทนของประเภทสี) หากสีใดเป็นสีที่ผู้บอกภาษาระบุว่าเป็นคำเรียกสีพื้นฐานตรงกันมากที่สุด สีนั้นถือเป็นใจกลางสี เช่น สีรหัส W100 เป็นสีที่ผู้บอกภาษาทุกคนระบุว่า ชาว (คำเรียกสีพื้นฐาน) ซึ่งเป็นสีที่ผู้บอกภาษาระบุเป็นคำเรียกสีพื้นฐานตรงกันมากที่สุด ดังนั้นสีรหัส W100 เป็นใจกลางสีของประเภทสีขาว

ส่วนการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อสี ผู้วิจัยได้แบ่งระดับการวัดทัศนคติที่มีต่อสีเป็น 5 ระดับและมีการให้คะแนนของแต่ละระดับดังต่อไปนี้

สวยมาก	สวย	ปานกลาง	ไม่สวย	ไม่สวยเลย
5	4	3	2	1

เมื่อผู้วิจัยกำหนดคะแนนของแต่ละระดับแล้ว ผู้วิจัยจะกำหนดเกณฑ์การแปรระดับค่าเฉลี่ยทัศนคติของแต่ละระดับดังนี้

สวยงาม	5.00 - 4.21	คะแนน
สวย	4.20 - 3.41	คะแนน
ปานกลาง	3.40 - 2.61	คะแนน
ไม่สวย	2.60 - 1.81	คะแนน
ไม่สวยเลย	1.80 - 1.00	คะแนน

หลังจากกำหนดเกณฑ์การแปรระดับค่าเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่อสีแล้ว ผู้วิจัยจึงคำนวณคะแนนค่าเฉลี่ยทัศนคติของแต่ละสีตามข้อมูลทัศนคติที่มีต่อสีจากผู้บอกภาษา และนำคะแนนค่าเฉลี่ยทัศนคติเรียงตามลำดับ และเทียบกับเกณฑ์การแปรระดับว่า ผู้บอกภาษามีทัศนคติเชิงบวกและทัศนคติเชิงลบต่อสีใดบ้างและสีเหล่านั้นมีลักษณะอย่างไร

1.7.5.3 เปรียบเทียบคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

1.7.6 เรียบเรียงและอภิปรายผลการวิจัย

1.7.7 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ทำให้ทราบถึงคำเรียกสีพื้นฐานและวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

1.8.2 ทำให้ทราบถึงการรับรู้สี ได้แก่ การจำแนกประเภทสี การรับรู้ใจกลางสี และทัศนคติที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง ซึ่งสะท้อนออกมาจากการใช้ภาษาของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์

1.8.3 เป็นแนวทางหรือประโยชน์ให้แก่ผู้ที่สนใจได้ศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีในกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ หรือในพื้นที่ที่ต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงระบบความคิดของกลุ่มชาติพันธุ์แต่ละพื้นที่ในสังคมต่างๆ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง ผู้วิจัยได้สำรวจและศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

- 2.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาคำเรียกสี
- 2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาจีน
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำเรียกสี
- 2.4 ภูมิหลังของกรุงเทพมหานครและนครหนานหนิง
- 2.5 สรุปภาพรวมของวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาคำเรียกสี

เบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991) ศึกษาเรื่อง “BASIC COLOR TERMS : Their Universality and Evolution” งานวิจัยเรื่องนี้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เบอร์ลินและเคย์ได้ศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานใน 20 ภาษาทั่วโลก เพื่อพิสูจน์ว่าคำเรียกสีในภาษานั้นๆ มีความเป็นสากลหรือไม่ จึงกำหนดคุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานไว้ดังนี้

1. คำเรียกสีพื้นฐานต้องเป็นศัพท์เดี่ยว (monolexemic) และไม่สามารถเดาความหมายของคำได้จากส่วนใดส่วนหนึ่งของคำ เช่น คำว่า “bluish” ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระ “blue” และหน่วยคำไม่อิสระ “-ish” ในคำนี้สามารถเดาความหมายได้จากหน่วยคำว่า “blue” ดังนั้น คำว่า “bluish” จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

2. คำเรียกสีพื้นฐานต้องไม่มีความหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีอื่นๆ เช่น คำว่า “scarlet” และ “crimson” เป็นคำเรียกสีที่ถูกจัดอยู่ในประเภทสี “red” โดยคำว่า “red” ครอบคลุมความหมายทั้งของ “scarlet” และ “crimson” ดังนั้น คำว่า “scarlet” และ “crimson” จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

3. คำเรียกสีพื้นฐานต้องไม่เป็นคำที่จำกัดการใช้แคบๆ หรือใช้เฉพาะกับวัตถุบางอย่างเท่านั้น เช่น คำว่า “blond” เป็นคำเรียกสีที่ใช้เฉพาะกับผม ผิวหนัง และเฟอร์นิเจอร์ ดังนั้น คำว่า “blond” จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

4. คำเรียกสีพื้นฐานจะต้องเป็นคำที่คนในกลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ ฝังใจ (psychologically salient) กล่าวคือเป็นคำเรียกสีที่มีความโดดเด่น ซึ่งเป็นคำที่ผู้ใช้ภาษารับรู้ก่อนคำอื่นๆ ที่อยู่ประเภทสีเดียวกัน และเป็นคำเรียกสีที่ผู้ใช้ภาษาใช้อย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การพิจารณาคำเรียกสีพื้นฐานข้างต้น สามารถให้คำจำกัดความของคำเรียกสีพื้นฐานได้ในเกือบทุกกรณี อย่างไรก็ตามหากยังมีคำใดที่เป็นคำที่น่าสงสัย จะใช้เกณฑ์พิจารณาคำเรียกสีพื้นฐานเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

5. ถ้าสงสัยว่าคำเรียกสีคำใดคำหนึ่งเป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือไม่ ต้องพิจารณาปรากฏการณ์ทางไวยากรณ์ของคำเรียกสีคำนั้นว่าเหมือนคำเรียกสีพื้นฐานคำอื่นหรือไม่ เช่น คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาอังกฤษมักจะปรากฏกับหน่วยคำไม่อิสระ “-ish” ได้ และประกอบเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง เช่น คำว่า “reddish” ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐานคำว่า “red” และหน่วยคำไม่อิสระ “-ish” อย่างไรก็ตามคำว่า “chartreuse” ไม่สามารถปรากฏกับ “-ish” ร่วมกันได้ ดังนั้นคำว่า “chartreuse” จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

6. ในกรณีที่คำเรียกสีเป็นคำเรียกวัตถุสิ่งของ เมื่อพิจารณาตาม 1-4 แล้ว ยังไม่แน่ใจว่าเป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือไม่ คำเรียกสีนั้นไม่นับเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน (ยกเว้นคำว่า “orange” ในภาษาอังกฤษ) เช่น คำว่า “gold” เป็นต้น

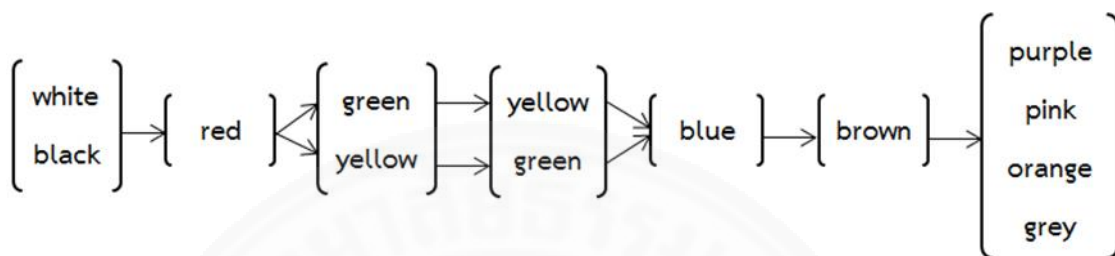
7. คำเรียกสีที่เป็นคำยืมใหม่ไม่จัดเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

8. คำเรียกสีที่มีโครงสร้างซับซ้อน (morphological complexity) โดยถ้าหน่วยคำที่ 2 มีน้ำหนักเทียบเท่ากับหน่วยคำแรก จะไม่จัดเป็นคำเรียกสีพื้นฐาน เช่น “blue-green” คำว่า “blue” กับ “green” มีน้ำหนักเท่ากัน ซึ่งเป็นคำใช้เรียกสีที่ผสมด้วยสี blue และสี green ที่มีอัตราส่วนของสีเท่าเทียมกัน ดังนั้น “blue-green” จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน

หลังจากให้คำจำกัดความของคำเรียกสีพื้นฐานแล้ว เบอร์ลินและเคย์ได้เก็บข้อมูลคำเรียกสีใน 20 ภาษาทั่วโลก โดยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาภาษาละ 1 คน เพื่อให้ได้คำเรียกสีพื้นฐานในภาษานั้นๆ ต่อมาเบอร์ลินและเคย์นำแผ่นสีของบริษัท Munsell Color Collection ไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาว่า สีต่างๆ ในแผ่นสีนั้นจัดอยู่ในประเภทสีใด และสีใดในแผ่นสีนั้นเป็นตัวแทน หรือ “ใจกลางสี” (foci) ของแต่ละประเภทสี

เบอร์ลินและเคย์พบว่า แต่ละภาษามีจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานและใจกลางสีไม่เท่ากัน แต่ทั้ง 20 ภาษานั้นมีใจกลางสีที่ใกล้เคียงกัน 11 จุด ซึ่งตรงกับคำเรียกสีพื้นฐาน white, black, red, yellow, green, blue, grey, purple, pink, orange, brown ในภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่า ประเภทสีต่างๆ ในแต่ละภาษาอาจมีขอบเขตที่แตกต่างกัน แต่ยังคงมีความเป็นสากลในการรับรู้ใจกลางสีของผู้พูด

ต่อมาเบอร์ลินและเคย์นำเกณฑ์การตัดสินคำเรียกสีพื้นฐานมาศึกษาคำเรียกสีในอีก 78 ภาษาทำให้พบว่า ถึงแม้แต่ละวัฒนธรรมมีระบบความรู้ ความคิดและมโนทัศน์ที่แตกต่างกัน แต่วิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในแต่ละภาษายังมีลักษณะที่เป็นสากลเช่นกัน และได้สรุปวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานออกเป็น 7 ระยะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์

ระยะที่ 1 ทุกภาษามีคำเรียกสีพื้นฐาน white และ black

ระยะที่ 2 หากภาษาใดมีคำเรียกสีพื้นฐาน 3 คำ คำเรียกสีพื้นฐานคำที่ 3 คือ red

ระยะที่ 3 หากภาษาใดมีคำเรียกสีพื้นฐาน 4 คำ คำเรียกสีพื้นฐานคำที่ 4 คือ green หรือ yellow คำใดคำหนึ่ง ซึ่ง green และ yellow ในระยะนี้จะไม่ปรากฏร่วมกัน

ระยะที่ 4 หากภาษาใดมีคำเรียกสีพื้นฐาน 5 คำ คำเรียกสีพื้นฐานคำที่ 5 คือ green หรือ yellow

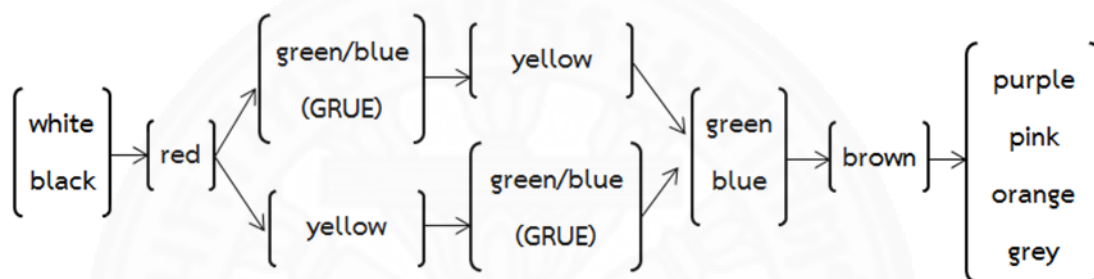
ระยะที่ 5 หากภาษาใดมีคำเรียกสีพื้นฐาน 6 คำ คำเรียกสีพื้นฐานคำที่ 6 คือ blue

ระยะที่ 6 หากภาษาใดมีคำเรียกสีพื้นฐาน 7 คำ คำเรียกสีพื้นฐานคำที่ 7 คือ brown

ระยะที่ 7 หากภาษาใดมีคำเรียกสีพื้นฐาน 8 คำ หรือมากกว่า 8 คำ คำเรียกสีพื้นฐานในภาษานั้นจะมี purple, pink, orange, grey คำใดคำหนึ่ง หรือมากกว่า 1 คำก็ได้

เบอร์ลินและเคย์ยังกล่าวว่า จำนวนคำเรียกสีพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับเทคโนโลยีและความซับซ้อนของวัฒนธรรม กล่าวคือกลุ่มชาติพันธุ์ใดมีเทคโนโลยีระดับสูง หรือวัฒนธรรมที่ซับซ้อน ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นอาจมีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวนมาก หากกลุ่มชาติพันธุ์ใดมีวัฒนธรรมเรียบง่าย ไม่ค่อยได้สัมผัสกับเทคโนโลยี มีประชากรน้อย และอาศัยอยู่ที่พื้นที่ที่ไม่พัฒนา ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นอาจมีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวนน้อย เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมซับซ้อนอาจมีข้อมูลในการสื่อสารมากกว่ากลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมเรียบง่าย และต้องการเพิ่มพูนคำศัพท์ให้มากขึ้น เพื่อให้จะให้การติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ต่อมา พอล เคย์ (Kay, 1975 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538, น. 12-13) ศึกษาเรื่อง “Synchronic variability and diachronic change in basic color terms” โดยเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากอีกหลายๆ ภาษา ในการศึกษาครั้งนี้ พอล เคย์ได้สรุปวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานซึ่งเปลี่ยนแปลงจากวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานที่เบอร์ลินและเคย์สรุปไว้เมื่อปี 1969 (Berlin and Kay, 1991) เนื่องจากเขาพบว่า ในหลายๆ ภาษามีคำเรียกสีพื้นฐานคำว่า GRUE ซึ่งเป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่สามารถครอบคลุมทั้ง green และ blue ได้ เช่น “ao” ในภาษาญี่ปุ่น “wiwi” ในภาษา Futunese เป็นต้น พอล เคย์ จึงสรุปวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานออกเป็น 7 ระยะดังนี้

ภาพที่ 2.2 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเคย์

ระยะที่ 1 พบคำเรียกสีพื้นฐาน white และ black สี white รวมทั้งสีขาวจริงๆ สีอ่อนทุกชนิด และสีร้อนต่างๆ อย่างประเภทสีแดงและสีชมพู ส่วนสี black รวมทั้งสีดำจริงๆ และสีน้ำตาลเข้ม สีม่วง และสีอื่นๆ ยกเว้นสีเขียวอ่อนและสีฟ้า

ระยะที่ 2 พบคำเรียกสีพื้นฐาน red สี red รวมสีร้อนทุกชนิด ซึ่งเป็นสีที่แยกตัวออกจากสี white และสี black ในระยะที่ 1

ระยะที่ 3 พบคำเรียกสีพื้นฐาน yellow (สี yellow เป็นสีที่แยกตัวออกจากสี red) หรือ GRUE (สี GRUE รวมทั้ง green และ blue)

ระยะที่ 4 พบทั้งคำเรียกสีพื้นฐาน GRUE และ yellow

ระยะที่ 5 พบคำเรียกสีพื้นฐาน green และ blue (สี GRUE แยกออกเป็นสี green และ blue ในระยะนี้)

ระยะที่ 6 พบคำเรียกสีพื้นฐาน brown

ระยะที่ 7 พบคำเรียกสีพื้นฐาน purple, pink, orange, grey

อย่างไรก็ตาม พอล เคย์ยังเสนอว่า กลุ่มชาติพันธุ์และอายุเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และการใช้คำเรียกสีมาก โดยเฉพาะด้านปัจจัยอายุ เขาเสนอว่า ผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อยจะรับรู้สีและมีการใช้คำเรียกสีพื้นฐานมากกว่าผู้บอกภาษาที่มีอายุมาก

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิธีสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาจีน

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิธีสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาจีน ดังนี้

วินัย ภูระหงษ์ (2531, น.70-85) กล่าวถึงวิธีการประกอบคำในภาษาไทยซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี คือ การรวมหน่วยคำและการซ้ำหน่วยคำ

(1) การรวมหน่วยคำ

การรวมหน่วยคำ คือ การนำหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกัน ปรากฏเป็นคำใหม่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การนำหน่วยคำไม่อิสระรวมกับหน่วยคำไม่อิสระหรือหน่วยคำอิสระ คำที่เกิดขึ้นใหม่เรียกว่า **คำผสม** (Complex Words) คำผสมมี 2 ประเภท ดังนี้

1. คำผสมแท้ (Complex words with a bound form) เป็นคำผสมที่ส่วนประกอบของคำเป็นหน่วยคำไม่อิสระทั้งหมด เช่น ครั้นเครง

2. คำผสมเทียม (Complex words with a free form) เป็นคำผสมที่เกิดจากการนำหน่วยคำไม่อิสระประกอบเข้ากับหน่วยคำอิสระ เช่น ชาวเมือง

2) การนำหน่วยคำอิสระรวมกับหน่วยคำอิสระ คำที่เกิดขึ้นใหม่เรียกว่า **คำผสม** (Compound Word) คำผสมแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. คำประสม เป็นคำที่เกิดขึ้นจากการนำหน่วยคำอิสระตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาประกอบกัน คำประสมที่เป็นหมวดคำต่างๆ จำแนกได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้

1.1 คำประสมที่เป็นหมวดคำเดียวกับส่วนประกอบหลัก เช่น เขียวน้ำทะเล (คุณศัพท์ + นาม)

1.2 คำประสมที่ไม่ใช่หมวดคำเดียวกับส่วนประกอบหลัก เช่น สามล้อ (คุณศัพท์ + นาม)

2. คำซ้อน เป็นคำที่เกิดขึ้นจากหน่วยคำอิสระที่นำมารวมกันมีความหมายเหมือนกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน เช่น บ้านเรือน

(2) การซ้ำหน่วยคำ

การซ้ำหน่วยคำ คือ การกล่าวซ้ำหน่วยคำนั้นๆ 2 ครั้ง คำที่เกิดขึ้นใหม่เรียกว่า คำซ้ำ เช่น บ่อยๆ

HUANG BORONG AND LIAO XUDONG (2011, pp.211-261) กล่าวถึงการประกอบคำในภาษาจีนในหนังสือ “XIANDAI HANYU” (现代汉语) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) คำมูล (单纯词) เป็นคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระเพียง 1 หน่วย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) คำมูลที่ประกอบด้วย 1 พยางค์ (单音节词) เช่น 天 หมายถึง ท้องฟ้า
- 2) คำมูลที่ประกอบด้วยหลายพยางค์ (多音节词) แบ่งเป็น 3 ชนิด ดังนี้
 1. คำมูลที่ประกอบด้วย 2 พยางค์ที่แตกต่างกัน (联绵词) เช่น 枇杷 หมายถึง โลควอท
 2. คำมูลที่ประกอบด้วย 2 พยางค์ที่ซ้ำกัน (叠音词) เช่น 皑皑 หมายถึง ขาวบริสุทธิ์
 3. คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ (音译的外来词) เช่น 沙发 หมายถึง โซฟา

(2) คำผสม (多语素词) เป็นคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระมากกว่า 1 หน่วย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) คำประสม (复合式) เป็นคำที่นำหน่วยคำรากศัพท์ที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาประสมกัน โดยมี 5 แบบ ดังนี้
 1. แบบคู่ขนาน (联合型) เป็นคำประสมที่นำหน่วยคำรากศัพท์ที่มีความหมายเหมือน คล้ายคลึง เกี่ยวพัน หรือตรงกันข้าม 2 หน่วยมาประสมกัน เช่น 关闭[ปิด + ปิด] หมายถึง ปิด
 2. แบบส่วนขยาย-ส่วนหลัก (偏正型) เป็นคำประสมที่มีหน่วยคำรากศัพท์ข้างหน้าขยายหน่วยคำรากศัพท์ข้างหลัง เช่น 冰箱[น้ำแข็ง + ตู้] หมายถึง ตู้เย็น
 3. แบบส่วนหลัก-ส่วนขยาย (中补型) เป็นคำประสมที่มีหน่วยคำรากศัพท์ข้างหลังทำหน้าที่อธิบายเสริมความหมายของหน่วยคำรากศัพท์ข้างหน้า เช่น 立正[ยืน + ตรง] หมายถึง แกวตรง

4. แบบกริยา-กรรม (动宾型) เป็นคำประสมที่มีหน่วยคำรากศัพท์ข้างหน้า แสดงการกระทำหรือพฤติกรรม และหน่วยคำรากศัพท์ข้างหลังเป็นผู้รับการกระทำ เช่น 投资[ลง + ทุน] หมายถึง การลงทุน

5. แบบประธาน-กริยา (主谓型) เป็นคำประสมที่มีหน่วยคำรากศัพท์ ข้างหน้าเป็นสิ่งที่ถูกกล่าวถึง และหน่วยคำรากศัพท์ข้างหลังเป็นการบรรยายสิ่งที่ถูกกล่าวถึง เช่น 自动[ตน + เคลื่อนไหว] หมายถึง อัตโนมัติ

2) คำซ้ำ (重叠式) เป็นคำผสมที่นำหน่วยคำรากศัพท์ที่เหมือนกันมาซ้ำกัน เช่น 哥哥[พี่ชาย + พี่ชาย] หมายถึง พี่ชาย

3) คำเสริมบท (附加式) เป็นคำผสมที่ประกอบด้วยหน่วยคำรากศัพท์กับ หน่วยคำเติม แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. แบบเติมอุปสรรค (前加式) [อุปสรรค + หน่วยคำรากศัพท์] เช่น 老虎 [อุปสรรค + เสือ] หมายถึง เสือ

2. แบบเติมปัจจัย (后加式) [หน่วยคำรากศัพท์ + ปัจจัย] เช่น 胖子[อ้วน + ปัจจัย] หมายถึง คนอ้วน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำเรียกสีและการรับรู้สี

ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำเรียกสีและการรับรู้สี ซึ่งมีผู้วิจัยไว้อย่าง หลากหลาย ดังนี้

กาญจนา นาคสกุล (2528) กล่าวถึงคำเรียกสีในบทความเรื่อง “คำเรียกสีใน ภาษาไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกประเภทของคำเรียกสีในภาษาไทย

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีในภาษาไทยมี 4 ประเภท ได้แก่ คำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียก สีเปรียบเทียบ คำเรียกสีที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ และคำเรียกสีโบราณ มีรายละเอียดดังนี้

(1) คำเรียกสีพื้นฐานมี 7 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เขียว เหลือง ม่วง แสด

(2) คำเรียกสีเปรียบเทียบแบ่งเป็นประเภทย่อย 11 ประเภท ดังนี้

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับดอกไม้ เช่น สีดอกตะแบก สีดอกอัญชัน สีดอก บานเย็น

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับส่วนของดอกไม้ เช่น สีก้านมะลิ สีกลีบบัว

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับผลไม้ เช่น สีลูกหว้า สีส้ม

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับส่วนของผลไม้ เช่น สีเม็ดมะปราง สีเปลือกมังคุด สีเปลือกข้าวโพด

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับพืช เช่น สีไม้ไฟ สีดอกเลา สีคราม

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับของกิน เช่น สีน้ำผึ้ง สีน้ำตาล สีกะปิ

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับสิ่งของ เช่น สีหม้อมูล สีอิฐ สีปูน

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับส่วนต่างๆ ของสัตว์ เช่น สีงาช้าง สีปีกแมลงทับ สีเลือดหมู

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับสิ่งของแร่และรัตนชาติ เช่น สีทับทิม สีนิล สีมรกต

คำเรียกสีเปรียบเทียบกับธรรมชาติ เช่น สีฟ้า สีน้ำทะเล สีโคลน

(3) คำเรียกสีที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ เช่น สีโกโก้ (cocoa) สีช็อกโกแลต (chocolate) สีแทน (tan)

(4) คำเรียกสีโบราณ เช่น สีกระเรียว สีครั่ง สีชาด

การศึกษาครั้งนี้กาญจนาระบุว่าในภาษาไทยมีคำเรียกสีที่ได้จากการเปรียบเทียบกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นจำนวนมาก จึงกล่าวได้ว่าคำเรียกสีในภาษาไทยสะท้อนให้เห็นประสบการณ์และวัฒนธรรมของไทย ตลอดจนธรรมชาติและสภาพสังคมของประเทศไทยได้ด้วย

ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2535) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีในภาษาไทย (เขียน)” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำเรียกสีพื้นฐาน การสร้างคำเรียกสี วิวัฒนาการของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทย รวมถึงทัศนคติที่มีต่อสีของคนไทยในจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน ลำปาง ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษาเป็นผู้หญิงเข้าจำนวน 48 คน อายุระหว่าง 20-30 ปี

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 6 คำ คือ **cia**²⁴⁵(Black) **pe**²²¹(White), **si**²⁴⁵(Red/Magenta) **jan**³¹(Yellow) **men**³³(Green) และ **buə**⁴⁵⁴(Blue/Cyan)

การสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยมี 3 วิธี ดังนี้

(1) คำเรียกสีพื้นฐานประสมกับคำขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน เช่น

jan³¹**si**²⁴⁵ เหลือง + แดง = ส้ม

si²⁴⁵ **jan**³¹ แดง + เหลือง = แสด

(2) คำเรียกสีพื้นฐานประสมกับคำขยายที่เป็นคำนามเรียกสรรพสิ่งต่างๆ เช่น

jan³¹**gaj**⁴⁵⁴ เหลือง + อูจจาระ

si²⁴⁵**dza:m**⁴⁵⁴ แดง + เลือด

(3) คำเรียกสีพื้นฐานประสมกับคำขยายที่เป็นคำคุณศัพท์/วิเศษณ์ เช่น

meŋ³³lun³⁵ เขียว + อ่อน

meŋ³³kwat⁴⁵ เขียว + สกปรก

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าคนเข้านิยมใช้วิธีที่นำคำเรียกสีพื้นฐานประสมคำขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานในการสร้างคำเรียกสีมากที่สุด รองลงมาคือ วิธีที่นำคำเรียกสีพื้นฐานประสมกับคำขยายที่เป็นคำคุณศัพท์/วิเศษณ์ และวิธีที่นำคำเรียกสีพื้นฐานประสมกับคำนามเรียกสรรพสิ่งต่างๆ พบน้อยที่สุด

เมื่อนำทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1965) มาวิเคราะห์คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาเข่าพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาเข่าอยู่ในระยะที่ 5 และยังพบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาเข่ากำลังจะเพิ่มขึ้นอีก 2 คำ คือ lua²¹(ม่วง) และ bua⁴⁵(น้ำเงิน) อย่างไรก็ตามคำที่กำลังจะเป็นคำเรียกสีพื้นฐานระยะที่ 6 ในภาษาเข่า คือ lua²¹(ม่วง) ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์

ส่วนทัศนคติที่มีต่อสีของคนเข่านั้น คนเข่ามีทัศนคติทางบวกต่อสีสดและมีทัศนคติทางลบต่อสีอ่อนและสีตุ่นๆ นอกจากนี้คนเข่ามีทัศนคติที่ดีต่อสีเข้มมากกว่าสีจาง

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวจ้วงและชาวไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายและระบบคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจ้วงและภาษาไทย รวมทั้งระบบคำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวจ้วงกับชาวไทย โดยศึกษาภาษาจ้วง 6 ถิ่น คือ ฉงจว่อ เตอเปา ซินเจียงหยงหนิง อู่ถางหยงหนิง เกียนดง และหนานตาน และภาษาไทย 4 ถิ่น คือ ไทยกรุงเทพฯ ไทยเหนือ (เชียงใหม่) ไทยอีสาน (โคราช) และไทยใต้ (นครศรีธรรมราช) โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากผู้บอกภาษาที่มีอายุประมาณ 30 – 40 ปีถึงละ 1 คน

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจ้วงมี 7-10 คำ คำเรียกสีพื้นฐานที่พบในภาษาจ้วงทุกถิ่น ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้ำ/น้ำเงิน และยังมีคำเรียกสีพื้นฐานอีก 3 คำที่พบในภาษาจ้วงเพียง 2 ถิ่น ได้แก่ เทา น้ำตาล ม่วง

ส่วนคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 10-12 คำ คำเรียกสีพื้นฐานที่พบในภาษาไทยทุกถิ่น ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ม่วง ส้ม และยังมีคำเรียกสีพื้นฐานอีก 5 คำที่พบในภาษาไทยเพียง 3 ถิ่น ได้แก่ ฟ้ำ น้ำเงิน เทา น้ำตาล ชมพู

จะเห็นว่าคำเรียกสีในภาษาจ้วงมีจำนวนน้อยกว่าภาษาไทย คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจ้วงอยู่ในระยะที่ 6 และบางถิ่นอยู่ในระยะที่ 7 ส่วนคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยอยู่ในระยะที่ 7 ตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1969, น.1-5)

กลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจ้วงและภาษาไทยมี 3 แบบเช่นกัน ได้แก่

- (1) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาผสมกัน
- (2) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาผสมกับคำอื่นที่ไม่ใช่คำเรียกสี
- (3) การนำเอาคำเรียกวัตถุสิ่งของบางชนิดมาเป็นคำเรียกสี

ด้านการศึกษาการรับรู้สีของชาวจ้วงและชาวไทย ผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบความคงที่ของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจ้วงและภาษาไทย โดยคำนวณค่าความคงที่ของสีพื้นฐานแต่ละสีเป็นร้อยละ และพบว่าเนื้อสีที่เป็นตัวแทนของประเภทสีในภาษาจ้วงและภาษาไทยมีความเหมือนมากกว่าความต่าง ซึ่งสีที่เป็นตัวแทนของแต่ละประเภทสีในภาษาจ้วงและภาษาไทยมีความเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ ส่วนความคงที่ของสีพื้นฐานในภาษาจ้วงและภาษานั้น ชาวและเหลืองมีความคงที่มากที่สุด ในทั้ง 2 ภาษา นอกจากนี้ในภาษาไทยสีส้มเป็นสีที่มีความคงที่มากที่สุด ส่วนสีพื้นฐานอื่นๆ ต่างมีความคงที่ไม่เท่ากันในทั้งสองภาษา

สมชาย ลำเนียงงาม (2541) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการเก็บคำและการให้คำนิยามคำเรียกสีในภาษาไทยในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ รวมทั้งวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องสีของคนไทย

ผลการศึกษาพบว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ เก็บคำเรียกสีเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. คำเรียกสีพื้นฐาน 2. คำเรียกสีไม่พื้นฐาน และ 3. คำขยายคำเรียกสี

1. คำเรียกสีพื้นฐาน

คำเรียกสีพื้นฐานในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ มีทั้งหมด 12 คำ ได้แก่ ขาว เขียว ชมพู ดำ แดง เทา น้ำเงิน น้ำตาล ส้ม แสด ม่วง และเหลือง โดยมีลักษณะการเก็บคำและการให้คำนิยาม ดังนี้

1.1 ลักษณะการเก็บคำ

- 1.1.1 เก็บเป็นคำหลัก เช่น ขาว
- 1.1.2 เก็บเป็นลูกคำ เช่น น้ำตาล
- 1.1.3 ใช้เป็นส่วนประกอบในคำหลัก หรือลูกคำอื่นๆ เช่น ก้านเหลือง

1.2 ลักษณะการให้คำนิยาม

1.2.1 นิยามโดยการบรรยาย

เช่น เทา สีหม่นๆ อย่างสีขี้เถ้า เรียกว่าสีเทา

1.2.2 นิยามโดยการบอกกำเนิด

เช่น ชมพู สีแดงอ่อน สีแดงเจือขาว

คำเรียกสีพื้นฐานที่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ และใช้เป็นส่วนหลักของคำหลักหรือลูกคำอื่นๆ นั้น มักจะมีความหมายแฝงที่ต่างจากความหมายดั้งเดิม อาทิ คำ **ดำ** บางครั้งใช้ประกอบคำอื่น โดยมีความหมายแฝงเกี่ยวกับสิ่งไม่ดี ชั่วร้าย น่ากลัว เช่น ใจดำ

2. คำเรียกสีไม่พื้นฐาน

คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมี 3 แบบ ดังนี้

1. การผสมคำเรียกสีพื้นฐานเข้าด้วยกัน เช่น น้ำตาลแดง
2. การใช้คำขยาย เช่น เหลืองอ่อน
3. คำเรียกสิ่งของเฉพาะ เช่น ฟ้าน้ำทะเล

คำเรียกสีไม่พื้นฐานในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ มีลักษณะการเก็บคำและการให้คำนิยาม ดังนี้

2.1 ลักษณะการเก็บคำ

2.1.1 เก็บเป็นคำหลัก เช่น คราม

2.1.2 เก็บเป็นลูกคำ เช่น ไข่ไก่

2.2 ลักษณะการให้คำนิยาม

2.2.1 นิยามโดยการบรรยาย

เช่น ชาด สีแดงสดอย่างหนึ่ง เรียกว่า สีแดงชาด

2.2.2 นิยามโดยการบอกกำเนิด

เช่น ขาบ สีน้ำเงินแก่อมม่วง

3. คำขยายคำเรียกสี

3.1 คำขยายคำต่างๆ ไปที่นำมาใช้ขยายคำเรียกสี เช่น แก่ เข้ม อ่อน

3.2 คำขยายคำเรียกสีโดยเฉพาะ

3.2.1 คำขยายคำเรียกสีขาว เช่น จี๊ว

3.2.2 คำขยายคำเรียกสีเขียว เช่น ขจี

3.2.3 คำขยายคำเรียกสีดำ เช่น ปัด

3.2.4 คำขยายคำเรียกสีแดง เช่น แจ๊ด

3.2.5 คำขยายคำเรียกสีเหลือง เช่น จ้อย

ศตวรรษที่ เขื่อนมหาวน (2541) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีและการรับรู้สีของผู้พูดภาษาไทย ลัวะ ม้ง และ กะเหรี่ยงในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทย ลัวะ ม้ง และกะเหรี่ยง รวมทั้งการรับรู้สี และทัศนคติที่มีต่อสีของผู้พูดภาษาดังกล่าวด้วย การศึกษาครั้งนี้ ได้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่เป็นเพศหญิง อายุ 30-45 ปี จำนวน 40 คน แบ่งเป็นภาษาละ 10 คน

ผลการศึกษาพบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทย ลัวะ ม้ง และกะเหรี่ยงมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน มีรายละเอียดดังนี้

(1) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 12 คำ คือ k^haw44(ขาว) dam34(ดำ) dɛɛŋ33(แดง) lɔɔŋ33(เหลือง) k^hew434(เขียว) nam21ŋɔŋ32(น้ำเงิน) faa21(ฟ้า) nam21taan33(น้ำตาล) moon33(ม่วง) ʔoon44(ชมพู) sum23(ส้ม) t^haw43(เทา) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 ตามทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์

(2) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาลัวะมี 5 คำ คือ pah(ขาว) jam(ดำ) ɔ(แดง) lian(เหลือง) ri:t(เขียว) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาลัวะมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 5 ตามทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์

(3) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาม้งมี 6 คำ คือ kləi45(ขาว) klu45(ดำ) la45(แดง) klan45(เหลือง) dzua45(เขียว) pan41jen45(ชมพู) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาม้งมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 5 ตามทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์

(4) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษากะเหรี่ยงมี 5 คำ คือ kua(ขาว) su(ดำ) ɔ(แดง) bo(เหลือง) la(GRUE) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษากะเหรี่ยงมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 4 ตามทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์

ส่วนคำเรียกสีไม่พื้นฐานในแต่ละภาษามีกลวิธีการสร้างคำ 3 แบบเหมือนกัน ได้แก่

- (1) การผสมคำเรียกสีเข้าด้วยกัน
- (2) การผสมคำเรียกสีกับคำขยาย
- (3) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะมาเป็นคำเรียกสีไม่พื้นฐาน

นอกจากนี้ยังพบว่าคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทย ลัวะ และม้ง มีการใช้กลวิธี “การผสมคำเรียกสีกับขยาย” มากที่สุด และคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษากะเหรี่ยงมีการใช้กลวิธี “การผสมคำเรียกสีเข้าด้วยกัน” มากที่สุด อย่างไรก็ตามกลวิธีที่มีการใช้น้อยที่สุดในทุกภาษาคือ กลวิธี “การใช้คำเรียกสีของเฉพาะมาเป็นคำเรียกสีไม่พื้นฐาน”

สำหรับการรับรู้สี่ของคนไทยคือ ลัวะ มังและกะเหรี่ยง ผู้บอกภาษาของทั้ง 4 กลุ่มชาติพันธุ์นั้นต่างรับรู้สี่เขี้ยวมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ศตวรรษที่กล่าวว่าเป็นเพราะตารางสี่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีสี่ที่จัดอยู่ในประเภทสี่เขี้ยวเป็นจำนวนมาก หรือกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้อยู่กับธรรมชาติอย่างใกล้ชิด จึงทำให้พวกเขาได้รับรู้สี่เขี้ยวเป็นอย่างดี ส่วนการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อสี่ ผู้บอกภาษาทั้ง 4 กลุ่มชาติพันธุ์นั้นต่างมีทัศนคติทางบวกต่อสี่สดและสี่เข็ม และมีทัศนคติทางลบต่อสี่ตุ่นและสี่อ่อน

เกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์ (2545) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสี่ : ภาพสะท้อนการสร้างมโนทัศน์ของชาวเวียดนาม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำเรียกสี่พื้นฐาน คำเรียกสี่ไม่พื้นฐาน รวมทั้งการรับรู้และการจำแนกเจดสีในภาษาเวียดนามถิ่นเหนือ การศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลคำเรียกสี่จากผู้บอกภาษาชาวฮานอย เพศหญิง อายุระหว่าง 25-35 ปี

ผลการศึกษาพบว่าคำเรียกสี่พื้นฐานในภาษาเวียดนามถิ่นเหนือมี 10 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง GRUE น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม เทา และมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 6 ตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสี่พื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1969)

ส่วนการสร้างคำเรียกสี่ไม่พื้นฐานในภาษาเวียดนามถิ่นเหนือมี 3 แบบดังนี้

- (1) การผสมคำเรียกสี่พื้นฐานเข้ากับคำขยาย เช่น ชมพูจาง เหลืองเข้ม
- (2) การใช้คำเรียกชื่อวัตถุเฉพาะ เช่น น้ำหมาก ปลาทอง
- (3) การผสมคำเรียกสี่พื้นฐานเข้ากับคำเรียกสี่พื้นฐานหรือคำเรียกชื่อวัตถุเฉพาะ เช่น

น้ำตาลแดง เหลืองมะนาวอ่อน

นอกจากนี้ยังพบว่ากลวิธีการผสมคำเรียกสี่พื้นฐานเข้ากับคำเรียกสี่พื้นฐานหรือคำเรียกชื่อวัตถุเฉพาะ มีจำนวนคำมากที่สุด และกลวิธีการใช้คำเรียกชื่อวัตถุเฉพาะมีจำนวนคำน้อยที่สุด คำเรียกสี่ในภาษาเวียดนามถิ่นเหนือไม่เพียงแต่สะท้อนการสร้างมโนทัศน์เท่านั้น แต่ยังสัมพันธ์กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชาวเวียดนามถิ่นเหนืออีกด้วย

อภิญา เพชรวิชิต (2545) ศึกษาเรื่อง “การสร้างคำเรียกสี่ในภาษาไทยและภาษาลาว” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสร้างคำเรียกสี่ในภาษาไทยและภาษาลาว การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาในกรุงเทพมหานครและเวียงจันทน์ กลุ่มตัวอย่างละ 5 คน

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสี่พื้นฐานในภาษาไทยมี 12 คำ คือ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล เทา ม่วง ชมพู และส้ม ส่วนคำเรียกสี่พื้นฐานในภาษาลาวมี 11 คำ คือ ขาว

ดำ แดง เหลือง ส้ม (เขียว) ทอง (น้ำตาล) อืด (ม่วง) บัว (ชมพู) ฟ้า เทา และแสด คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาลาวที่ไม่ปรากฏในภาษาไทย คือ น้ำเงิน เนื่องจากสีน้ำเงินในภาษาลาวจัดไว้ในประเภทสีเทา

ส่วนการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยและภาษาลาวมี 3 รูปแบบเช่นกัน ได้แก่

- (1) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกัน
- (2) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกับคำอื่นที่ไม่ใช่คำเรียกสี
- (3) การนำคำเรียกวัตถุสิ่งของบางอย่างมาเป็นคำเรียกสี

อย่างไรก็ตามภาษาไทยนิยมสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการนำคำเรียกวัตถุสิ่งของมาเป็นคำเรียกสี ส่วนภาษาลาวนิยมใช้รูปแบบการนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกับคำอื่นที่ไม่ใช่คำเรียกสี ส่วนรูปแบบการนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกันปรากฏน้อยที่สุดในทั้ง 2 ภาษา

Rujiwan Laophairoj (2005) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีภาษาไทยและภาษาเวียดนาม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม รวมทั้งต้องการศึกษาว่าปัจจัยทางเพศและอายุมีผลต่อการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานอย่างไร การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาชาวไทย 60 คน และชาวเวียดนาม 60 คนแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ ได้แก่ 15-29 ปี 30-44 ปี และ 45-60 ปี

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 12 คำ คือ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา ส่วนคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาเวียดนามมี 9 คำ คือ ขาว ดำ แดง เหลือง GRUE น้ำตาล ม่วง ชมพู และเทา เมื่อเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยและภาษาเวียดนามพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานทั้ง 2 ภาษาอยู่ในระยะที่ 7 ตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์เช่นกัน อย่างไรก็ตามคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีส่วนที่แตกต่างกันด้วย กล่าวคือวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสอดคล้องทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ แต่คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาเวียดนาม มีคำว่า GRUE ปรากฏในระยะที่ 5 ซึ่งมีความหมายครอบคลุมทั้งสีเขียว สีฟ้าและสีน้ำเงิน ซึ่งต่างกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ และในระยะที่ 7 ไม่พบคำที่เรียกสีส้มในภาษาเวียดนามด้วย

คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมี 4 ประเภทเหมือนกัน ได้แก่

- (1) คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการเปรียบเทียบ
- (2) การประสมหรือการขยายคำเรียกสี
- (3) การยืมจากภาษาต่างประเทศ
- (4) คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่ใช้กับนามเฉพาะ

ส่วนการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานภาษาไทยและภาษาเวียดนามมี 4 กลวิธีเหมือนกัน ได้แก่

- (1) การประสมคำเรียกสิ่งพื้นฐาน
- (2) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง
- (3) การขยายคำเรียกสิ่งพื้นฐาน
- (4) การขยายคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน

ส่วนปัจจัยอายุส่งผลกระทบต่อการใช้คำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานทั้งในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม กล่าวคือผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อยรู้สิ่งมากกว่าผู้บอกภาษาที่มีอายุมาก นอกจากนี้คำเรียกสิ่งที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะของผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อยนั้น มักจะเกิดจากการเปรียบเทียบกับอาหารหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ซึ่งต่างกับผู้บอกภาษาที่มีอายุมากกว่าที่คำเรียกสิ่งที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะมักจะเกิดจากการเปรียบเทียบกับธรรมชาติ เช่น ต้นไม้หรือดอกไม้ เป็นต้น ส่วนปัจจัยทางเพศพบว่าปัจจัยทางเพศส่งผลกระทบต่อการใช้คำเรียกสิ่งของชาวไทย กล่าวคือผู้หญิงรู้สิ่งมากกว่าผู้ชาย อย่างไรก็ตามปัจจัยทางเพศไม่มีผลกระทบต่อการใช้คำเรียกสิ่งของชาวเวียดนาม

สาริสา อุ่นทานนท์ (2550) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสิ่งในภาษาลาว” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำเรียกสิ่งพื้นฐาน คำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน และวิธีการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน รวมทั้งความแตกต่างของการใช้คำเรียกสิ่งระหว่างเพศชายและเพศหญิง การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลคำเรียกสิ่งจากผู้บอกภาษาลาว จำนวน 10 คน แบ่งเป็นเพศชาย 5 คนและเพศหญิง 5 คน

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสิ่งพื้นฐานในภาษาลาวมี 5 สิ่ง ได้แก่ ขาว ดำ แดง เขียว เหลือง และคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานมี 6 สิ่ง ได้แก่ น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม เทา

ส่วนการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานมี 5 วิธี ได้แก่

- (1) การนำคำเรียกสิ่งพื้นฐานประสมกับคำขยาย เช่น แดงอ่อน เขียวเข้ม
- (2) การนำคำเรียกสิ่งพื้นฐานประสมกับคำที่เรียกวัตถุสิ่งของ เช่น เหลืองผ้าจีวร แดง

เลือดนก

- (3) การนำคำเรียกวัตถุสิ่งของเป็นคำเรียกสิ่ง เช่น ทะเล ลูกหว่า
- (4) การนำคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานประสมกับคำขยาย เช่น ฟ้าอ่อน เทาอ่อน
- (5) การสร้างคำขึ้นมาใหม่สำหรับใช้เรียกสิ่งผสม เช่น น้ำเงินปนดำ ดำปนแดง

สาริสาพบว่าคำเรียกสิ่งที่เป็นคำเรียกวัตถุสิ่งของจากธรรมชาติมีจำนวนมาก นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บอกภาษาใช้วิธีที่ 1 วิธีที่ 2 และวิธีที่ 3 ในการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาเป็นจำนวนมากด้วย

นฤมล ศิริพันธ์ (2554) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีและทัศนคติที่มีต่อสีของผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐาน กลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน ทัศนคติที่มีต่อสีและความเชื่อ เกี่ยวกับการใช้สีในพิธีกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุในจังหวัดกาญจนบุรี การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลคำเรียกสีจากผู้บอกภาษากลุ่มละ 6 คน มีอายุ 40-50 ปี

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีมี 12 คำ คือ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม เทา คำเรียกสีพื้นฐานในภาษากะเหรี่ยงโปว์มี 7 คำ คือ ขาว ดำ แดง เขียว เหลือง ฟ้า ชมพู คำเรียกสีพื้นฐานในภาษามอญมี 4 คำ คือ ขาว ดำ แดง เขียว คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาขมมี 5 คำ คือ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว

วิวัฒนาการของคำเรียกสีพื้นฐาน ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีมีคำเรียกสีพื้นฐานมากที่สุด คือ 12 คำ และมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 รองลงมาได้แก่ ภาษากะเหรี่ยงโปว์มีคำเรียกสีพื้นฐาน 7 คำ และมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 6 ภาษาขมมีคำเรียกสีพื้นฐาน 5 คำ และมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 4 และภาษามอญมีคำเรียกสีพื้นฐานน้อยที่สุด คือ 4 คำ และมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 3 ตามลำดับ

ส่วนกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานแบ่งเป็น 6 กลวิธี ได้แก่

- (1) หน่วยหลัก (คำเรียกสีพื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำเรียกสีพื้นฐาน)
- (2) หน่วยหลัก (คำเรียกสีพื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำขยาย)
- (3) หน่วยรอง (คำขยาย) + หน่วยหลัก (คำเรียกสีพื้นฐาน)
- (4) หน่วยหลัก (คำเรียกสีพื้นฐาน) + คำเชื่อม + หน่วยรอง (คำเรียกสีพื้นฐาน)
- (5) หน่วยหลัก (คำเรียกสีพื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ)
- (6) หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ)

ด้านทัศนคติที่มีต่อสี ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรี กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมมี ทัศนคติที่มีต่อสีที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือผู้บอกภาษาทั้ง 4 กลุ่มชาติพันธุ์มีทัศนคติทางบวกต่อสีเข้ม และมีทัศนคติทางลบต่อสีจางและสีที่หมอง

สำหรับความเชื่อเกี่ยวกับการใช้สีในพิธีกรรมของชาวไทยกาญจนบุรี กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมมีความคล้ายคลึงกันนั่นคือ ทั้ง 4 กลุ่มชาติพันธุ์ต่างนิยมใช้สีแดง สีขาว และสีเหลืองใน พิธีกรรมต่างๆ ซึ่งการใช้สีในพิธีกรรมต่างๆ นั้นสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อและสี กล่าวคือสีแดงแสดงถึงความเป็นสิริมงคล ความรุ่งเรือง ความเคารพต่อผีบรรพบุรุษ ความกล้าหาญ และความรักชาติ สีขาวแสดงถึงความบริสุทธิ์และความสะอาด ส่วนสีเหลืองเป็นสัญลักษณ์ของศาสนา

กัปน์ตีพัฒน์ เกียนอก (2556) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีภาษาญฮูกร” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาญฮูกร เพื่อทราบถึงระบบการรับรู้สีของชาวญฮูกรตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศและอายุ ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาวิเคราะห์คำเรียกสีจากผู้ออกภาษาชาวญฮูกรจำนวน 20 คน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาญฮูกรมี 5 สี ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง และ GRUE มีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานอยู่ในระยะที่ 4 ตามทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1969)

ส่วนการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาญฮูกรมี 4 กลวิธี ได้แก่

(1) การยืมคำจากภาษาถิ่นอื่น เช่น **muan**(ม่วง) **fa:**(ฟ้า)

(2) การประสมคำระหว่างคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐาน เช่น น้ำตาลดำ ม่วง
แดง

(3) การประสมคำระหว่างคำเรียกสีพื้นฐานกับคำขยาย เช่น **pacu:nca:ŋ**(เหลืองจาง)
phle:nke:ʔ(แดงแก่)

(4) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะ เช่น **chu:ŋ**(ผิวหนัง) **pa?uar**(หมอกควัน)

ปัจจัยสังคมทั้งเพศและอายุมีผลต่อการรับรู้สีของชาวญฮูกร กล่าวคือเพศชายมีการใช้คำเรียกสีที่เป็นภาษาญฮูกรน้อยกว่าเพศหญิง เนื่องจากภาษาญฮูกรได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยเป็นอย่างมาก และเพศที่มีบทบาททางสังคมมากกว่า (เพศชาย) จะใช้คำเรียกสีที่เป็นภาษาญฮูกรน้อยกว่า และคนที่มีอายุน้อยกว่าจะใช้คำเรียกสีที่เป็นภาษาญฮูกรน้อยกว่าคนที่มีอายุมาก

เงิน ตงเหมย (2557) ศึกษาเรื่อง “การสร้างคำเรียกสีของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวนคำเรียกสีพื้นฐาน จำนวนคำเรียกสีไม่พื้นฐาน และวิธีการสร้างคำเรียกสีของชาวจีนที่มีช่วงอายุที่ต่างกัน การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษาชาวจีนในกรุงปักกิ่งที่เป็นเพศหญิง 30 คน โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ ได้แก่ 45-55 ปี 30-40 ปี และ 15-25 ปี กลุ่มละ 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า ชาวปักกิ่งที่มีช่วงอายุต่างกันจะมีจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานไม่เท่ากัน ดังนี้

คำเรียกสีพื้นฐาน

ชาวปักกิ่งกลุ่มอายุ 45-55 ปีมีคำเรียกสีพื้นฐาน 9 คำ ได้แก่ 白(ขาว) 黑(ดำ) 红(แดง)
绿(เขียว) 黄(เหลือง) 蓝(น้ำเงิน) 褐(น้ำตาล) 紫(ม่วง) 灰(เทา)

ชาวปักกิ่งกลุ่มอายุ 30-40 ปีมีคำเรียกสีพื้นฐาน 9 คำ ได้แก่ 白(ขาว) 黑(ดำ) 红(แดง) 绿(เขียว) 黄(เหลือง) 蓝(น้ำเงิน) 褐(น้ำตาล) 紫(ม่วง) 灰(เทา)

ชาวปักกิ่งกลุ่มอายุ 15-25 ปีมีคำเรียกสีพื้นฐาน 11 คำ ได้แก่ 白(ขาว) 黑(ดำ) 红(แดง) 绿(เขียว) 黄(เหลือง) 蓝(น้ำเงิน) 褐(น้ำตาล) 紫(ม่วง) 粉(ชมพู) 橙(ส้ม) 灰(เทา)

คำเรียกสีไม่พื้นฐาน

(1) คำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวปักกิ่ง 3 กลุ่มอายุ มีจำนวนดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวนคำเรียกสีไม่พื้นฐาน
45-55 ปี	340
30-40 ปี	362
15-25 ปี	354

(2) การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนในปักกิ่งมี 3 วิธี

1. การประสมคำเรียกสีพื้นฐานเข้าด้วยกัน เช่น 紫红[ม่วง+แดง](แดงม่วง) คำเรียกสีลักษณะนี้ชาวจีนทั้ง 3 ช่วงอายุใช้จำนวนเท่ากันคือ 42 คำ

2. การประสมคำขยายที่บอกความเข้ม-จาง หรือความมืด-สว่างของสีกับคำเรียกสีพื้นฐาน เช่น 深红[เข้ม+แดง](แดงเข้ม) ชาวจีนกลุ่มอายุ 45-55 ปี ใช้คำเรียกสีลักษณะนี้จำนวน 83 คำ กลุ่มอายุ 30-40 ปี ใช้ 83 คำ และกลุ่มอายุ 15-25 ปี ใช้ 93 คำ

3. การใช้คำเรียกสีของจำเพาะ เช่น 炭黑[ถ่าน+ดำ](ดำถ่าน) ชาวจีนกลุ่มอายุ 45-55 ปี ใช้คำเรียกสีลักษณะนี้จำนวน 215 คำ กลุ่มอายุ 30-40 ปี ใช้ 237 คำ และกลุ่มอายุ 15-25 ปี ใช้ 219 คำ

จะเห็นได้ว่าชาวจีนกลุ่มอายุ 30-40 ปี มีการสร้างคำเรียกสี โดยใช้คำเรียกสีของจำเพาะมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะสภาพสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อการสร้างคำเรียกสีของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน กล่าวคือชาวจีนกลุ่มอายุ 30-40 ปี ได้สัมผัสเทคโนโลยีและวัตถุต่างๆ มาก ดังนั้นจึงมีคำเรียกสีที่เป็นคำเรียกสีของจำเพาะมากกว่าชาวจีนกลุ่มอื่นๆ

บุษบง โควินท์ (2560) ศึกษาเรื่อง “คำเรียกสีของชาวจีนแต่จิวในชุมชนบางรัก กรุงเทพมหานคร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐาน รวมถึงการจำแนกประเภทสีของชาวจีนแต่จิว บุษบงเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาชาวจีนแต่จิวที่เกิดในชุมชนบางรัก เพศหญิง อายุ 45 ปี และใช้ภาษาจีนแต่จิวเป็นภาษาแม่ในชีวิตประจำวัน

ผลการศึกษาพบว่า ชาวจีนแต่จิวมีคำเรียกสีพื้นฐาน 8 คำ ได้แก่ pǎe(ขาว) ōw(ดำ) ʔán(แดง) chǎe(เขียว) nám(น้ำเงิน) tɪŋ(น้ำตาล) tsí:(ม่วง) และɦ(เหลือง)

ส่วนคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนแต่จิวพบ 41 คำ โดยมีวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน 6 วิธี ดังนี้

- (1) คำขยาย+คำเรียกสีพื้นฐาน เช่น chiǎŋ tsí:(ม่วงอ่อน)
- (2) คำเรียกสิ่งของบางอย่าง+คำเรียกสีพื้นฐาน เช่น thò: ʔán(แดงลูกท้อ)
- (3) คำขยาย+คำเรียกสิ่งของบางอย่าง เช่น chím kək(หยกเข้ม)
- (4) คำขยาย+คำเรียกสิ่งของบางอย่าง+คำเรียกสีพื้นฐาน เช่น chiǎŋ thò: ʔán(แดงลูกท้อแบบอ่อน)
- (5) ใช้คำเรียกสิ่งของบางอย่างเป็นคำเรียกสีเฉพาะ เช่น kǎ:(ผลส้ม)
- (6) คำเรียกสีพื้นฐาน+คำเรียกสีพื้นฐาน เช่น chǎe ɦ(เหลืองอมเขียว)

คำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนแต่จิวมีการใช้กลวิธี “คำขยาย+คำเรียกสีพื้นฐาน” มากที่สุด ซึ่งพบคำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ 14 คำ อย่างไรก็ตามกลวิธีที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ “คำเรียกสีพื้นฐาน+คำเรียกสีพื้นฐาน” ซึ่งพบคำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีดังกล่าวเพียง 1 คำ

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บอกภาษาสามารถแบ่งคำเรียกสีทั้งหมดได้เป็น 8 ประเภท กล่าวคือ คำเรียกสีแดงกับคำเรียกสีเขียวมีจำนวนคำมากที่สุด ซึ่งมีประเภทละ 12 คำ รองลงมาเป็นคำเรียกสีม่วง มีจำนวน 7 คำ คำเรียกสีเหลือง 5 คำ คำเรียกสีขาว 4 คำ คำเรียกสีน้ำเงิน 4 คำ คำเรียกสีน้ำตาล 3 คำ และประเภทคำเรียกสีที่พบจำนวนค่าน้อยที่สุดคือ คำเรียกสีดำ ซึ่งพบเพียง 1 คำ

จะเห็นได้ว่าชาวจีนแต่จิวในชุมชนบางรัก กรุงเทพมหานครมีการรับรู้สรรพสิ่งรอบตัวเหมือนกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ในสังคมไทย แต่มีกระบวนการสร้างมโนทัศน์แตกต่างกันไป เช่น ชาวจีนแต่จิวก็เห็นสีชมพูเหมือนผู้พูดภาษาไทย แต่ในภาษาจีนแต่จิวไม่มีคำว่า ชมพู และผู้บอกภาษาแต่จิวจะใช้คำว่า แดงลูกท้อมาเรียกแทนสีชมพู

2.4 ภูมิหลังของกรุงเทพมหานครและนครหนานหนิง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพมหานครและภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง เนื่องจากคำเรียกสีมีความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต ปรียบทสังคม และสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงภูมิหลังของกรุงเทพมหานครและนครหนานหนิง เพื่อที่จะใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการทำความเข้าใจคำเรียกสีของทั้งสองภาษาต่อไป

2.4.1 ภูมิหลังของกรุงเทพมหานคร

2.4.1.1 ประวัติความเป็นมาในการก่อตั้งเมือง

กรุงเทพมหานครตั้งอยู่พื้นที่บริเวณปากน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาก่อนออกสู่อ่าวไทย ก่อนเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย กรุงเทพมหานครเดิมเป็นเมืองหน้าด่าน คอยดูแลเก็บภาษีจากเรือบรรทุกสินค้าที่ผ่านเข้าออกจึงมีความสำคัญในการติดต่อค้าขายกับนานาประเทศเป็นอย่างมาก หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนาเมืองธนบุรีให้เป็นราชธานีใหม่ เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงย้ายเมืองหลวงจากฝั่งธนบุรีไปยังฝั่งตะวันตก (สำนักบริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานคร, 2560) โดยพระราชทานนามพระนครใหม่ว่า “กรุงรัตนโกสินทร์อินท์ อโยธยา” (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2560)

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ทรงแก่นามพระนครเป็น “กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา” ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงเปลี่ยนชื่อพระนครอีกครั้งเป็น “กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศมหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยะวิษณุกรรมประสิทธิ์” (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2560)

ต่อมาเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2514 รัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ประกาศให้ปรับปรุงระบบการปกครองของจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี โดยรวม 2 จังหวัดดังกล่าวเข้าด้วยกันเป็นจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ.2515 รัฐบาลมีการปรับปรุงระบบการปกครองใหม่ จึงให้รวมกิจการปกครองต่างๆ ของนครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นหน่วยการปกครองเดียวกัน โดยเปลี่ยนชื่อว่า กรุงเทพมหานคร และใช้จนถึงปัจจุบัน (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2560)

2.4.1.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

กรุงเทพมหานครตั้งอยู่บริเวณภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย อยู่ที่ละติจูด 13 องศา 44 ลิปดาเหนือ ลองจิจูด 100 องศา 34 ลิปดาตะวันออก กรุงเทพมหานครอยู่ในพื้นที่เขตร้อน และสามารถแบ่งฤดูกาลได้ออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูหนาว ฤดูร้อน และฤดูฝน กรุงเทพมหานครอยู่เหนือปากอ่าวไทยประมาณ 25 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ในด้านการขนส่งสินค้าและการติดต่อต่างประเทศ มีแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นแม่น้ำที่สำคัญที่สุดของประเทศไทยไหลผ่าน แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ฝั่ง คือ พระนครและธนบุรี มีเนื้อที่ทั้งสิ้น

1,568.74 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม และสภาพพื้นที่มีลักษณะเป็น
 อ่างอยู่ทั่วไป (ศูนย์ภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2560) มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดสมุทรปราการ และอ่าวไทย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร

เขตปกครองของกรุงเทพมหานครแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม 50 เขต โดยพื้นที่ฝั่งพระนครแบ่ง
 ออกเป็น 4 กลุ่ม และฝั่งธนบุรีแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, 2558) ดังนี้

พื้นที่ฝั่งพระนคร ประกอบด้วยกลุ่มเขตพื้นที่ 4 กลุ่ม

1. กลุ่มกรุงเทพกลาง มี 9 เขต ได้แก่ เขตดินแดง เขตดุสิต เขตพญาไท เขตราชเทวี
 เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตวังทองหลาง และเขตห้วยขวาง

2. กลุ่มกรุงเทพใต้ มี 10 เขต ได้แก่ เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตบางคอ
 แหลม เขตยานนาวา เขตวัฒนา เขตคลองเตย เขตสวนหลวง เขตพระโขนง และเขตบางนา

3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ มี 7 เขต ได้แก่ เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขต
 บางเขน เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง และเขตสายไหม

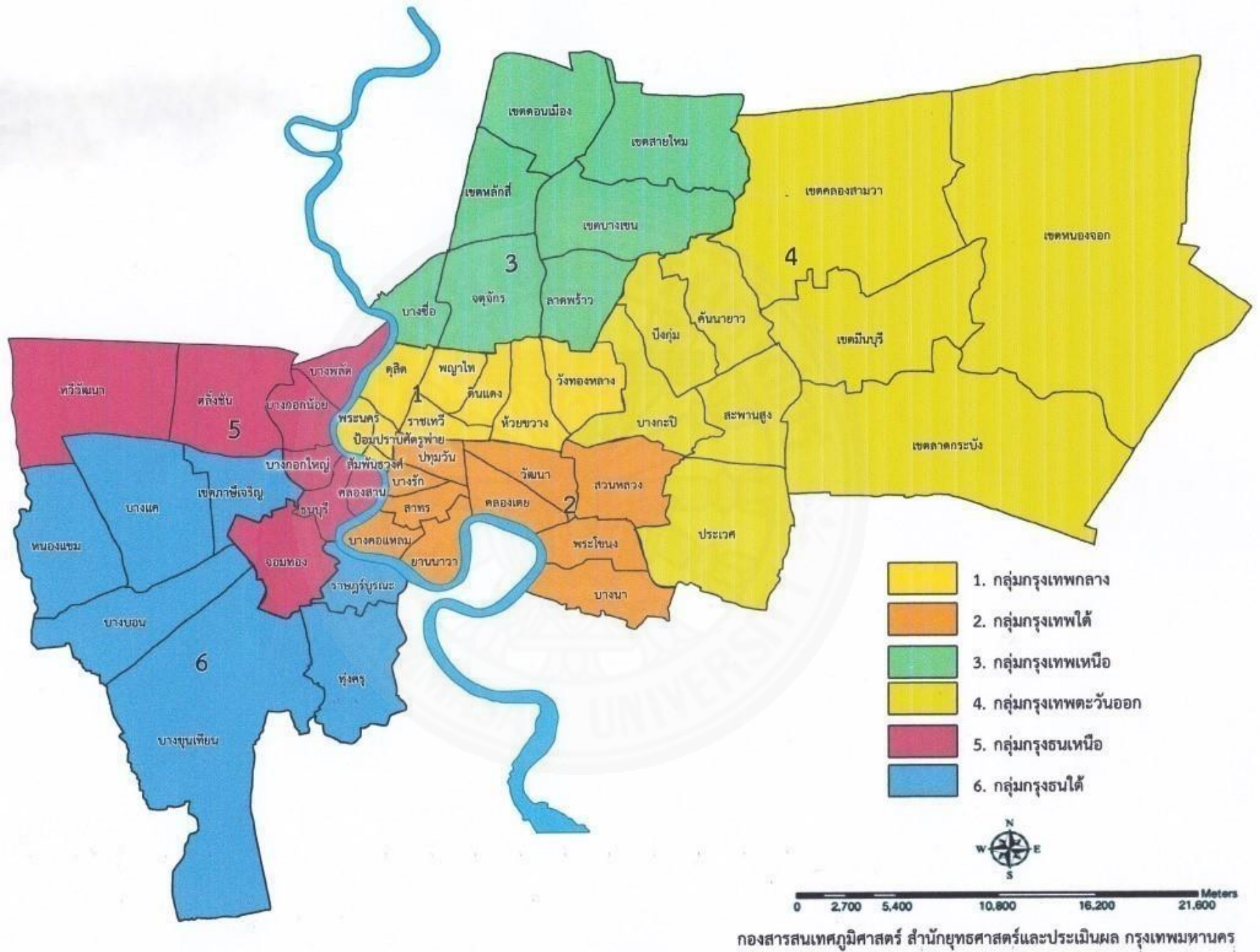
4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก 9 เขต ได้แก่ เขตบางกะปิ เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขต
 สะพานสูง เขตประเวศ เขตคลองสามวา เขตมีนบุรี เขตลาดกระบัง และเขตหนองจอก

พื้นที่ฝั่งธนบุรี ประกอบด้วยกลุ่มเขตพื้นที่ 2 กลุ่ม

5. กลุ่มกรุงธนเหนือ มี 8 เขต ได้แก่ เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขต
 จอมทอง เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน เขตธนบุรี เขตคลองสาน และเขตทวีวัฒนา

6. กลุ่มกรุงธนใต้ มี 7 เขต ได้แก่ เขตราชบุรีบูรณะ เขตทุ่งครุ เขตภาษีเจริญ เขต
 บางแค เขตหนองแขม เขตบางบอน และเขตบางขุนเทียน

ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่า กรุงเทพมหานครมีเขตพื้นที่การปกครองระดับเขต/อำเภอ
 จำนวนมากที่สุดในประเทศไทย ซึ่งมีการแสดงการแบ่งเขตพื้นที่การปกครองดังแผนที่ต่อไปนี้

กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2.3 แผนที่กรุงเทพมหานคร (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ,2558)

2.4.1.3 สังคมและวัฒนธรรม

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ การปกครอง และวัฒนธรรมของประเทศด้วย ประชากรกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 5,696,409 คน โดยมีเพศชาย 2,695,051 คนและเพศหญิง 3,001,358 คน (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, 2558) ส่วนด้านศาสนาพบว่า กรุงเทพมหานครมีประชากรนับถือศาสนาพุทธมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.50 รองลงมาคือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 4.34 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1.02 ตามลำดับ (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2560) จะเห็นได้ว่าแม้ว่ากรุงเทพมหานครได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย แต่กรุงเทพมหานครก็ยังมีประชากรที่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่ และประชาชนในกรุงเทพมหานครก็ยังคงสืบทอดประเพณีไทยดั้งเดิม เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง รวมถึงพิธีสำคัญต่างๆ เช่น พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ราชประเพณีแห่กระบวนพยุหยาตราชลมารค ตลอดจนพิธีกรรมสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น การเวียนเทียน การทำบุญ เป็นต้น

ด้านการศึกษา กรุงเทพมหานครมีสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 1,557 แห่ง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2558) ซึ่งมีทั้งสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันการศึกษาเอกชน รวมถึงมีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งด้วย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น

ปัจจุบันสังคมกรุงเทพมหานครมีความเป็นโลกาภิวัตน์อย่างสูง กล่าวคือแม้ว่าสังคมกรุงเทพมหานครจะยังรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ แต่ก็ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา ทำให้สังคมกรุงเทพมหานครและวิถีชีวิตของคนกรุงเทพฯ เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีความเป็นสากลและทันสมัยมากขึ้น เช่น ขนาดของครอบครัวในกรุงเทพมหานครมีขนาดลดลงจาก 4.5 คนเหลือเพียง 3.3 คน นอกจากนี้ที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครก็เกิดรูปแบบใหม่ ซึ่งจากเดิมส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยว แต่ปัจจุบันมีรูปแบบที่อยู่อาศัยใหม่เกิดขึ้น เช่น คอนโดมิเนียม เป็นต้น (ฮาكيم ผูหาคา, 2557, น.2-6)

ส่วนด้านคมนาคม ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีการคมนาคมที่สะดวก รวดเร็ว ในด้านระบบคมนาคมทางบก กรุงเทพฯ มีทั้งโครงข่ายถนนและทางด่วนเป็นโครงข่ายหลักในการขนส่ง โดยมีถนนสายสำคัญในกรุงเทพฯ และปริมณฑลประมาณ 4,700 กิโลเมตร และเส้นทางรถไฟหลายสายที่เชื่อมต่อจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ นอกจากนี้กรุงเทพฯ ยังมีการบริการขนส่งมวลชนทางบก 4 ประเภท ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง รถไฟชานเมือง รถไฟฟ้าขนส่งมวลชน และรถไฟใต้ดิน (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2560) อย่างไรก็ตามคนกรุงเทพฯ มีการใช้รถส่วนตัวในการเดินทางมากขึ้น เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีโครงข่ายถนนและทางด่วนอย่างกว้างขวาง ดังนั้นการใช้รถ

ส่วนตัวจึงเอื้อให้การเดินทางสะดวกสบายและรวดเร็วมากขึ้น (ฮาเก็ม ผุหาคดา, 2557, น.5) ส่วนระบบคมนาคมทางน้ำ กรุงเทพมหานครมีบริการการเดินทางเรือ 4 ประเภท ได้แก่ การเดินเรือโดยสารประจำทางในแม่น้ำเจ้าพระยา การเดินเรือยนต์โดยสารข้ามฟากแม่น้ำเจ้าพระยา การเดินเรือโดยสารในคลอง และการเดินเรือยนต์เฟลาใบจักรยาว (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2560) ส่วนการคมนาคมทางอากาศ ท่าอากาศยานที่ตั้งอยู่ที่พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมี 2 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นสนามบินที่ขนส่งผู้โดยสารทั้งในเส้นทางบินภายในประเทศและเส้นทางบินระหว่างประเทศ ในรอบปี พ.ศ.2558 ท่าอากาศยานดอนเมืองได้ขนส่งผู้โดยสาร 30,304,183 คน และมีเส้นทางบินภายในและระหว่างประเทศทั้งหมด 67 เส้นทาง ส่วนท่าอากาศยานสุวรรณภูมิได้ขนส่งผู้โดยสาร 52,902,110 คน และมีเส้นทางบินภายในและระหว่างประเทศทั้งหมด 148 เส้นทาง (บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด, 2015, pp.2-5)

ด้านเทคโนโลยี กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีการใช้เทคโนโลยีเป็นจำนวนมาก ซึ่ง 80% ของชาวกรุงเทพฯ ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และ 50% ของชาวกรุงเทพฯ ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวัน (ฮาเก็ม ผุหาคดา, 2557, น.5) จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันสังคมกรุงเทพมหานครเป็นสังคมเทคโนโลยี และเทคโนโลยีต่างๆ ได้ซึมซับเข้าไปในชีวิตของคนกรุงเทพฯ อย่างแยกจากกันไม่ได้

2.4.1.4 การใช้ภาษา

กรุงเทพมหานครมีภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่ใช้กันในชีวิตประจำวัน แต่ในภาษาไทยมาตรฐานก็ยังปรากฏการยืมคำศัพท์จากภาษาต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น ภาษาเขมรและภาษาจีน เป็นต้น เนื่องจากประเทศไทยเป็นสังคมที่มีผู้คนหลายเผ่าพันธุ์อาศัยอยู่ กล่าวคือมีทั้งชนเผ่าที่ตั้งรกรากอยู่มานาน และชนเผ่าที่อพยพมาจากที่อื่น (อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์, 2536, น.1) เมื่อชนเผ่าต่างๆ เข้ามาอาศัยในประเทศไทย จึงมีการสัมผัสภาษาระหว่างภาษาไทยและภาษาอื่นๆ เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามนอกจากประเทศไทยจะยืมภาษาในดินแดนต่างๆ ที่ใกล้เคียงแล้ว ภาษาไทยยังยืมคำและลักษณะต่างๆ จากภาษาตะวันตกด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น.98) ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบันคนไทยได้รับอิทธิพลจากประเทศตะวันตกทั้งในด้านเทคโนโลยีและวัฒนธรรม ดังนั้นจึงทำให้การใช้คำยืมจากภาษาตะวันตกในสังคมไทยมีบทบาทมากขึ้น

2.4.2 ภูมิหลังของนครหนานหนิง

2.4.2.1 ประวัติความเป็นมาในการก่อตั้งเมือง

หนานหนิง (南宁) ชื่อย่อ ยง (邕) เดิมชื่อว่า ยงโจว (邕州) เป็นเมืองเก่าแก่ และมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ซึ่งมีประวัติศาสตร์นานมากกว่า 1690 ปี ในสมัยราชวงศ์ฉิน พื้นที่หนานหนิงอยู่ภายใต้การปกครองของมณฑลกุ้ยหลิน (桂林郡) เมื่อปลายสมัยราชวงศ์ฉิน จ้าว

ถั่ว (赵佗) ผู้บัญชาการกองทัพประจำมณฑลหนานไห่ (南海郡) สถาปนาอาณาจักรนามเวียด (南越) ซึ่งพื้นที่หนานไห่อยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรนามเวียด หลังจากอาณาจักรนามเวียดเสื่อมสลายแล้ว ราชวงศ์ฮั่นตะวันตกเข้ามาปกครองพื้นที่นี้ และก่อตั้งมณฑลยู๋หลิน (郁林郡) จากนั้นพื้นที่หนานไห่ได้อยู่ภายใต้การปกครองของมณฑลยู๋หลินจนถึงสมัยราชวงศ์จิ้นตะวันตก เมื่อปี ค.ศ. 318 ราชวงศ์จิ้นตะวันออกได้ก่อตั้งมณฑลจิ้นซิง (晋兴郡) โดยแยกตัวออกจากมณฑลยู๋หลิน และมีเมืองจิ้นซิง (ปัจจุบันคือ หนานไห่) เป็นศูนย์กลางการปกครองของมณฑล ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสถาปนาครหนานไห่ เมื่อปี ค.ศ. 632 ซึ่งตรงกับสมัยราชวงศ์ถัง เมืองจิ้นซิงเปลี่ยนชื่อเป็น “ยงโจว” และต่อมาเมื่อปี ค.ศ. 1324 ซึ่งตรงกับสมัยราชวงศ์หยวน ยงโจวได้เปลี่ยนชื่อเป็น หนานไห่ มีความหมายว่า ชายแดนทางใต้สงบสุข เมื่อเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 1950 เมืองหนานไห่ได้เลื่อนฐานะขึ้นเป็นนคร และได้รับการยกระดับเป็นเมืองเอกของมณฑลกวางสีเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 1950 หลังจากนั้นเมื่อเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 1958 รัฐบาลจีนประกาศยกเลิกเขตปกครองมณฑลกวางสี และสถาปนาเขตปกครองตนเองกวางสีจ้วง โดยมีนครหนานไห่เป็นเมืองเอกของเขตปกครองตนเอง กววงสีจ้วงจนถึงปัจจุบัน (南宁市委宣传部, 2016)

2.4.2.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

นครหนานไห่ตั้งอยู่ที่ภาคใต้ของเขตปกครองตนเองกววงสีจ้วง ประเทศจีน และอยู่ทางใต้ของทรอปิกเหนือ (Tropic of Cancer) ซึ่งมีพื้นที่ระหว่าง 22°13' N - 23°32' N และ 107°45' E - 108°51' E (南宁市政府, 2013) และเป็นพื้นที่กึ่งเขตร้อน (subtropics) สภาพภูมิอากาศของนครหนานไห่แบ่งฤดูกาลออกเป็น 4 ฤดู ได้แก่ ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 21.5 องศาเซลเซียส (南宁市政府, 2013) นครหนานไห่เป็นเมืองที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ เป็นเมืองเอกที่ใกล้กับทะเลและชายแดนมาก โดยห่างจากเมืองที่ติดทะเล ได้แก่ นครชินโจว (钦州) นครฝางเจิงกั่ง (防城港) และนครเปย์ไห่ (北海) 110 กิโลเมตร 170 กิโลเมตร และ 200 กิโลเมตรตามลำดับ และห่างจากเมืองชายแดนที่ติดกับเวียดนาม ได้แก่ เมืองตงซิง (东兴) และเมืองผิงเสียง (凭祥) 200 กิโลเมตร และ 230 กิโลเมตรตามลำดับ นครหนานไห่ตั้งอยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำยง (邕江) (南宁市政府, 2013) และมีพื้นที่ทั้งหมด 22,341 ตารางกิโลเมตร (中华人民共和国民政部, 2016) ลักษณะภูมิประเทศของนครหนานไห่มีที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่ และมีแม่น้ำยงไหลผ่านนครหนานไห่ (南宁市政府, 2013) ลักษณะสภาพพื้นที่หลักของนครหนานไห่เป็นแอ่ง โดยมีที่ราบลุ่มแม่น้ำยงเป็นศูนย์กลาง และสภาพพื้นที่ทางใต้ เหนือ และตะวันตกเป็นภูเขา (南宁市政府, 2013) โดยมีอาณาเขตติดต่อกับบริเวณต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอต้าหัว (大化) อำเภอตูอัน (都安) ของนครเหอฉือ (河池) และอำเภอซินเจิง (忻城) ของนครไหลปิน (来宾)

ทิศทางใต้ ติดต่อกับ อำเภอสามชื้อ (上思) ของนครฝางเฉิงกั่ง และเขต
ชินเป่ย์ (钦北) ของนครชินโจว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอผิงกั่ว (平果) ของนครไปซื่อ (百色) และ
อำเภอเทียนเต็ง (天等) อำเภอต้าซิน (大新) เขตเจียงโจว (江州) อำเภอฝูสว่ย (扶绥) ของนครฉง
จั่ว (崇左)

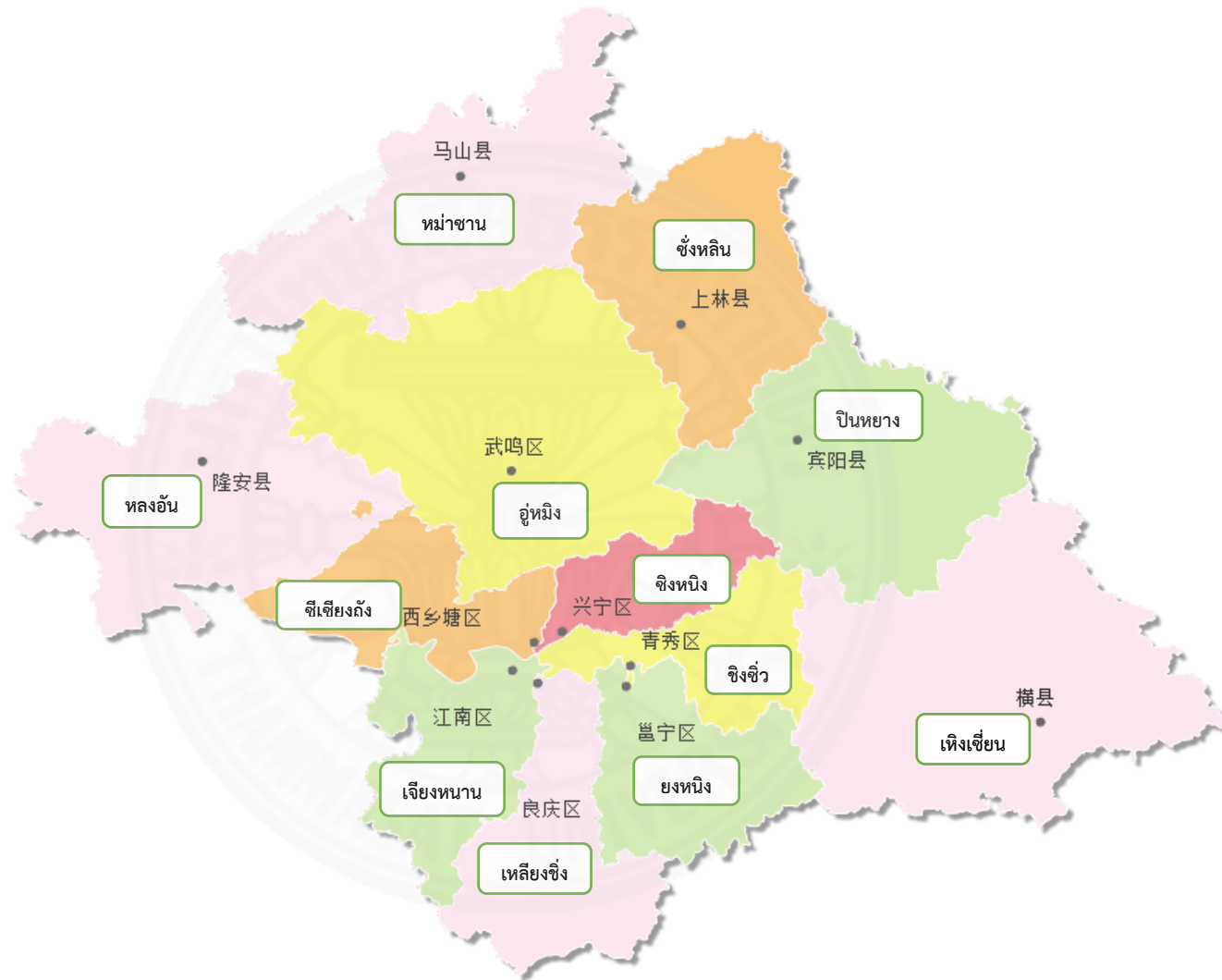
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตชิงปิน (兴宾) ของนครไหลปิน เขตฉินถั่ง (覃塘)
เขตก้งหนาน (港南) ของนครก๊วยกั่ง (贵港) และอำเภอหลิงซาน (灵山) อำเภอฝู่เป่ย์ (浦北)
ของนครชินโจว

นครหนานหนิงแบ่งการปกครองออกเป็น 7 เขต และ 5 อำเภอ ดังนี้

1.เขตปกครองที่เป็นเขต มี 7 เขต ได้แก่ เขตชิงหนิง (兴宁) เขตเจียงหนาน (江
南) เขตชิงชิว (青秀) เขตซีเซียงถั่ง (西乡塘) เขตยงหนิง (邕宁) เขตเหลียงชิ่ง (良庆) และเขตอู่ห
มิง (武鸣)

2. เขตปกครองที่เป็นอำเภอ มี 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเหิงเซี่ยน (横县)
อำเภอปินหยาง (宾阳) อำเภอซ่งหลิน (上林) อำเภอหม่าซาน (马山) และอำเภอหลงอัน (隆安)

นครหนานหนิงมีทั้งพื้นที่การปกครองที่เป็นเขต ซึ่งเป็นหน่วยปกครองที่แบ่งพื้นที่
ในตัวเมืองของนคร และพื้นที่การปกครองที่เป็นอำเภอ ซึ่งเป็นหน่วยปกครองที่แบ่งพื้นที่นอกตัวเมือง
ของนคร โดยมีการแสดงการแบ่งเขตพื้นที่การปกครองดังแผนที่ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.4 แผนที่นครหนานหนิง (中华人民共和国民政部, 2016)

2.4.2.3 สังคมและวัฒนธรรม

ปัจจุบันนครหนานหนิงเป็นเมืองเอกของเขตปกครองตนเองกวางสีจ้วง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการปกครอง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของเขตปกครองตนเองกวางสีจ้วง ศูนย์กลางของเขตเศรษฐกิจอ่าวเป่ย์ปู้ และเมืองสำคัญทางภาคใต้ของ ประเทศจีน นครหนานหนิงมีประชากร 6,986,100 คน (ปี ค.ศ.2015) โดยมีเพศชาย 3,621,100 คน และเพศหญิง 3,365,000 คน (南宁统计局, 2016) หนานหนิงมีชนเผ่าที่หลากหลาย กล่าวคือ นอกจากชาวฮั่นแล้ว ยังมีชนกลุ่มน้อยอีกหลายชนเผ่า เช่น ชาวจ้าวและชาวเย้า เป็นต้น ประชาชนทุกชนเผ่าในนครหนานหนิงอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างปรองดอง และแต่ละชนเผ่ามีวัฒนธรรมและประเพณีของตนเอง ดังนั้นนครหนานหนิงจึงเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และยังมีงานประเพณีที่หลากหลายด้วย เช่น การแข่งขันเรือมังกร ชิงประทัด และเล่นชิงช้า เป็นต้น (南宁市政府, 2015)

ด้านการศึกษา นครหนานหนิงมีสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงระดับอุดมศึกษา มีจำนวนสถานศึกษาระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด 2,916 แห่ง โดยมีอนุบาล 990 แห่ง โรงเรียนประถม 1,515 แห่ง โรงเรียนมัธยม 349 แห่ง โรงเรียนอาชีวระดับมัธยมศึกษา 52 แห่ง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 10 แห่ง (南宁市教育局, 2011) นอกจากนี้นครหนานหนิงยังมีสถาบันอุดมศึกษา 26 แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยกวางสี (广西大学) มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์กวางสี (广西医科大学) และมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (广西民族大学) เป็นต้น (中华人民共和国教育部, 2016)

นครหนานหนิงเป็นเมืองที่พัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นวิถีชีวิตของชาวหนานหนิงจึงมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ขนาดครอบครัวของชาวหนานหนิงมีขนาดลดลงจาก 4.74 คน ในปีค.ศ 1982 เหลือเพียง 3.36 คน ในปีค.ศ 2000 (TAN YAOWU, 2003, p.81) เนื่องจากสังคมปัจจุบันลูกกับบิดา มารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่ลูกจะแยกมาสร้างครอบครัวใหม่เมื่อลูกแต่งงานแล้ว

ด้านการคมนาคม หนานหนิงมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เนื่องจากหนานหนิงเป็นศูนย์กลางของเขตเศรษฐกิจอ่าวเป่ย์ปู้ และเป็นศูนย์กลางเขตการค้าเสรีจีน-อาเซียน ปัจจุบันนครหนานหนิงได้พัฒนาระบบการคมนาคม เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการทั้งในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการขนส่งที่เพิ่มมากขึ้น ด้านการคมนาคมทางบก หนานหนิงพัฒนาปรับปรุงทั้งโครงข่ายทางด่วนและการคมนาคมระบบราง โดยเฉพาะรถไฟความเร็วสูง เพื่อที่จะทำให้ระบบคมนาคมข้ามเมือง ข้ามมณฑล ตลอดจนระบบคมนาคมข้ามประเทศสมบูรณ์มากขึ้น ในเขตเมืองยังมีการบริการขนส่งมวลชนทางบก 2 ประเภท ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง และรถไฟใต้ดิน

ส่วนการคมนาคมทางอากาศ ปัจจุบันท่าอากาศยานนานาชาติอู่ชวีนครหนานหนิงเป็นสนามบินที่ใหญ่ที่สุดและสำคัญที่สุดในกวางสี โดยมีเส้นทางบินที่ขนส่งผู้โดยสารทั้งภายในและระหว่างประเทศทั้งหมด 152 เส้นทาง และสามารถให้บริการเที่ยวบินได้มากกว่า 240 เที่ยวบินต่อวัน (南宁市政府, 2016)

นครหนานหนิงเป็นสังคมเทคโนโลยี ซึ่งมีการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร การเผยแพร่ และรับรู้ข้อมูลเป็นอย่างมาก จากสถิติพบว่า นครหนานหนิงมีการเปิดบัญชีการใช้งานหมายเลขโทรศัพท์ 7,293,800 บัญชี และมีการเปิดบัญชีการใช้งานอินเทอร์เน็ต 5,048,500 บัญชี (南宁市统计局, 2013)

2.4.2.4 การใช้ภาษา

นครหนานหนิงมีการใช้ภาษาจีนมาตรฐานเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันยังมีการใช้ภาษาจีนถิ่นและภาษาชนกลุ่มน้อยด้วย กล่าวคือชาวฮั่นบางกลุ่มใช้ภาษาผิง (平话) หรือภาษาปาย (白话) และชาวจ้วงบางกลุ่มใช้ภาษาจ้วงสื่อสารเฉพาะในครอบครัวหรือระหว่างคนเฉพาะกลุ่ม อย่างไรก็ตามชาวหนานหนิง โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่สามารถพูดภาษาจีนถิ่นและภาษาชนกลุ่มน้อยได้ มีจำนวนน้อยลง เนื่องจากสังคมจีนมีนโยบายส่งเสริมการใช้ภาษาจีนมาตรฐาน และมีคนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในนครหนานหนิงเป็นจำนวนมาก (LIN CHAO, 2015, p.160) เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ภาษาจีนมาตรฐานมีบทบาททั้งในการทำงานและการใช้ชีวิตมากขึ้น และกลายเป็นภาษาหลักของนครหนานหนิงในปัจจุบัน

2.5 สรุปภาพรวมของวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องคำเรียกสีเป็นจำนวนมาก ทั้งการศึกษาคำเรียกสีในกลุ่มชาติพันธุ์ใดชาติพันธุ์หนึ่ง และการศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีของกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่ม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่างานวิจัยเหล่านี้ศึกษาคำเรียกสีในแง่มุมต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งมีงานวิจัยที่ศึกษาคำเรียกสีและการรับรู้สี รวมถึงมีงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการรับรู้สีและการสร้างคำเรียกสีด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยที่ศึกษาคำเรียกสีต่างๆ มาปรับใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์คำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาประเด็นหลักๆ 2 ประเด็น กล่าวคือประเด็นแรกผู้วิจัยจะศึกษาคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง ในประเด็นนี้ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991)

ซึ่งกำหนดเกณฑ์จำกัดความของคำเรียกศัพท์พื้นฐานไว้ 8 เกณฑ์ รวมถึงได้แบ่งวิวัฒนาการของคำเรียกศัพท์พื้นฐานไว้ 7 ระยะ ผลการศึกษาสรุปว่าคำเรียกศัพท์ทุกภาษาจะมีวิวัฒนาการของคำเรียกศัพท์พื้นฐานอยู่ระหว่างระยะที่ 1 – ระยะที่ 7 ตามลำดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะนำแนวคิดของเบอร์ลินและเคย์มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์คำเรียกศัพท์พื้นฐานและวิวัฒนาการของคำเรียกศัพท์พื้นฐาน รวมถึงเพื่อพิสูจน์ว่าคำเรียกศัพท์พื้นฐานและวิวัฒนาการของคำเรียกศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงสอดคล้องกับแนวคิดของเบอร์ลินและเคย์หรือไม่ อย่างไร

ส่วนคำเรียกศัพท์ไม่พื้นฐาน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกศัพท์ที่เก็บรวบรวมมาจากทั้งผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง โดยมีงานวิจัยที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ได้ ได้แก่ “คำเรียกศัพท์และการรับรู้ศัพท์ของชาวจ้วงและชาวไทย” ของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) ที่ศึกษาคำเรียกศัพท์จากภาษาจ้วง 6 ถิ่นและภาษาไทย 4 ถิ่น ซึ่งพบกลวิธีการสร้างคำเรียกศัพท์ไม่พื้นฐานในภาษาจ้วงและภาษาไทย 3 กลวิธีด้วยกัน ได้แก่ (1) การนำคำเรียกศัพท์พื้นฐานมาผสมกัน (2) การนำคำเรียกศัพท์พื้นฐานมาผสมกับคำอื่นที่ไม่ใช่คำเรียกศัพท์ และ (3) การนำเอาคำเรียกศัพท์วลีของบางชนิดมาเป็นคำเรียกศัพท์

งานวิจัยที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาคำเรียกศัพท์ไม่พื้นฐานอีกงานหนึ่งคือ “คำเรียกศัพท์และทัศนคติที่มีต่อศัพท์ของผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุ ในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี” ของ นฤมล ศิริพันธ์ (2554) ซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุ ในจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มละ 6 คน มีอายุ 40-50 ปี งานวิจัยนี้พบกลวิธีในการสร้างคำเรียกศัพท์ไม่พื้นฐาน 6 กลวิธี คือ (1) หน่วยหลัก (คำเรียกศัพท์พื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำเรียกศัพท์พื้นฐาน) (2) หน่วยหลัก (คำเรียกศัพท์พื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำขยาย) (3) หน่วยรอง (คำขยาย) + หน่วยหลัก (คำเรียกศัพท์พื้นฐาน) (4) หน่วยหลัก (คำเรียกศัพท์พื้นฐาน) + คำเชื่อม + หน่วยรอง (คำเรียกศัพท์พื้นฐาน) (5) หน่วยหลัก (คำเรียกศัพท์พื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ) และ (6) หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ) ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะนำแนวคิดเหล่านี้มาปรับใช้ในการวิเคราะห์คำเรียกศัพท์ไม่พื้นฐานเพื่อให้เห็นวิธีสร้างคำเรียกศัพท์ไม่พื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนประเด็นต่อมาผู้วิจัยจะศึกษาการรับรู้ศัพท์ของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง โดยนำแนวคิดของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991) ที่ศึกษาเกี่ยวกับใจกลางศัพท์ซึ่งพบว่าทุกภาษามีใจกลางศัพท์ที่ใกล้เคียงกันและมีลักษณะร่วมกันมาปรับใช้ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่นำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการรับรู้ศัพท์ได้คือ งานวิจัยเรื่อง “คำเรียกศัพท์ในภาษาเย้า (เมี่ยน)” ของ ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2535) และวิทยานิพนธ์เรื่อง “คำเรียกศัพท์และการรับรู้ศัพท์ของผู้พูดภาษาไทย ลื้อ ลัวะ ม้ง และกะเหรี่ยง ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา” ของ ศตนันต์ เชื้อมหาวัน (2541) ที่ศึกษาการจำแนกประเภทศัพท์ การรับรู้ใจกลางศัพท์ และทัศนคติที่มีต่อศัพท์ ซึ่งพบว่าขอบเขตประเภทศัพท์ใน

ภาษาต่างๆ มีความแตกต่างกัน และผู้บอกภาษามีทัศนคติทั้งทางบวกและทางลบต่อสีต่างๆ ผู้วิจัยจึงจะนำแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาการรับรู้สีในงานวิจัยดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นที่นครหนานหนิงให้ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่า ยังไม่มีผู้ใดศึกษาคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นที่นครหนานหนิง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นที่นครหนานหนิง เพื่อจะได้เห็นลักษณะของการใช้คำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียกสีไม่พื้นฐาน รวมถึงการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง อันจะเป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีในกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ต่อไป ทั้งยังเป็นการขยายขอบเขตของการศึกษาภาษาข้ามวัฒนธรรมอีกประการหนึ่งด้วย

บทที่ 3

คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐาน รวมทั้งเปรียบเทียบคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง ผลการศึกษามีดังนี้

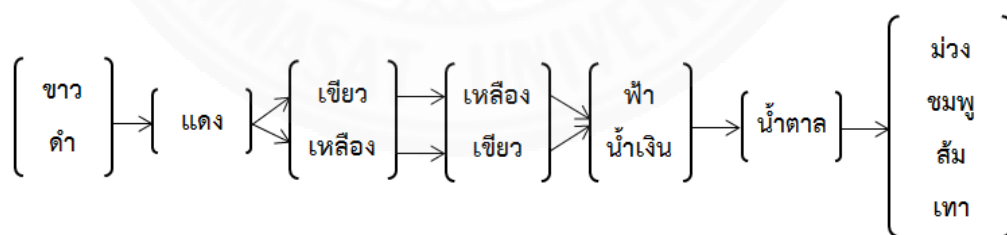
3.1 คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ

คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำเรียกสีพื้นฐาน และคำเรียกสีไม่พื้นฐาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกสีจากผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ ตามเกณฑ์การพิจารณาคำเรียกสีพื้นฐานที่กล่าวไว้ในบทที่ 1 พบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มีจำนวน 12 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา

คำเรียกสีพื้นฐานข้างต้นเมื่อนำมาเรียงลำดับก่อนหลังตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991) พบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมีวิวัฒนาการดังนี้

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ.

คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทย 12 คำดังกล่าวมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ขาว และ ดำ

ระยะที่ 2 แดง

ระยะที่ 3 เขียว หรือ เหลือง คำใดคำหนึ่ง

ระยะที่ 4 เขียว และ เหลือง

ระยะที่ 5 ฟ้ำ และ น้ำเงิน

ระยะที่ 6 น้ำตาล

ระยะที่ 7 ม่วง ชมพู ส้ม และ เทา

กล่าวได้ว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานสอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์เป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 12 คำ ซึ่งต่างจากทฤษฎี กล่าวคือในระยะที่ 5 เบอร์ลินและเคย์เสนอว่า ในระยะนี้มีคำเรียกสีพื้นฐานเพียง 1 คำเท่านั้น คือ blue แต่คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 2 คำ ได้แก่ ฟ้ำ และ น้ำเงิน ซึ่งมีความหมายตรงกับ Mid blue และ dark blue (ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2010, น.115) และสี blue ครอบคลุมทั้งสีฟ้ำและสีน้ำเงินในภาษาไทย ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่า ฟ้ำ และ น้ำเงิน ซึ่งเป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทย อาจเป็นคำเรียกสีพื้นฐานในระยะเดียวกัน คำเรียกสีพื้นฐานและวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยจึงมีทั้งที่สอดคล้องและแตกต่างไปจากทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์

เมื่อนำผลการศึกษาคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มาเปรียบเทียบกับงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกสีภาษาตระกูลไทต่างๆ ในประเทศไทยพบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ ในการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) เรื่อง “คำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวจ้วงและชาวไทย” ที่พบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยกรุงเทพฯ มี 12 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้ำ น้ำเงิน น้ำตาล เทา ม่วง ชมพู ส้ม และมีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานอยู่ในระยะที่ 7 นอกจากนี้ยังสอดคล้องผลการศึกษาของศตวรรษต์ เชื้อมหาวัน (2541) เรื่อง “คำเรียกสีและการรับรู้สีของผู้พูดภาษาไทยลื้อ ลัวะ ม้ง และ กะเหรี่ยงในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา” ซึ่งคำเรียกสีพื้นฐานของผู้พูดภาษาไทยลื้อในจังหวัดพะเยามี 12 คำ และมีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานอยู่ในระยะที่ 7 เช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่าภาษาไทยกรุงเทพฯ รวมถึงภาษาตระกูลไทอื่นๆ มีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวนมาก ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน เป็นสังคมที่มีอารยธรรม และมีวัฒนธรรมประจำชาติ ประกอบกับปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมทันสมัย และนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้เป็นจำนวนมาก การที่สังคมมีวัฒนธรรมที่ซับซ้อน และได้สัมผัสเทคโนโลยีต่างๆ นั้น อาจทำให้คนไทยมีความละเอียดในการแยกสีต่างๆ มากขึ้น ดังนั้นภาษาตระกูลไทจึงมีคำเรียกสีพื้นฐานเป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ

เบอร์ลินและเคย์ ที่กล่าวว่ากลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้สัมผัสกับเทคโนโลยี หรือมีวัฒนธรรมที่ซับซ้อนจะมีคำเรียกสิ่งพื้นฐานมากกว่ากลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ได้สัมผัสกับเทคโนโลยี หรือมีวัฒนธรรมที่เรียบง่าย

3.1.2 คำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ

เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยจากผู้ออกภาษาชาวกรุงเทพฯ พบว่าคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานมีส่วนประกอบ 5 ประการ ดังนี้

- คำเรียกสิ่งพื้นฐาน (ดูรายละเอียดใน 1.7.5.1)
- คำเรียกสิ่งเฉพาะ หมายถึง คำเรียกสิ่งที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคำเรียกสิ่งพื้นฐาน แต่ต้องไม่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะ และเป็นคำเรียกสิ่งที่มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสิ่งอื่นๆ หรือมีความหมายคลุมเครือในการเรียกสิ่ง ได้แก่ แทน กากี และแสด

- คำเรียกสิ่งของเฉพาะ หมายถึง คำเรียกสิ่งที่มีกลวิธีการสร้างโดยนำคำเรียกพืช สัตว์ ธรรมชาติ ธาตุโลหะ และสิ่งของมาใช้เป็นคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน (นฤมล ศิริพันธุ์, 2554, น.41) เช่น บานเย็น เนื้อ และ น้ำทะเล

- คำขยาย หมายถึง คำที่ทำหน้าที่แสดงลักษณะของสิ่ง เช่น เข้ม อ่อน และจาง
- คำเชื่อม หมายถึง คำที่ทำหน้าที่เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยายของคำเรียกสิ่ง และช่วยแสดงลักษณะของสิ่ง ซึ่งพบว่าคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยมี 3 คำ ได้แก่ อม ออก และปน

จากการศึกษาพบว่าการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 4 วิธี ได้แก่ 1. การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ 2. การนำคำเรียกสิ่ง 2 คำมาผสมกัน 3. การนำคำเรียกสิ่งมาผสมกับคำขยาย และ 4. การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.2.1 การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ

คำเรียกสิ่งเฉพาะ หมายถึง คำเรียกสิ่งที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคำเรียกสิ่งพื้นฐาน แต่ต้องไม่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะ และเป็นคำเรียกสิ่งที่มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสิ่งอื่นๆ หรือมีความหมายคลุมเครือในการเรียกสิ่ง ซึ่งเป็นคำที่ใช้เฉพาะกับการเรียกสิ่ง ผู้วิจัยพบว่า คำเรียกสิ่งลักษณะนี้มี 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.88 ดังนี้

กากี
แสด
มาเจนต้า

จากตัวอย่างข้างต้น เช่น “กากี” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีน้ำตาลปนเหลือง

ส่วน “มาเจนต้า” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มาจากคำว่า “magenta” ซึ่งใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมระหว่างสีแดง (red) และสีblue สีมาเจนต้าเป็นสีพื้นฐานลบ (subtractive primary colors) ซึ่งใช้เป็นแม่สีในระบบการพิมพ์

3.1.2.2 การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยส่วนหลัก² ที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนขยาย³ ที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้อาจมีคำเชื่อมคั่นอยู่ระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย หรือผสมกับคำขยายที่แสดงลักษณะของสี โดยมีโครงสร้าง 4 แบบ ดังนี้

1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 43 คำ คิดเป็นร้อยละ 12.69 เช่น

ตัวอย่าง

เทาเหลือง
ชมพูเทา
ส้มแดง
ฟ้าเขียว
ม่วงน้ำเงิน

² ส่วนหลัก หมายถึง ส่วนของคำเรียกสีที่ผู้บอกภาษาคิดขึ้นมาเป็นคำแรก และเป็นคำที่บ่งบอกถึงความหมายหลักของสี ทั้งนี้ส่วนหลักจะประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 1 ส่วน หรือมากกว่านั้น อย่างไรก็ตามส่วนหลักในภาษาไทยและภาษาจีนจะอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกันคือ ในภาษาไทยส่วนหลักจะวางอยู่หน้าส่วนขยาย แต่ในภาษาจีนส่วนหลักจะวางอยู่หลังส่วนขยาย

³ ส่วนขยาย หมายถึง ส่วนที่นำมาประกอบส่วนหลัก ซึ่งช่วยขยายลักษณะของสีให้ชัดเจนมากขึ้น

จากตัวอย่างข้างต้น เช่น คำเรียกสี “ฟ้าเขียว” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ฟ้า” และส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “เขียว” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีฟ้ากับสีเขียว โดยมีอัตราส่วนสีฟ้ามากกว่าสีเขียว

ส่วน “ม่วงน้ำเงิน” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ม่วง” และส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “น้ำเงิน” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีม่วงกับสีน้ำเงิน โดยมีอัตราส่วนสีม่วงมากกว่าสีน้ำเงิน

2. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ โดยมีคำเชื่อมเชื่อมระหว่างคำเรียกสีพื้นฐานทั้งสองคำนั้น คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 64 คำ คิดเป็นร้อยละ 18.88 เช่น

ตัวอย่าง

ม่วงอมชมพู
เทาออกฟ้า
เขียวปนฟ้า

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี “ม่วงอมชมพู” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ม่วง” ส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ชมพู” และใช้คำเชื่อม “อม” เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีม่วงกับสีชมพู โดยมีอัตราส่วนสีม่วงมากกว่าสีชมพู

“เทาออกฟ้า” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “เทา” ส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ฟ้า” และใช้คำเชื่อม “ออก” เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีเทากับสีฟ้า โดยมีอัตราส่วนสีเทามากกว่าสีฟ้า

ส่วน “เขียวปนฟ้า” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “เขียว” ส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ฟ้า” และใช้คำเชื่อม “ปน” เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีเขียวกับฟ้า โดยมีอัตราส่วนสีเขียวมากกว่าสีฟ้า

3. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐาน 2 คำ และคำขยายที่แสดงลักษณะของสีอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 25 คำ คิดเป็นร้อยละ 7.37 เช่น

ตัวอย่าง

แดงส้มเข้ม
ฟ้าเทาอ่อน
น้ำตาลแดงสว่าง
เขียวฟ้าเข้ม
ม่วงเทาอ่อน

จากตัวอย่างข้างต้น เช่น คำเรียกสี “แดงส้มเข้ม” ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐาน 2 คำ ได้แก่ “แดง” และ “ส้ม” และคำขยายที่แสดงลักษณะของสี “เข้ม” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เข้มกว่าสีแดงส้มปกติ

ส่วน “ฟ้าเทาอ่อน” ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐาน 2 คำ ได้แก่ “ฟ้า” และ “เทา” และคำขยายที่แสดงลักษณะของสี “อ่อน” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีฟ้าเทาปกติ

4. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.29 ดังนี้

น้ำตาลกากี

จากคำเรียกสีข้างต้น คำเรียกสี “น้ำตาลกากี” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “น้ำตาล” และส่วนขยายคือ คำเรียกสีเฉพาะ “กากี” สีน้ำตาลกากีมีลักษณะเช่นเดียวกับสีกากี ซึ่งเป็นสีที่ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีน้ำตาลปนเหลือง

3.1.2.3 การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำขยายที่แสดงลักษณะ 1 คำ โดยแบ่งโครงสร้างเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนขยายซึ่งเป็นคำขยายที่แสดงลักษณะของสีอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 65 คำ คิดเป็นร้อยละ 19.18 เช่น

ตัวอย่าง

แดงสด
น้ำตาลเข้ม
ดำจาง
ชมพูซีด
เหลืองอร่าม

จากตัวอย่างข้างต้น เช่น คำเรียกสี “แดงสด” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “แดง” และส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี “สด” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีแดงที่สดและสว่าง

ส่วน “น้ำตาลเข้ม” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “น้ำตาล” และส่วนขยายคือ คำขยาย “เข้ม” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีน้ำตาลที่เข้มกว่าน้ำตาลปกติ

2. คำเรียกสีเฉพาะ + คำขยาย เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และส่วนขยายซึ่งเป็นคำขยายที่แสดงลักษณะของสีอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.59 ดังนี้

กากีอ่อน
มาเจนต้าอ่อน

จากคำเรียกสีข้างต้น คำเรียกสี “กากีอ่อน” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ “กากี” และส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี “อ่อน” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีน้ำตาลเหลืองที่อ่อนกว่าสีกากีปกติ

ส่วน “มาเจนต้าอ่อน” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ “มาเจนต้า” ซึ่งแปลว่า “สีม่วงแดง” (ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2010, น.541) และส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี “อ่อน” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีม่วงแดงปกติ

3.1.2.4 การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี

การสร้างคำเรียกสีลักษณะนี้จะนำคำเรียกสีของเฉพาะมาใช้เป็นคำเรียกสี หรือใช้เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีก็ได้ แบ่งเป็น 3 วิธี ดังนี้

(1) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะโดยลำพัง

คำเรียกสิ่งลักษณะนี้เป็นคำเรียกที่เกิดจากการเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ มีจำนวน 19 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.61 เช่น

ตัวอย่าง

บานเย็น
เลือดหมู
น้ำทะเล
เผือก
มะม่วง

จากตัวอย่างข้างต้น เช่น คำเรียก “บานเย็น” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีม่วงอมแดง หรือชมพูอมแดงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของดอกบานเย็น ซึ่งเป็นดอกไม้ชนิดหนึ่ง

ส่วน “เลือดหมู” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีแดงคล้ำ หรือสีแดงอมม่วงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีเลือดของหมู

(2) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะผสมกับคำเรียกสี

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 1 คำ และคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้อาจมีคำเชื่อมคั่นอยู่ระหว่างคำเรียกสิ่งของเฉพาะและคำเรียกสี หรือผสมกับคำขยายที่แสดงลักษณะของสี โดยแบ่งโครงสร้างเป็น 6 แบบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.47 ดังนี้

ตัวอย่าง

บานเย็นม่วง
เนื้อเหลือง
เนื้อส้ม
เนื้อแดง
เนื้อชมพู

จากตัวอย่างข้างต้น เช่น คำเรียกสี “เนื้อส้ม” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพะ “เนื้อ” (“เนื้อ” ใช้เรียกสีน้ำตาลอ่อน หรือเหลืองที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีผิวของมนุษย์) และส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ส้ม” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีเนื้อกับสีส้ม โดยมีอัตราส่วนสีเนื้อมากกว่าสีส้ม

ส่วน “เนื้อแดง” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพะ “เนื้อ” และส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “แดง” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีเนื้อกับสีแดง โดยมีอัตราส่วนสีเนื้อมากกว่าสีแดง

2. คำเรียกสีของเฉพะ + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีของเฉพะ 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ โดยมีคำเชื่อมเชื่อมระหว่างคำเรียกสีของเฉพะและคำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.77 เช่น

ตัวอย่าง

เนื้ออมเหลือง
เนื้อออกส้ม

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี “เนื้ออมเหลือง” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพะ “เนื้อ” ส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “เหลือง” และใช้คำเชื่อม “อม” เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย “เนื้ออมเหลือง” เป็นคำที่ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีเนื้อกับสีเหลือง โดยมีอัตราส่วนสีเนื้อมากกว่าสีเหลือง

ส่วน “เนื้อออกส้ม” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพะ “เนื้อ” ส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ส้ม” และใช้คำเชื่อม “ออก” เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย คำนี้เป็นคำที่ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีเนื้อกับสีส้ม โดยมีอัตราส่วนสีเนื้อมากกว่าสีส้ม

3. คำเรียกสีของเฉพะ + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำเรียกสีของเฉพะ 1 คำ คำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และคำขยายที่แสดงลักษณะของสีอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.59 ดังนี้

ตัวอย่าง

เนื้อเหลืองเข้ม
เนื้อชมพูอ่อน

จากคำเรียกสีข้างต้น “เนื้อเหลืองเข้ม” ประกอบด้วยคำเรียกสิ่งของเฉพาะ “เนื้อ” คำเรียกสีพื้นฐาน “เหลือง” และคำขยายที่แสดงความมืด-สว่างของสี “เข้ม” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เข้มกว่าสีเนื้อเหลืองปกติ

ส่วน “เนื้อชมพูอ่อน” ประกอบด้วยคำเรียกสิ่งของเฉพาะ “เนื้อ” คำเรียกสีพื้นฐาน “ชมพู” และคำขยายที่แสดงความมืด-สว่างของสี “อ่อน” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีเนื้อชมพูปกติ

4. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 55 คำ คิดเป็นร้อยละ 16.23 เช่น

ตัวอย่าง

ส้มพระอาทิตย์
ม่วงเผือก
ชมพูชบา
เขียวขี้ม้า
น้ำตาลเปลือกไม้

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี “ชมพูชบา” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ชมพู” และส่วนขยายคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ “ชบา” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีชมพูที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของดอกชบา

ส่วน “น้ำตาลเปลือกไม้” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “น้ำตาล” และส่วนขยายคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ “เปลือกไม้” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีน้ำตาลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของเปลือกต้นไม้

5. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะอีก 1

คำ โดยมีคำเชื่อมเชื่อมระหว่างคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสิ่งของเฉพาะ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.29 ดังนี้

ชมพูออกเนื้อ

คำเรียกสีดังกล่าวข้างต้นประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน “ชมพู” ส่วนขยายคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ “เนื้อ” และใช้คำเชื่อม “ออก” เชื่อมระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย ซึ่งเป็นคำที่ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีชมพูกับสีเนื้อ โดยมีอัตราส่วนสีชมพูมากกว่าสีเนื้อ

6. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำขยาย เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 1 คำ และคำขยายที่แสดงลักษณะของสีอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 24 คำ คิดเป็นร้อยละ 7.08 เช่น

ตัวอย่าง

น้ำตาลเปลือกไม้อ่อน
ม่วงเปลือกเข้ม
เขียวใบไม้เข้ม
ม่วงม้งคุดอ่อน
เขียวมรกตจาง

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี “น้ำตาลเปลือกไม้อ่อน” ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐาน “น้ำตาล” คำเรียกสิ่งของเฉพาะ “เปลือกไม้” และคำขยายที่แสดงลักษณะของสี “อ่อน” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีเปลือกไม้โดยทั่วไป

ส่วน “ม่วงม้งคุดอ่อน” ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐาน “ม่วง” คำเรียกสิ่งของเฉพาะ “เปลือกม้งคุด” และคำขยายที่แสดงลักษณะของสี “อ่อน” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีม่วงเข้มหรือสีม่วงคล้ำ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของเปลือกม้งคุด แต่อ่อนกว่าสีของเปลือกม้งคุด

(3) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาผสมกับคำขยาย

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 1 คำ และส่วนขยายซึ่งเป็นคำขยายที่แสดงลักษณะของสีอีก 1 คำ โดยมีโครงสร้างคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำขยาย คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 22 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.49 เช่น

ตัวอย่าง

บานเย็นอ่อน
กุหลาบเข้ม
เฟือกอ่อน
เลือดหมูเข้ม
น้ำทะเลเข้ม

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี “เลือดหมูเข้ม” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพาะ “เลือดหมู” และส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี “เข้ม” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีแดงคล้ำ หรือสีแดงอมม่วงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีเลือดของหมู แต่เข้มกว่าสีเลือดหมู

ส่วน “น้ำทะเลเข้ม” ประกอบด้วยส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพาะ “น้ำทะเล” และส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี “เข้ม” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีเขียว หรือสีฟ้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของน้ำทะเล แต่เข้มกว่าสีน้ำทะเล

3.1.2.5 การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์

การยืมไวยากรณ์ (grammar borrowing) คือ การที่ภาษาผู้รับนำกลวิธีในการสร้างคำใหม่ วิธีการเรียงคำในประโยค เป็นต้น ของภาษาผู้ให้มาใช้ (สถาบันภาษาไทย, 2553, น.107) ในการศึกษาครั้งนี้นอกจากวิธีสร้างคำเรียกสีดังที่กล่าวมาแล้ว ยังพบวิธีการใช้คำเรียกสีที่มีโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาต่างประเทศด้วย ผู้วิจัยพบว่าคำเรียกสีลักษณะนี้มี 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.59 ได้แก่

ฟลูออเรสเซนต์บลู
ฟลูออเรสเซนต์ฟังก์

จากคำเรียกสีข้างต้น “ฟลูออเรสเซนต์บลู” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มาจากคำว่า “fluorescent blue” มีการวางส่วนหลักและส่วนขยายตามหลักไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยส่วนขยายคือ “ฟลูออเรสเซนต์” (fluorescent) แปลว่า “เรืองแสง” (ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2010, น.355) และส่วนหลักคือ “บลู” ซึ่งเป็นคำว่า “blue” ในภาษาอังกฤษ ดังนั้น “ฟลูออเรสเซนต์บลู” (fluorescent blue) จึงเป็นคำที่ผู้บอกภาษาใช้เรียกสี blue ที่เรืองแสง

ส่วน “ฟลูออเรสเซนต์พังก์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มาจากคำว่า “fluorescent pink” มีการวางส่วนหลักและส่วนขยายตามหลักไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยส่วนขยายคือ “ฟลูออเรสเซนต์” (fluorescent) แปลว่า “เรืองแสง” (ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2010, น.355) และส่วนหลักคือ “พังก์” (pink) แปลว่า “ชมพู” (ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2010, น.663) ดังนั้น “ฟลูออเรสเซนต์พังก์” (fluorescent pink) จึงเป็นคำที่ผู้ออกภาษาใช้เรียกสีชมพูที่เรืองแสง

จากการศึกษาการสร้างคำเรียกสีข้างต้นพบคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทย จำนวน 339 คำ สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1

สรุปวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ

ลำดับ	วิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน	จำนวนคำ	ร้อยละ
1	การใช้คำเรียกสีเฉพาะ	3	0.88
2	การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน	133	39.23
	1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน	43	12.69
	2. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน	64	18.88
	3. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย	25	7.37
	4. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ	1	0.29
3	การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย	67	19.77
	1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย	65	19.18
	2. คำเรียกสีเฉพาะ + คำขยาย	2	0.59
4	การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี	134	39.53
	(1) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะโดยลำพัง	19	5.61
	(2) การนำคำเรียกสีของเฉพาะผสมกับคำเรียกสี	93	27.43
	1. คำเรียกสีของเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน	5	1.47
	2. คำเรียกสีของเฉพาะ + คำเชื่อม + คำเรียกสีพื้นฐาน	6	1.77
	3. คำเรียกสีของเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำขยาย	2	0.59
	4. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีของเฉพาะ	55	16.23
5. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเชื่อม + คำเรียกสีของเฉพาะ	1	0.29	
6. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีของเฉพาะ + คำขยาย	24	7.08	

ตารางที่ 3.1

สรุปวิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ (ต่อ)

ลำดับ	วิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน	จำนวนคำ	ร้อยละ
4	(3) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะผสมกับคำขยาย (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำขยาย)	22	6.49
5	การใช้คำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์	2	0.59
รวม		339	100

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า วิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานของชาวกรุงเทพฯ มี 5 วิธี ได้แก่ การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ การนำคำเรียกสิ่ง 2 คำมาผสมกัน การนำคำเรียกสิ่งมาผสมกับคำขยาย การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง และการใช้คำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ จากข้อมูลคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยทั้งหมด 339 คำพบว่า การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง เป็นวิธีสร้างคำเรียกสิ่งที่ใช้มากที่สุด โดยมีคำเรียกสิ่งที่สร้างด้วยวิธีนี้จำนวน 134 คำ คิดเป็นร้อยละ 39.53 รองลงมาคือ การนำคำเรียกสิ่ง 2 คำผสมกัน มี 133 คำ คิดเป็น ร้อยละ 39.23 การนำคำเรียกสิ่งผสมกับคำขยาย มี 67 คำ คิดเป็นร้อยละ 19.77 และ การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ มี 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.88 วิธีสร้างคำที่ใช้้น้อยที่สุดคือ การใช้คำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ โดยมีคำเรียกสิ่งที่สร้างด้วยวิธีนี้จำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.59

เมื่อนำผลการศึกษาคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในการศึกษาครั้งนี้ไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่นๆ พบว่าวิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ สอดคล้องกับผลการศึกษาของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) เรื่อง “คำเรียกสิ่งและการรับรู้สิ่งของชาวจ้วงและชาวไทย” ที่พบว่ากลวิธีการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทย มี 3 แบบ ได้แก่ 1.การผสมคำเรียกสิ่งพื้นฐานเข้าด้วยกัน 2.การผสมคำเรียกสิ่งพื้นฐานกับคำขยาย และ 3.การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะ นอกจากนี้การสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ ยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับการสร้างคำเรียกสิ่งของชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรีของนฤมล ศิริพันธ์ (2554) เรื่อง “คำเรียกสิ่งและทัศนคติที่มีต่อสิ่งของผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี” กล่าวคือกลวิธีการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีแบ่งเป็น 6 กลวิธี ได้แก่ 1. หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งพื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำเรียกสิ่งพื้นฐาน) 2. หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งพื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำขยาย) 3. หน่วยรอง (คำขยาย) + หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งพื้นฐาน) 4. หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งพื้นฐาน) + คำเชื่อม + หน่วยรอง (คำเรียกสิ่งพื้นฐาน) 5. หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งพื้นฐาน) + หน่วยรอง (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ) และ 6. หน่วยหลัก (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ)

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าคำเรียกชื่อเฉพาะที่ปรากฏในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ปรากฏในงานวิจัยทั้งสองเรื่องที่กำลังอ้างต้น เนื่องจากผู้วิจัยพบกลุ่มคำเรียกชื่อที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับคำเรียกชื่อพื้นฐาน ไม่เป็นคำเรียกชื่อของเฉพาะ แต่อาจมีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกชื่ออื่นๆ หรือมีความหมายคลุมเครือในการเรียกชื่อ จึงจัดคำเรียกชื่อกลุ่มนี้เป็นคำเรียกชื่อเฉพาะ

นอกจากนี้คำเรียกชื่อไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ก็ไม่ได้พบในงานวิจัยทั้งสองเรื่องที่กำลังอ้างต้นเช่นเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ ในการศึกษาครั้งนี้เป็นกลุ่มคนที่ทันสมัย ซึ่งได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีของประเทศตะวันตกเป็นอย่างมาก สาเหตุดังกล่าวจึงทำให้กลุ่มคนเหล่านี้มีการใช้คำทับศัพท์และการยืมโครงสร้างภาษาตะวันตกในคำเรียกชื่อภาษาไทยมากขึ้น

3.2 คำเรียกชื่อในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

การศึกษาคำเรียกชื่อภาษาจีน ผู้วิจัยบันทึกคำเรียกชื่อของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง โดยใช้ทั้งตัวอักษรจีนและสัทอักษรสากลของ HUANG BORONG และ LIAO XUDONG (2011, p.28-29) และเนื่องจากภาษาจีนมาตรฐานเป็นภาษาที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้จึงใช้ตัวเลขกำกับวรรณยุกต์จาก HUANG BORONG และ LIAO XUDONG (2011, p.66-67) ดังนี้

1	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	สูงระดับ	(55)
2	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	กลางขึ้น	(35)
3	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3	ต่ำตกขึ้น	(214)
4	หมายถึง	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4	สูงตก	(51)

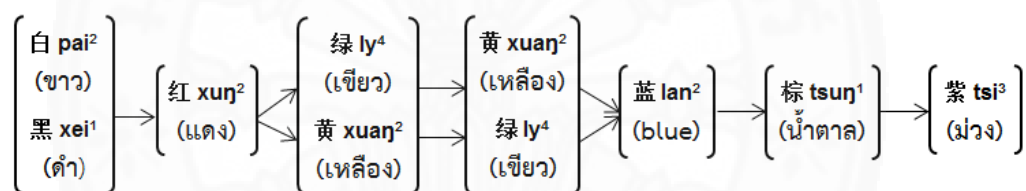
จากการศึกษาพบว่า คำเรียกชื่อในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำเรียกชื่อพื้นฐานและคำเรียกชื่อไม่พื้นฐาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 คำเรียกชื่อพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

จากการศึกษาคำเรียกชื่อพื้นฐานในภาษาจีนของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงพบว่า คำเรียกชื่อพื้นฐานในภาษาจีนมีจำนวน 8 คำ ได้แก่

白	pai ²	หมายถึง	ขาว
黑	xei ¹	หมายถึง	ดำ
红	xun ²	หมายถึง	แดง
绿	ly ⁴	หมายถึง	เขียว
黄	xuan ²	หมายถึง	เหลือง
蓝	lan ²	หมายถึง	blue (ใช้เรียกสีฟ้าและสีน้ำเงิน)
棕	tsun ¹	หมายถึง	น้ำตาล
紫	tsi ³	หมายถึง	ม่วง

คำเรียกสีพื้นฐานข้างต้น เมื่อนำมาเรียงลำดับก่อนหลังตามทฤษฎีวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานของเบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1991) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนมีวิวัฒนาการ ดังนี้

ภาพที่ 3.2 แผนภูมิวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

- คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีน 8 คำดังกล่าวมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 ดังนี้
- ระยะที่ 1 พบ 白(ขาว) และ 黑(ดำ)
 - ระยะที่ 2 พบ 红(แดง)
 - ระยะที่ 3 พบ 绿(เขียว) หรือ 黄(เหลือง) คำใดคำหนึ่ง
 - ระยะที่ 4 พบ 绿(เขียว) และ 黄(เหลือง)
 - ระยะที่ 5 พบ 蓝(blue ใช้เรียกสีฟ้าและสีน้ำเงิน)
 - ระยะที่ 6 พบ 棕(น้ำตาล)
 - ระยะที่ 7 พบ 紫(ม่วง)

กล่าวได้ว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีลำดับคำเรียกสีพื้นฐานสอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ อย่างไรก็ตามเบอร์ลินและเคย์เสนอไว้ว่า คำ

เรียกสี่พื้นฐานในระยะที่ 7 มี 4 คำ ได้แก่ ม่วง ชมพู ส้ม และ เทา แต่คำเรียกสี่พื้นฐานในภาษาจีนพบเพียง 1 คำเท่านั้น คือ 紫 ซึ่งตรงกับความหมายของคำว่า “ม่วง” ในภาษาไทย

เมื่อนำผลการศึกษาคำเรียกสี่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่นๆ เกี่ยวกับคำเรียกสี่ในภาษาจีน พบว่าการศึกษาคำเรียกสี่พื้นฐานในภาษาจีนครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของบุซง โควินท์ (2560) เรื่อง “คำเรียกสี่ของชาวจีนแต่จิวในชุมชนบางรัก กรุงเทพมหานคร” กล่าวคือคำเรียกสี่พื้นฐานในภาษาจีนแต่จิวมี 8 คำเช่นเดียวกัน ได้แก่ ขาว ดำ แดง เขียว น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง เหลือง ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะนครหนานหนิงกับนครแต่จิวเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศจีนเช่นเดียวกัน และมีสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน แม้ว่าคนไทยเชื้อสายจีนแต่จิวจะเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเป็นเวลานาน แต่ชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวก็ยังสืบทอดภาษาและวัฒนธรรมจีนมาในระดับหนึ่ง เหตุผลดังกล่าวอาจทำให้ชาวฮั่นในนครหนานหนิงกับชาวจีนแต่จิวในชุมชนบางรัก กรุงเทพมหานครมีคำเรียกสี่พื้นฐานที่เหมือนกัน อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉิน ตงเหมย (2557) เรื่อง “การสร้างคำเรียกสี่ของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน” กล่าวคือผู้บอกภาษาชาวจีนสามระดับอายุต่างมีคำเรียกสี่พื้นฐาน 9-11 คำ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าคำเรียกสี่พื้นฐานของชาวฮั่นในนครหนานหนิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกรุงปักกิ่งเป็นเมืองหลวง และเป็นศูนย์กลางทางการเมือง วัฒนธรรมของประเทศจีน อีกทั้งยังเป็นเมืองที่ทันสมัย และเป็นหนึ่งในมหานครแห่งความเจริญรุ่งเรืองของโลก ความเจริญของกรุงปักกิ่งนั้นอาจทำให้ชาวปักกิ่งได้สัมผัสกับเทคโนโลยีใหม่ๆ มากกว่าที่อื่น ดังนั้นจึงทำให้ชาวปักกิ่งมีจำนวนคำเรียกสี่พื้นฐานมากกว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลิน และเคย์

3.2.2 คำเรียกสี่ไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างคำเรียกสี่ไม่พื้นฐานในภาษาจีนของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง พบว่าคำเรียกสี่ไม่พื้นฐานมีส่วนประกอบ 4 ประการ ดังนี้

- คำเรียกสี่พื้นฐาน (ดูรายละเอียดใน 1.7.5.1)
- คำเรียกสี่เฉพาะ หมายถึง คำเรียกสี่ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคำเรียกสี่พื้นฐาน แต่ต้องไม่เป็นคำเรียกสี่ของเฉพาะ และเป็นคำเรียกสี่ที่มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสี่อื่นๆ หรือมีความหมายคลุมเครือในการเรียกสี่ ได้แก่ 粉 fən³(ชมพู) 褐 xr⁴(สีเหลืองออกดำ) และ 青 ts^hiŋ¹(สีที่มีความเข้มจางระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน)
- คำเรียกสี่ของเฉพาะ หมายถึง คำเรียกสี่ที่มีวิธีสร้างคำ โดยนำคำเรียกสี่ สัตว์ ธรรมชาติ ธาตุโลหะ และสิ่งของมาใช้เป็นคำเรียกสี่ไม่พื้นฐาน เช่น 土 t^hu³(ดิน) 茄子 ts^hie²tsi(มะเขือ) 橙 ts^həŋ²(ส้ม)

- คำขยาย หมายถึง คำที่ทำหน้าที่แสดงลักษณะของสี เช่น 深 sən¹(เข้ม) 浅 tɕhien³(อ่อน) 淡 tan⁴(จาง)

จากการศึกษาพบว่าการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง มี 4 วิธี ได้แก่ 1. การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2. การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3. การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย และ 4. การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.2.1 การใช้คำเรียกสีเฉพาะ

คำเรียกสีเฉพาะ หมายถึง คำที่ใช้เฉพาะกับการเรียกสี ผู้วิจัยพบว่าคำเรียกสีลักษณะนี้มี 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.13 ดังนี้

粉 fən ³ (ชมพู)
青 tɕhɿŋ ¹ (สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน)
褐 xɿ ⁴ (สีเหลืองออกดำ)

จากตัวอย่างข้างต้น 青 (สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน โดยผู้บอกภาษากล่าวว่า สี 青(สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) อาจเป็นสีที่อยู่ในประเภท 绿(เขียว) หรือ 蓝(สีฟ้าและสีน้ำเงิน) ก็ได้ ซึ่งผู้บอกภาษายังรู้สึกคลุมเครือในการใช้คำเรียกสีดังกล่าว

ส่วน 褐(สีเหลืองออกดำ) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เข้มหรือแดงกว่าสี 棕(น้ำตาล) ซึ่งสี 褐(สีเหลืองออกดำ) เป็นสีน้ำตาลชนิดหนึ่ง โดยผู้บอกภาษาจัดสีดังกล่าวอยู่ในประเภทสี 棕(น้ำตาล) นอกจากนี้ผู้บอกภาษายังใช้คำว่า 褐 เรียกกลุ่มสีที่มีความเข้มจางอยู่ระหว่างสีแดงกับสีเหลือง ซึ่งสีต่างๆ ในกลุ่มสีดังกล่าวกระจายในประเภทสี 红(แดง) 黄(เหลือง) และ 棕(น้ำตาล)

3.2.2.2 การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีโครงสร้าง 7 แบบ ดังนี้

1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 27 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.19 เช่น

ตัวอย่าง

黑紫 xei ¹ tsi ³ [ดำ+ม่วง](ม่วงดำ)
黄绿 xuan ² ly ⁴ [เหลือง+เขียว](เขียวเหลือง)
黄棕 xuan ² tsun ¹ [เหลือง+น้ำตาล](น้ำตาลเหลือง)
紫红 tsi ¹ xun ² [ม่วง+แดง](แดงม่วง)
棕黑 tsun ¹ xei ¹ [น้ำตาล+ดำ](ดำน้ำตาล)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 黑紫(ม่วงดำ) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 黑(ดำ) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 紫(ม่วง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีดำกับสีม่วง โดยมีอัตราส่วนสีม่วงมากกว่าสีดำ

ส่วน 黄绿(เขียวเหลือง) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 黄(เหลือง) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 绿(เขียว) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีเหลืองกับสีเขียว โดยมีอัตราส่วนสีเขียวมากกว่าสีเหลือง

2. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ และคำเรียกสีพื้นฐาน 2 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.57 เช่น

ตัวอย่าง

深黄红 sən ¹ xuan ² xun ² [เข้ม+เหลือง+แดง](แดงเหลืองเข้ม)
浅黄绿 tɕ ^h ien ³ xuan ² ly ⁴ [อ่อน+เหลือง+เขียว](เขียวเหลืองอ่อน)
淡黑红 tan ⁴ xei ¹ xun ² [จาง+ดำ+แดง](แดงดำจาง)
浅棕紫 tɕ ^h ien ³ tsun ¹ tsi ³ [อ่อน+น้ำตาล+ม่วง](ม่วงน้ำตาลอ่อน)
淡紫红 tan ⁴ tsi ¹ xun ² [จาง+ม่วง+แดง](แดงม่วงจาง)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 深黄红(แดงเหลืองเข้ม) ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 深(เข้ม) และคำเรียกสีพื้นฐาน 2 คำ ได้แก่ 黄(เหลือง) และ 红(แดง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เข้มกว่าสีแดงเหลืองปกติ

ส่วน 浅棕紫(ม่วงน้ำตาลอ่อน) ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 浅(อ่อน) และคำเรียกสีพื้นฐาน 2 คำ ได้แก่ 棕(น้ำตาล) และ 紫(ม่วง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีม่วงน้ำตาลปกติ

3. คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วย ส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสี ลักษณะนี้มีจำนวน 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.90 เช่น

ตัวอย่าง

粉黄 fən ³ xuan ² [ชมพู+เหลือง](เหลืองชมพู)
粉紫 fən ³ tsi ¹ [ชมพู+ม่วง](ม่วงชมพู)
粉白 fən ³ pai ² [ชมพู+ขาว](ขาวชมพู)
褐红 xɿ ⁴ xuŋ ² [เหลืองออกดำ +แดง](แดงน้ำตาล)
青黑 tɕʰiŋ ¹ xei ¹ [เขียว-น้ำเงิน +ดำ](ดำน้ำเงิน)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 粉紫(ม่วงชมพู) ประกอบด้วยส่วนขยาย คือ คำเรียกสีเฉพาะ 粉 (ชมพู) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 紫(ม่วง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีชมพูกับสีม่วง โดยมีอัตราส่วนสีม่วงมากกว่าสีชมพู

ส่วนคำเรียกสี 褐红(แดงน้ำตาล) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีเฉพาะ 褐(สีเหลืองออกดำ) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 红(แดง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีแดงน้ำตาล

4. คำขยาย + คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ คำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.77 เช่น

ตัวอย่าง

淡粉紫 tan ⁴ fən ³ tsi ³ [จาง+ชมพู+ม่วง](ม่วงชมพูจาง)
浅粉绿 tɕʰien ³ fən ³ ly ⁴ [อ่อน+ชมพู+เขียว](เขียวชมพูอ่อน)
浅粉黄 tɕʰien ³ fən ³ xuan ² [อ่อน+ชมพู+เหลือง](เหลืองชมพูอ่อน)
深青绿 sən ¹ tɕʰiŋ ¹ ly ⁴ [เข้ม+ เขียว-น้ำเงิน +เขียว](เขียวฟ้าเข้ม)
浅青紫 tɕʰien ³ tɕʰiŋ ¹ tsi ³ [อ่อน+ เขียว-น้ำเงิน +ม่วง](ม่วงเขียวอ่อน)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 淡粉紫(ม่วงชมพูจาง) ประกอบด้วยคำขยายแสดงลักษณะของสี 淡(จาง) คำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) และคำเรียกสีพื้นฐาน 紫(ม่วง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีม่วงชมพูปกติมาก

ส่วนคำเรียกสี 浅粉黄(เหลืองชมพูอ่อน) ประกอบด้วยคำขยายแสดงลักษณะของสี 浅(อ่อน) คำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) และคำเรียกสีพื้นฐาน 黄(เหลือง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีเหลืองชมพูปกติ

5. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.89 ดังนี้

白粉 pai ² fən ³ [ขาว+ชมพู](ชมพูขาว)
紫粉 tsi ³ fən ³ [ม่วง+ชมพู](ชมพูม่วง)
棕粉 tsun ¹ fən ³ [น้ำตาล+ชมพู](ชมพูน้ำตาล)
红粉 xun ² fən ³ [แดง+ชมพู](ชมพูแดง)
蓝青 lan ² tɕ ^h iŋ ¹ [ฟ้า-น้ำเงิน + เขียว-น้ำเงิน](เขียวฟ้า)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 白粉(ชมพูขาว) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 白(ขาว) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีขาวกับสีชมพู โดยมีอัตราส่วนสีชมพูมากกว่าสีขาว

ส่วนคำเรียกสี 棕粉(ชมพูน้ำตาล) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 棕(น้ำตาล) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีน้ำตาลกับสีชมพู โดยมีอัตราส่วนสีชมพูมากกว่าสีน้ำตาล

6. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ คำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.38 ดังนี้

浅黄粉 tɕ ^h iɛn ³ xuan ² fən ³ [อ่อน+เหลือง+ชมพู](ชมพูเหลืองอ่อน)
--

คำเรียกสีดังกล่าวเป็นคำที่ประกอบด้วยคำขยายแสดงลักษณะของสี 浅(อ่อน) คำเรียกสีพื้นฐาน 黄(เหลือง) และคำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) ผู้บอกรหัสใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีชมพูเหลืองปกติ

7. คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสีเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.38 ดังนี้

粉青 fən³tɕ^hiŋ¹[ชมพู+ เขียว-น้ำเงิน](เขียวชมพู หรือฟ้าชมพู)

คำเรียกสีดังกล่าวประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ 青(สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) ผู้บอกรหัสใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีชมพูกับสี 青 โดยมีอัตราส่วนสีชมพูน้อยกว่าสี 青

3.2.2.3. การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำขยายแสดงลักษณะ 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีโครงสร้าง 2 แบบ ดังนี้

1. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำแสดงลักษณะของสี 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 26 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.81 เช่น

ตัวอย่าง

淡黄 tan ⁴ xuan ² [จาง+เหลือง](เหลืองจาง)
亮棕 lian ⁴ tsun ¹ [สว่าง+น้ำตาล](น้ำตาลสว่าง)
浅黑 tɕ ^h iɛn ³ xei ¹ [อ่อน+ดำ](ดำอ่อน)
鲜红 ɕiɛn ¹ xun ² [สด+แดง](แดงสด)
暗紫 an ⁴ tsi ¹ [มืด+ม่วง](ม่วงมืด)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 淡黄(เหลืองจาง) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี 淡(จาง) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 黄(เหลือง) ผู้บอกรหัสใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีเหลืองปกติมาก

ส่วน 浅黑(ดำอ่อน) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี 浅 *tʰien*³ (อ่อน) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 黑(ดำ) ผู้บอกรหัสใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีดำปกติ

2. คำขยาย + คำเรียกสีเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยาย ซึ่งเป็นคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.77 เช่น

ตัวอย่าง

淡粉 <i>tan</i> ⁴ <i>fən</i> ³ [จาง+ชมพู](ชมพูจาง)
深青 <i>ʂən</i> ¹ <i>tʰiŋ</i> ¹ [เข้ม+ เขียว-น้ำเงิน](เขียวฟ้าเข้ม)
浅青 <i>tʰien</i> ³ <i>tʰiŋ</i> ¹ [อ่อน+ เขียว-น้ำเงิน](เขียวฟ้าอ่อน)
深褐 <i>ʂən</i> ¹ <i>xɿ</i> ⁴ [เข้ม+ เหลืองออกดำ](น้ำตาลเข้ม)
深粉 <i>ʂən</i> ¹ <i>fən</i> ³ [เข้ม+ชมพู](ชมพูเข้ม)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 淡粉(ชมพูจาง) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี 淡(จาง) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) ผู้บอกรหัสใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีชมพูปกติมาก

ส่วน 深褐(น้ำตาลเข้ม) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี 淡(จาง) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ 褐(เหลืองออกดำ) ผู้บอกรหัสใช้เรียกสีที่เข้มกว่าสี 褐 หรือสีน้ำตาลเข้ม

3.2.2.4 การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี

การสร้างคำเรียกสีลักษณะนี้จะนำคำเรียกสีของเฉพาะมาใช้เป็นคำเรียกสี หรือใช้เป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีก็ได้ แบ่งเป็น 4 วิธี ดังนี้

(1) การใช้คำเรียกสีของเฉพาะโดยลำพัง

คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.53 เช่น

ตัวอย่าง

灰 <i>xuei</i> ¹ (ซีเถ้า)
香芋 <i>ɕian</i> ¹ <i>jy</i> ⁴ (เผือก)
桔 <i>tey</i> ² (ส้ม)

咖啡 k ^h A ¹ fei ¹ (กาแฟ)
--

猪血 t̚su ¹ ɕye ³ [หมู+เลือด](เลือดหมู)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 桔(ส้ม) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีแดงอมเหลือง หรือสีเหลืองอมแดงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของผลส้ม

ส่วน 咖啡(กาแฟ) เป็นคำทับศัพท์ที่มาจากคำว่า “coffee” ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีน้ำตาลเข้มๆ อย่างสีของเมล็ดกาแฟ

(2) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาผสมกับคำเรียกสี

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยคำเรียกสีพื้นฐานหรือคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และคำเรียกสิ่งของเฉพาะอีก 1 คำ คำลักษณะนี้มีโครงสร้าง 7 แบบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.13 ดังนี้

紫灰 tsi ³ xuei ¹ [ม่วง+ ชี้เถ้า](เทาม่วง)
--

蓝灰 lan ² xuei ¹ [ฟ้า-น้ำเงิน + ชี้เถ้า](เทาฟ้า หรือเทาน้ำเงิน)
--

黑灰 xei ¹ xuei ¹ [ดำ + ชี้เถ้า](เทาดำ)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 紫灰(เทาม่วง) ประกอบด้วยส่วนขยายคือคำเรียกสีพื้นฐาน 紫(ม่วง) และส่วนหลักคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 灰(เทา) ซึ่งแปลว่า ชี้เถ้า ในภาษาจีน ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีม่วงกับสีเทา โดยมีอัตราส่วนสีเทามากกว่าสีม่วง

ส่วน 蓝灰(เทาฟ้า หรือเทาน้ำเงิน) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 蓝(สีฟ้าและสีน้ำเงิน) และส่วนหลักคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 灰(เทา) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสี 蓝 กับสีเทา โดยมีอัตราส่วนสีเทามากกว่าสี 蓝

2. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ คำเรียกสีพื้นฐาน 1 คำ และคำเรียกสิ่งของเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.38 ดังนี้

浅蓝灰 tɕ ^h ien ³ lan ² xuei ¹ [อ่อน+ ฟ้า-น้ำเงิน + ชี้เถ้า](เทาฟ้าอ่อน)

จากคำเรียกสีข้างต้น 浅蓝灰(เทาฟ้าอ่อน หรือเทาน้ำเงินอ่อน) ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงความมืด-สว่างของสี 浅(อ่อน) คำเรียกสีพื้นฐาน 蓝(สีฟ้าและสีน้ำเงิน) และคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 灰(เทา) ซึ่งแปลว่า ขี้เถ้า ในภาษาจีน ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีเทาฟ้า หรือเทาน้ำเงินปกติ

3. คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีเฉพาะ 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.13 ดังนี้

粉桔 fən ³ tɕy ² [ชมพู+ส้ม](ส้มชมพู)
粉灰 fən ³ xuei ¹ [ชมพู+ ขี้เถ้า](เทาชมพู)
青灰 xuei ¹ tɕ ^h ŋ ¹ [เขียว-น้ำเงิน + ขี้เถ้า](เทาเขียว หรือเทาฟ้า)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 粉桔(ส้มชมพู) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีเฉพาะ 粉 (ชมพู) และส่วนหลักคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 桔(ส้ม) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสีชมพูกับสีส้ม โดยมีอัตราส่วนสีส้มมากกว่าสีชมพู

ส่วน 青灰(เทาเขียว หรือเทาฟ้า) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีเฉพาะ 青(สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) และส่วนหลักคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 灰(เทา) ซึ่งแปลว่า ขี้เถ้า ในภาษาจีน ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมสี 青 กับสีเทา โดยมีอัตราส่วนสีเทามากกว่าสี 青

4. คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 52 คำ คิดเป็นร้อยละ 19.63 เช่น

ตัวอย่าง

砖红 tɕuan ¹ xuŋ ² [อิฐ+แดง] (แดงอิฐ)
砂黄 ɕən ¹ xuan ² [ทราย+เหลือง](เหลืองทราย)
杜鹃红 tu ⁴ tɕyan ² [กุหลาบพันปี+แดง](แดงกุหลาบพันปี)
乳黄 zu ³ xuan ² [เนยแข็ง+เหลือง](เหลืองเนยแข็ง)
葡萄紫 phu ² thautsi ³ [องุ่น+ม่วง](ม่วงองุ่น)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 砖红(แดงอิฐ) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีของเฉพา 砖(อิฐ) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 红(แดง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีแดงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของอิฐ

ส่วน 葡萄紫(ม่วงองุ่น) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีของเฉพา 葡萄(องุ่น) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีพื้นฐาน 紫(ม่วง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีม่วงเข้มอย่างสีขององุ่น

5. คำขยาย + คำเรียกสีของเฉพา + คำเรียกสีพื้นฐาน เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ คำเรียกสีของเฉพา 1 คำ และคำเรียกสีพื้นฐานอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 35 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.21 เช่น

ตัวอย่าง

淡桔黄 tan ⁴ tɕy ² xuan ² [จาง+ส้ม+เหลือง](เหลืองส้มจาง)
淡土黄 tan ⁴ tʰu ³ xuan ² [จาง+ดิน+เหลือง](เหลืองดินจาง)
深海蓝 ʂən ¹ xai ³ lan ² [เข้ม+ทะเล+ ฟ้ำ-น้ำเงิน](ฟ้าทะเลเข้ม)
深枣红 ʂən ¹ tsau ³ xun ² [เข้ม+พุทรา+แดง](แดงพุทราเข้ม)
浅玫红 tɕʰien ³ mei ² xun ² [อ่อน+กุหลาบ+แดง](แดงกุหลาบอ่อน)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 淡桔黄(เหลืองส้มจาง) ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 淡(จาง) คำเรียกสีของเฉพา 桔(ส้ม) และคำเรียกสีพื้นฐาน 黄(เหลือง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีเหลืองส้มปกติมาก

ส่วน 深枣红(แดงพุทราเข้ม) ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี (เข้ม) คำเรียกสีของเฉพา 枣(พุทรา) และคำเรียกสีพื้นฐาน 红(แดง) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เข้มกว่าสีแดงพุทราปกติ

6. คำเรียกสีของเฉพา + คำเรียกสีเฉพา เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีของเฉพา 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีเฉพาอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 9 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.40 เช่น

ตัวอย่าง

肉粉 zou ⁴ fən ³ [เนื้อ+ชมพู](ชมพูเนื้อ)
--

桃粉 t ^h au ² fən ³ [ดอกท้อ+ชมพู](ชมพูดอกท้อ)
玫粉 mei ² fən ³ [กุหลาบ+ชมพู](ชมพูกุหลาบ)
苹果青 p ^h iŋ ² kuo ³ tɕ ^h iŋ ¹ [แอปเปิล+เขียว-น้ำเงิน](เขียวแอปเปิล)
茶叶青 tɕ ^h A ² jr ⁴ tɕ ^h iŋ ¹ [ใบชา+เขียว-น้ำเงิน](เขียวใบชา)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 肉粉(ชมพูเนื้อ) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 肉(เนื้อ) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีชมพูอ่อนอย่างสีผิวของมนุษย์

ส่วน 茶叶青(เขียวใบชา) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 茶叶(ใบชา) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีเฉพาะ 青(สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีเขียวอย่างสีของใบชาอ่อน

7. คำขยาย + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสีเฉพาะ เป็นคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 1 คำ และคำเรียกสีเฉพาะอีก 1 คำ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ดังนี้

深海青 sən ¹ xai ³ tɕ ^h iŋ ¹ [เข้ม+ทะเล+เขียว-น้ำเงิน](ฟ้าทะเลเข้ม)
淡灰粉 tan ⁴ xuei ¹ fən ³ [จาง+ซีเถ้า+ชมพู](ชมพูเทาจาง)

จากคำเรียกสีข้างต้น 深海青(ฟ้าทะเลเข้ม) ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 深(เข้ม) คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 海(ทะเล) และคำเรียกสีพื้นฐาน 青(สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่เข้มกว่าสีฟ้าทะเลปกติ

ส่วน 淡灰粉(ชมพูเทาจาง) ประกอบด้วยคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 淡(จาง) คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 灰(ซีเถ้า ซึ่งตรงกับสีเทาในเมื่อใช้เป็นคำเรียกสี) และคำเรียกสีเฉพาะ 粉(ชมพู) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีที่อ่อนกว่าสีชมพูเทาปกติมาก

(3) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาผสมกับคำขยาย

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยส่วนขยายซึ่งเป็นคำขยายที่แสดงลักษณะของสี 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสิ่งของเฉพาะอีก 1 คำ โดยมีโครงสร้างคือ คำขยาย+คำเรียกสิ่งของเฉพาะ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 18 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.79 เช่น

ตัวอย่าง

深橙 sən ¹ tʂ ^h əŋ ² [เข้ม+ส้ม](ส้มเข้ม)
浅咖啡 tɕ ^h iən ³ kʰA ¹ fei ¹ [อ่อน+กาแฟ](กาแฟอ่อน)
浅桔 tɕ ^h iən ³ tɕy ² [อ่อน+ส้ม](ส้มอ่อน)
暗灰 an ⁴ xuei ¹ [มืด+ ซีเถ้า](เทาอ่อน)
浅土 tɕ ^h iən ³ tʰu ³ [อ่อน+ดิน](ดินอ่อน)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 深橙(ส้มเข้ม) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี 深(เข้ม) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพาะ 橙(ส้ม) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีแดงส้มที่เข้มกว่าสีส้มปกติ

ส่วน 浅咖啡(กาแฟอ่อน) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำขยายที่แสดงลักษณะของสี 浅(อ่อน) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพาะ 咖啡(กาแฟ) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสีน้ำตาลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของกาแฟ แต่อ่อนกว่าสีกาแฟปกติ

(4) การนำคำเรียกสีของเฉพาะ 2 คำมาผสมกัน

คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ประกอบด้วยส่วนขยายที่เป็นคำเรียกสีของเฉพาะ 1 คำ และส่วนหลักที่เป็นคำเรียกสีของเฉพาะอีก 1 คำ โดยมีโครงสร้างคือ คำเรียกสีของเฉพาะ+คำเรียกสีของเฉพาะ คำเรียกสีลักษณะนี้มีจำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.26 เช่น

ตัวอย่าง

皮蛋灰 pʰi ² tan ⁴ xuei ¹ [ไข่เยี่ยวม้า+ ซีเถ้า] (เทาไข่เยี่ยวม้า)
米灰 mi ³ xuei ¹ [ข้าวสาร+ซีเถ้า](เทาข้าวสาร)
土灰 tʰu ³ xuei ¹ [ดิน+ซีเถ้า](เทาดิน)
枣灰 tsau ³ xuei ¹ [พุทรา+ซีเถ้า](เทาพุทรา)
灰桔 xuei ¹ tɕy ² [ซีเถ้า+ส้ม](ส้มเทา)

จากตัวอย่างข้างต้น คำเรียกสี 米灰(เทาข้าวสาร) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสีของเฉพาะ 米(ข้าวสาร) และส่วนหลักคือ คำเรียกสีของเฉพาะ 灰(เทา) ซึ่งแปลว่า ซีเถ้า ในภาษาจีน ผู้บอกภาษาใช้คำดังกล่าวเรียกสีเทาจางๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสีของเม็ดข้าวสาร

ส่วน 灰桔(ส้มเทา) ประกอบด้วยส่วนขยายคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 灰 (เทา) และส่วนหลักคือ คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 桔(ส้ม) ผู้บอกภาษาใช้เรียกสิ่งที่เกิดจากการผสมสีเทา กับ สีส้ม โดยมีอัตราส่วนสีส้มมากกว่าสีเทา

จากการศึกษาคำเรียกสีข้างต้นพบคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนจำนวน 265 คำ สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2

สรุปวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ลำดับ	วิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน	จำนวนคำ	ร้อยละ
1	การใช้คำเรียกสีเฉพาะ	3	1.13
2	การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน	85	32.08
	1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน	27	10.19
	2. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน	28	10.57
	3. คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน	13	4.90
	4. คำขยาย + คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน	10	3.77
	5. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ	5	1.89
	6. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีเฉพาะ	1	0.38
	7. คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสีเฉพาะ	1	0.38
3	การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย	36	13.58
	1. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน	26	9.81
	2. คำขยาย + คำเรียกสีเฉพาะ	10	3.77
4	การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสี	141	53.21
	(1) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะโดยลำพัง	12	4.53
	(2) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะผสมกับคำเรียกสี	104	39.25
	1. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ	3	1.13
	2. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ	1	0.38
	3. คำเรียกสีเฉพาะ + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ	3	1.13
	4. คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน	52	19.63
	5. คำขยาย + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสีพื้นฐาน	35	13.21
6. คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสีเฉพาะ	9	3.40	
7. คำขยาย + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสีเฉพาะ	2	0.75	

ตารางที่ 3.2

สรุปวิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง (ต่อ)

ลำดับ	วิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐาน	จำนวนคำ	ร้อยละ
4	(3) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาผสมกับคำขยาย (คำขยาย + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ)	18	6.79
	(4) การนำคำเรียกสิ่งของเฉพาะ 2 คำมาผสมกัน (คำเรียกสิ่งของเฉพาะ + คำเรียกสิ่งของเฉพาะ)	6	2.26
รวม		265	100

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า วิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมี 4 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสิ่ง 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสิ่งมาผสมกับคำขยาย และ 4) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่ง การศึกษาครั้งนี้พบคำเรียกสิ่งในภาษาจีนทั้งหมด 265 คำ โดยที่ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสิ่งมากที่สุด คำเรียกสิ่งที่สร้างด้วยวิธีนี้มีจำนวน 141 คำ คิดเป็นร้อยละ 53.21 รองลงมาคือ การนำคำเรียกสิ่ง 2 คำผสมกัน พบ 85 คำ คิดเป็น ร้อยละ 32.08 การนำคำเรียกสิ่งผสมกับคำขยาย พบ 36 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.58 วิธีสร้างคำที่ใช้บ่อยที่สุดคือ การใช้คำเรียกสิ่งเฉพาะ ซึ่งมีคำเรียกสิ่งที่สร้างด้วยวิธีนี้จำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.13

เมื่อนำผลการศึกษาคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงไปเปรียบเทียบกับงานวิจัย เรื่อง “การสร้างคำเรียกสิ่งของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน” ของฉิน ตงเหมย (2557) พบว่าวิธีสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานสอดคล้องกัน กล่าวคือการสร้างคำเรียกสิ่งไม่พื้นฐานของชาวจีนในกรุงปักกิ่ง มี 3 วิธี ได้แก่ 1.การประสมคำเรียกสิ่งพื้นฐานเข้าด้วยกัน 2.การประสมคำขยายที่บอกความเข้ม-จาง หรือความมืด-สว่างของสีกับคำเรียกสิ่งพื้นฐาน 3.การใช้คำเรียกสิ่งของจำเพาะ ซึ่งเป็นวิธีสร้างคำไม่พื้นฐานที่ปรากฏในการศึกษาครั้งนี้เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามมีส่วนที่แตกต่างกันคือ การศึกษาครั้งนี้พบว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีคำเรียกสิ่งเฉพาะ 3 คำ ได้แก่ 粉(ชมพู) 青(สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) และ 褐(สีเหลืองออกดำ) แต่ผลการศึกษาของฉิน ตงเหมยไม่พบคำเรียกสิ่งเฉพาะ ซึ่งฉิน ตงเหมยจัดคำว่า 粉(ชมพู) เป็นคำเรียกสิ่งพื้นฐานของผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่น แต่ไม่พบคำเรียกสิ่งดังกล่าวในคำเรียกสิ่งของผู้บอกภาษากลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มวัยกลางคน ส่วน 褐(เหลืองออกดำ) เป็นคำเรียกสิ่งพื้นฐานของชาวฮั่นทั้ง 3 ระดับอายุในกรุงปักกิ่ง อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตว่า คำว่า 粉(ชมพู) มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำว่า 红(แดง) ส่วน 褐(เหลืองออกดำ) มีความหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของคำว่า 棕(น้ำตาล) เนื่องจากผู้บอกภาษาชาวฮั่นใน

นครหนานหนิงเห็นว่าสี 粉(ชมพู) เป็นสีแดงโทนอ่อน ส่วนสี 褐(เหลืองออกดำ) เป็นสีที่เข้มหรือแดงว่า สี 棕(น้ำตาล) ซึ่งถือว่าเป็นสี 棕(น้ำตาล) โทนเข้มชนิดหนึ่ง ด้วยเหตุดังกล่าว คำว่า 粉(ชมพู) กับ 褐(สีเหลืองออกดำ) ของชาวฮั่นในนครหนานหนิงไม่สอดคล้องกับคุณสมบัติคำเรียกสีพื้นฐาน (1.7.5.1) ข้อ 2 ที่ว่า คำเรียกสีพื้นฐานต้องไม่มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีอื่นๆ จึงไม่จัดเป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีน อย่างไรก็ตามเนื่องจาก 2 คำดังกล่าวนี้เป็นศัพท์เดี่ยว และไม่เป็นการเรียกสิ่งของเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับคำจำกัดความของคำเรียกสีเฉพาะในการศึกษานี้ ดังนั้น จึงจัดคำว่า 粉(ชมพู) กับ 褐(สีเหลืองออกดำ) เป็นคำเรียกสีเฉพาะในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ส่วน 青(สีที่อยู่ระหว่างสีเขียวและสีน้ำเงิน) เป็นคำเรียกสีที่มีหลายความหมายในปัจจุบัน ซึ่งคำดังกล่าวหมายถึง สีเขียว สีฟ้า สีคราม หรือสีน้ำเงินในบริบทที่แตกต่างกัน จากที่กล่าวไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำว่า 青 มีความหมายที่คลุมเครือในการแยกสี ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดคำดังกล่าวเป็นคำเรียกสีเฉพาะในการศึกษาครั้งนี้

นอกจากนี้ผลการศึกษาคำเรียกสีครั้งนี้ ยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับผลการศึกษาของบุษบง โควินท์ (2560) เรื่อง “คำเรียกสีของชาวจีนแต่จิวในชุมชนบางรัก กรุงเทพมหานคร” กล่าวคือกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวแต่จิวแบ่งเป็น 6 กลวิธี ได้แก่ 1. คำขยาย + คำเรียกสีพื้นฐาน 2. คำเรียกสิ่งของบางอย่าง + คำเรียกสีพื้นฐาน 3. คำขยาย + คำเรียกสิ่งของบางอย่าง 4. คำขยาย + คำเรียกสิ่งของเฉพาะบางอย่าง + คำเรียกสีพื้นฐาน 5. ใช้คำเรียกสิ่งของบางอย่างเป็นคำเรียกสี และ 6. คำเรียกสีพื้นฐาน + คำเรียกสีพื้นฐาน แต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกัน กล่าวคือคำเรียกสีเฉพาะที่ปรากฏในการศึกษาคำเรียกสีครั้งนี้ไม่ปรากฏในงานวิจัยของบุษบง โควินท์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ออกภาษาชาวจีนแต่จิวเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน จึงได้รับอิทธิพลจากสังคมไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542, น.114-115) ได้กล่าวว่า ภาษาจีนแต่จิวเข้าสู่ภาวะการเปลี่ยนภาษา (language shift) กล่าวคือชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวมีการใช้ภาษาแต่จิวน้อยลง และมีการใช้ภาษาไทยเป็นหลักในชีวิตประจำวันมากขึ้น เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในสังคมไทย การใช้ภาษาจีนน้อยลงนั้นจึงอาจทำให้คำเรียกสีเฉพาะสูญหายไปจากภาษาจีนแต่จิวของชาวไทยเชื้อสายจีน

3.3 การเปรียบเทียบคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

เมื่อนำผลการศึกษาคำเรียกสีในภาษาไทยกับภาษาจีนข้างต้นมาเปรียบเทียบกันพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีนมีทั้งความเหมือนและความแตกต่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 การเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

จากผลการศึกษาพบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 12 คำ และคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนมี 8 คำ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3

เปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ระยะ	ภาษาไทย	ภาษาจีน
1	ขาว ดำ	白(ขาว) 黑(ดำ)
2	แดง	红(แดง)
3	เขียว/เหลือง	绿(เขียว)/黄(เหลือง)
4	เขียว เหลือง	黄(เหลือง) 绿(เขียว)
5	ฟ้า น้ำเงิน	蓝(blue)
6	น้ำตาล	棕(น้ำตาล)
7	ม่วง ชมพู ส้ม เทา	紫(ม่วง)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีวิวัฒนาการอยู่ที่ระยะที่ 7 เหมือนกัน แต่มีจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานไม่เท่ากัน กล่าวคือในระยะที่ 5 คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 2 คำ ได้แก่ ฟ้าและน้ำเงิน แต่คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนมีเพียง 1 คำ คือ 蓝(blue) อย่างไรก็ตามสีฟ้า สีน้ำเงินในภาษาจีนเรียกว่า 天蓝 [ฟ้า+blue](ฟ้า) และ 深蓝 [เข้ม+blue](น้ำเงิน) ซึ่งชาวฮั่นในนครหนานหนิงจัด 2 สีดังกล่าวอยู่ในประเภทสี 蓝(blue) ดังนั้น 蓝(blue) ในภาษาจีนจะมีความหมายครอบคลุมทั้ง ฟ้าและน้ำเงินในภาษาไทย

ส่วนในระยะที่ 7 คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยมี 4 คำ ได้แก่ ม่วง ชมพู ส้ม และเทา แต่คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนมีเพียง 1 คำ คือ 紫(ม่วง) อย่างไรก็ตามคำที่ใช้เรียกสีชมพู สีส้ม และสีเทาก็มีอยู่ในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง ได้แก่ 粉 fən³(ชมพู) 橙 tʂʰəŋ²/桔 tay²(ส้ม) และ 灰 xuei¹(เทา) เช่นกัน แต่คำเรียกสีดังกล่าวไม่ได้จัดเป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง เนื่องจากผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงให้ความเห็นว่า คำว่า 粉(ชมพู) เป็นคำเรียกสีที่ใช้เรียกสีแดงโทนอ่อน ซึ่งเกิดจากการผสมระหว่างสีแดงกับสีขาว บางทีผู้บอกภาษาบางคนอาจเรียกสีดังกล่าวว่า 粉红(แดงชมพู) หรือ 浅红(แดงอ่อน) ก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า คำว่า

粉(ชมพู) มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีพื้นฐานคำว่า 红(แดง) ดังนั้นคำว่า 粉(ชมพู) จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีน

คำเรียกสีส้มในภาษาจีนมี 2 คำ ได้แก่ 橙/桔⁴(ส้ม) สีส้มเป็นสีที่มีลักษณะคล้ายกับสีของผลส้ม ซึ่งเป็นสีที่เกิดจากการผสมระหว่างสีแดงและสีเหลือง อย่างไรก็ตามประเทศจีนมีส้มหลายสายพันธุ์ กล่าวคือบางสายพันธุ์มีผลส้มเป็นสีแดงอมเหลือง (สีแดงมีปริมาณมากกว่าสีเหลือง) และบางสายพันธุ์มีผลส้มเป็นสีเหลืองอมแดง (สีเหลืองมีปริมาณมากกว่าสีแดง) โดยผู้บอกภาษาจะใช้ 橙/桔(ส้ม) หรือ 橙红/桔红(แดงส้ม) มาเรียกสีแดงอมเหลือง และใช้ 橙/桔(ส้ม) หรือ 橙黄/桔(เหลืองส้ม) ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าคำว่า 橙/桔(ส้ม) มีความหมายทับซ้อนกับคำว่า 红(แดง) และ 黄(เหลือง) และไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีน

ส่วน 灰(เทา) แปลว่า ขี้เถ้า ในภาษาจีน ซึ่งผู้บอกภาษามักจะใช้คำดังกล่าวเรียกสีดำโทนอ่อน บางทีผู้บอกภาษาบางคนอาจเรียกคำดังกล่าวว่า 浅黑(ดำอ่อน) ก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า คำว่า 灰(เทา) มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกสีพื้นฐานคำว่า 黑(ดำ) นอกจากนี้ 灰(เทา) ยังเป็นคำเรียกสีที่ใช้เรียกชื่อกลุ่มสีที่อยู่ระหว่างสีขาวและสีดำด้วย ด้วยเหตุดังกล่าว คำว่า 灰(เทา) จึงไม่เป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนเช่นเดียวกัน

จากที่กล่าวไว้ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาต่างๆ ไม่เพียงแต่สัมพันธ์กับเทคโนโลยีที่ได้สัมผัสและความซับซ้อนทางวัฒนธรรมในสังคมของผู้บอกภาษานั้นๆ ดังที่เบอร์ลินและเคย์เคยกล่าวไว้เท่านั้น หากแต่ยังได้รับอิทธิพลจากระบบความคิดและสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของผู้บอกภาษานั้นๆ ด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยก็ยังสันนิษฐานว่า คำว่า 粉(ชมพู) 橙/桔(ส้ม) และ 灰(เทา) อาจกลายเป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนในเวลาต่อไป เพราะว่าคำเหล่านี้ก็มีคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกับคำเรียกสีพื้นฐานหลายประการ เช่น เป็นศัพท์เดี่ยว และเป็นคำเรียกสีที่ผู้บอกภาษาใช้กันทุกคน ซึ่งเป็นคำเรียกสีที่ผู้บอกภาษาใส่ใจ และมีการใช้อย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุดังกล่าว คำเหล่านี้จึงอาจกลายเป็นคำเรียกสีพื้นฐานคำใหม่ในระยะที่ 7 ของชาวฮั่นในนครหนานหนิงในเวลาต่อไป

⁴ชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีคำเรียกสีส้ม 2 คำ ได้แก่ 橙 tsʰəŋ² และ 桔 tcy² ซึ่งเป็นคำเรียกสีที่เกิดจากการเปรียบเทียบกับผลส้มชนิดต่างกัน กล่าวคือ 橙 เป็นส้มชนิดที่มีผลขนาดใหญ่ รูปกลม เปลือกหนา เนื้อเป็นสีแดงอมเหลืองหรือสีเหลืองอมส้ม กลีบแยกออกจากกันได้ง่าย ส่วน 桔 เป็นส้มชนิดที่มีผลเป็นรูปกลมเช่นกัน แต่มีลักษณะแป้นเล็กน้อย เปลือกบาง เนื้อเป็นสีแดงอมเหลืองหรือสีเหลืองอมส้ม กลีบแยกออกจากกันไม่ได้ อย่างไรก็ตาม 2 คำดังกล่าวใช้แทนกันได้เมื่อใช้เป็นคำเรียกสี

ผลการศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยกับภาษาจีนข้างต้น สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ ฯ และคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะเดียวกัน แต่อาจมีจำนวนไม่เท่ากัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกรุงเทพฯ ฯ และหนานหนิงเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและการเมือง อีกทั้งยังเป็นเมืองที่มีการพัฒนาระดับสูง โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกจำนวนมาก เนื่องจากความเจริญของทั้ง 2 สังคมนั้นทำให้ชาวกรุงเทพฯ ฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงได้มีโอกาสสัมผัสเทคโนโลยีใหม่ๆ และรับรู้วัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและซับซ้อน คำเรียกสีพื้นฐานของทั้งสองภาษาจึงมีวิวัฒนาการมาจนถึงระยะสุดท้ายเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามวิวัฒนาการและจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาต่างๆ ไม่ได้กำหนดด้วยอารยธรรมทางด้านวัตถุเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังรับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของผู้นั้นๆ อีกด้วย (YAO XIAOPING, 1988, pp.26-27) ดังนั้นแม้ว่าคำเรียกสีพื้นฐานในทั้ง 2 ภาษาดังกล่าวจะมีวิวัฒนาการในระดับเดียวกัน แต่เนื่องจากชาวกรุงเทพฯ ฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวแตกต่างกัน จึงอาจทำให้คำเรียกสีพื้นฐานของทั้ง 2 ภาษามีจำนวนไม่เท่ากัน

3.3.2 การเปรียบเทียบคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ ฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

จากการศึกษาพบว่าคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมีจำนวนมากกว่าภาษาจีน กล่าวคือคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมี 339 คำ แต่ในภาษาจีนมี 265 คำ นอกจากนี้ยังพบว่าการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมี 5 วิธี ส่วนภาษาจีนมี 4 วิธี ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 3.4

เปรียบเทียบวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ ฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

วิธีสร้างคำเรียกสี	ภาษาไทย		ภาษาจีน	
	จำนวนคำ	ร้อยละ	จำนวนคำ	ร้อยละ
การใช้คำเรียกสีเฉพาะ	3	0.88	3	1.13
การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน	133	39.23	85	32.08
การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย	67	19.77	36	13.58
การใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสี	134	39.53	141	53.21
การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์	2	0.59	-	-
รวม	329	100	265	100

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ทั้งชาวกรุงเทพฯ และชาวจีนในนครหนานหนิงมีการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 บางส่วนที่ว่า “การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวกรุงเทพฯ มีการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสีมากที่สุด” แต่ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานบางส่วนที่ว่า “การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนในนครหนานหนิงใช้การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยายมากที่สุด” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะคำเรียกสีลักษณะนี้ต่างสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งแวดล้อม ลักษณะภูมิประเทศ วิถีชีวิต และสภาพสังคมของชาวกรุงเทพฯ และชาวจีนของนครหนานหนิง ชาวกรุงเทพฯ และการที่นำคำเรียกสิ่งของเฉพาะมาใช้เป็นคำเรียกสีจะช่วยให้เห็นถึงลักษณะของสีต่างๆ ได้ชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยสังเกตว่าในภาษาไทยคำเรียกสีลักษณะนี้บางคำสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย เช่น เขียวน้ำทะเล แสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ที่ชาวไทยดำรงชีวิตอยู่ กล่าวคือประเทศไทยตั้งอยู่ที่คาบสมุทรอินโดจีน และมีพรมแดนที่ติดกับอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ดังนั้นชาวไทยจึงมีความสัมพันธ์กับทะเลอย่างใกล้ชิด ส่วน บานเย็น ชมพูชบา และฟ้าคราม เป็นคำเรียกสีที่สะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันระหว่างชีวิตชาวไทยกับพืชพรรณรอบตัวในธรรมชาติ อีกทั้งยังพบคำเรียกสีที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมอาหารการกินของชาวไทย เช่น เลือดหมู กะปิ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการทำอาหารไทย นอกจากคำเรียกสีที่เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในสังคมไทยแล้ว ยังพบคำเรียกสีที่เป็นคำเรียกสิ่งของที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือความนิยมของสังคมต่างประเทศด้วย เช่น ชมพูคิดดี เหลืองปีกาจู เป็นคำเรียกสีที่มาจากสีของตัวละครการ์ตูนญี่ปุ่น ซึ่งมีแนวการออกแบบที่มีความน่ารัก และสะท้อนค่านิยมและวัฒนธรรมของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากภาพตัวละครดังกล่าวเป็นที่รู้จักและนิยมในสังคมไทย จึงทำให้ผู้บอกภาษานำชื่อของตัวละครการ์ตูนญี่ปุ่นที่มีสีดังกล่าวมาใช้เป็นคำเรียกสีในภาษาไทย

ส่วนในภาษาจีน คำเรียกสีบางคำสะท้อนให้เห็นถึงภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเช่นเดียวกัน เช่น 叶黄 jie⁴xuan²(เหลืองใบไม้) แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงฤดูกาลในนครหนานหนิง กล่าวคือในนครหนานหนิงเมื่อเข้าสู่ฤดูใบไม้ร่วง ใบไม้ของต้นไม้บางชนิดจะเปลี่ยนสีจากสีเขียวเป็นสีเหลืองเข้ม ส่วน 桃红 t^hau²xun²(แดงดอกท้อ) และ 杜鹃红 tu⁴eyan¹xun²(แดงดอกกุหลาบพันปี) เป็นคำเรียกสีที่เกิดจากการเปรียบเทียบกับสีของดอกท้อและดอกกุหลาบพันปี ซึ่งเป็นไม้ประดับที่ปลูกไว้ตามริมถนน สวนสาธารณะ หรืออุทยานต่างๆ ในนครหนานหนิง อีกทั้งคำเรียกสีบางคำยังสัมพันธ์กับอาหารการกินของชาวนครหนานหนิงเช่นกัน เช่น 香芋紫 xian¹ji²tsi³(ม่วงเผือก) เป็นคำเรียกสีที่เกิดจากการเปรียบเทียบกับสีม่วงอ่อนหรือสีม่วงเทาอย่างสีของเผือก เผือกเป็นวัตถุดิบสำคัญในอาหารหนานหนิง ซึ่งชาวนครหนานหนิงนิยมใช้เผือกทำอาหารต่างๆ เช่น เผือกนึ่งหมูสาม

ซัน (香芋扣肉) เป็นต้น นอกจากคำเรียกที่สัมพันธ์กับอาหารในนครหนานหนิงแล้ว ยังพบคำเรียกที่เกี่ยวกับอาหารต่างประเทศด้วย เช่น 芥末绿 **teie⁴mo⁴ly⁴**(เขียววาซาบิ) เป็นคำเรียกที่เกิดจากการเปรียบเทียบกับสีของวาซาบิ การที่สีเขียววาซาบิปรากฏในภาษาจีนของชาวหนานหนิงนั้น อาจเป็นเพราะชาวจีนมองว่าอาหารญี่ปุ่นเป็นอาหารสุขภาพ ซึ่งวาซาบิเป็นเครื่องปรุงรสสำคัญในอาหารญี่ปุ่น ดังนั้นวาซาบิจึงเป็นสิ่งของที่ชาวจีนรู้จักกันเป็นอย่างดี และนำมาใช้เป็นคำเรียกในปัจจุบัน

วิธีสร้างคำเรียกสีลำดับรองลงมาในทั้ง 2 ภาษาคือ การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้ใช้เรียกสีที่เกิดจากการนำสี 2 สีผสมในอัตราส่วนที่ไม่เท่ากัน ผู้วิจัยพบว่า คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้มีจำนวนมากทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน โดยในภาษาไทยของกรุงเทพฯ คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีลักษณะนี้มีจำนวนใกล้เคียงกับคำเรียกสีของเฉพาะ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนอกจากมีสีที่เกิดขึ้นในธรรมชาติแล้ว ยังมีสีที่มนุษย์สร้างขึ้นมาด้วย กล่าวคือมนุษย์ผสมสีเข้าด้วยกันตั้งแต่ 2 สีขึ้นไป ก็จะทำให้เกิดสีใหม่ขึ้นมา ซึ่งแตกต่างออกไปจากสีเดิม (ทวีเดช จิวบาง, 2547, น.1) วิธีสร้างคำเรียกสีลักษณะนี้เป็นวิธีสร้างคำที่เรียบง่าย และสามารถแสดงให้เห็นถึงสีที่เป็นส่วนประกอบในการผสมได้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้บอกภาษานิยมใช้ในการสร้างคำเรียกสี

คำเรียกสีที่สร้างด้วย การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย เป็นคำเรียกสีที่พบในลำดับต่อมา คำเรียกสีลักษณะนี้ใช้เพื่อแยกความแตกต่างของสีในกลุ่มสีหรือประเภทสีเดียวกัน ผู้วิจัยพบว่าคำขยายที่แสดงลักษณะของสีในคำเรียกสีภาษาไทยมี 15 คำ ได้แก่ เข้ม แก่ มืด ตุ่น หม่น อ่อน จาง สด สว่าง ซีด อร่าม ก่ำ แปริด ขจี และพาสเทล ส่วนภาษาจีนมีเพียง 6 คำ ได้แก่ 浅 **tsy²**(อ่อน) 淡 **tan⁴**(จาง) 深 **ʂən¹**(เข้ม) 亮 **liang⁴**(สว่าง) 暗 **an⁴**(มืด) และ 鲜 **cien¹**(สด) ซึ่งคำขยายในภาษาไทยมีจำนวนมากกว่าภาษาจีน อีกทั้งยังสังเกตเห็นว่าคำขยายในภาษาจีนแต่ละคำสามารถขยายคำเรียกสีพื้นฐานได้หลายคำ แต่ในภาษาไทย จะมีคำขยายบางคำใช้เฉพาะขยายคำเรียกสีพื้นฐานคำใดคำหนึ่ง โดยไม่สามารถใช้ขยายคำเรียกสีพื้นฐานอื่นๆ ได้ เช่น ก่ำ ใช้เฉพาะขยายสีแดง โดยคำว่า แดงก่ำ จะใช้เรียกสีแดงโทนเข้ม ขจี ใช้เฉพาะขยายสีเขียว โดยคำว่า เขียวขจี ใช้เรียกสีเขียวที่สดใส และแปริด ใช้เฉพาะขยายสีแดง โดยคำว่า แดงแปริดจะใช้เรียกสีแดงมากๆ จากประเด็นข้างต้นจะเห็นได้ว่า การใช้คำขยายเฉพาะเป็นลักษณะพิเศษในภาษาไทย ซึ่งการใช้คำลักษณะนี้ทำให้คำเรียกสีในภาษาไทยมีวงคำศัพท์กว้างขึ้น และมีความละเอียดในการแยกสีตามน้ำหนักความเข้ม-จาง หรือ ความมืด-สว่าง มากกว่าภาษาจีน

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบคำเรียกสีเฉพาะทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน คำเรียกสีเฉพาะเป็นคำเรียกสีที่มีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำเรียกสีพื้นฐาน ใช้เฉพาะเรียกสี แต่ต้องไม่เป็นคำเรียกสีของเฉพาะด้วย อย่างไรก็ตามคำเรียกสีลักษณะดังกล่าวไม่สอดคล้อง

กับคุณสมบัติของคำเรียกสีพื้นฐานบางประการ กล่าวคือ อาจเป็นคำเรียกสีที่มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำอื่นๆ เช่น มาเจนต้า เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มาจากคำว่า “magenta” ซึ่งใช้เรียกสีที่เกิดจากการผสมระหว่างสีแดง (red) และสี blue และผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ ให้ความเห็นว่าสีมาเจนต้าเป็นสีแดงชนิดหนึ่ง ดังนั้นคำว่า มาเจนต้าจึงมีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของคำว่า แดง นอกจากนี้คำเรียกสีเฉพาะอาจมีความหมายที่คลุมเครือในการแยกสีด้วย เช่น คำว่า 靑 ในภาษาจีนเดิมหมายถึงสีเขียวที่เหมือนใบพีช หลังจากนั้นมีความหมายกว้างขึ้น ซึ่งหมายถึง สีเขียว สีคราม หรือสีน้ำเงินเข้ม โดยเฉพาะในสมัยราชวงศ์จิ้นถึงราชวงศ์ถัง ได้เพิ่มคำว่า 靑 อีกความหมายหนึ่ง ซึ่งหมายถึงสีดำด้วย (อารีย์ พรหมรอด, 2555, น.242-245) ปัจจุบันคำว่า 靑 หมายถึง สีเขียว สีฟ้า หรือสีน้ำเงิน ซึ่งมีความหมายคลุมเครือในการเรียกสี ดังนั้นคำดังกล่าวจึงจัดเป็นคำเรียกสีเฉพาะในภาษาจีน

อย่างไรก็ตามวิธีสร้างคำเรียกสีที่ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ ใช้น้อยที่สุดคือ การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ ซึ่งวิธีการสร้างคำเรียกสีลักษณะนี้ไม่ปรากฏในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบคำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ในภาษาไทย 2 คำได้แก่ ฟลูออเรสเซนต์บลู และฟลูออเรสเซนต์ฟังก์์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยีจากโลกตะวันตกมากขึ้น ดังนั้นคนไทยจึงนิยมใช้คำทับศัพท์เพื่อเรียกแทนสิ่งที่เข้ามาใหม่ ส่วนในเรื่องสี เมื่อมีสีใหม่ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในด้านศิลปะ หรือปรากฏในวัตถุ หรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ ถูกนำเข้ามาในสังคมไทย และกลายเป็นที่รู้จักของคนไทย คนไทยจึงนำคำเรียกสีที่เป็นคำทับศัพท์ โดยเฉพาะคำที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ของภาษาต่างประเทศเหล่านั้นมาใช้เป็นคำเรียกสีในภาษาไทย และใช้เพื่อความสะดวกสบายในการแยกสีด้วย

ประเด็นที่น่าสนใจประการต่อมาคือ คำเรียกสีที่ประกอบด้วยส่วนประกอบ 2 ส่วนในภาษาไทยบางคำมีคำเชื่อมคั่นอยู่ระหว่างส่วนหลักและส่วนขยาย ซึ่งคำเชื่อมที่ปรากฏในการศึกษาครั้งนี้มี 3 คำ ได้แก่ อม ออก และปน ผู้วิจัยพบว่าคำเรียกสีที่ไม่ประกอบด้วยคำเชื่อม และคำเรียกสีที่ประกอบด้วยคำเชื่อมที่ต่างกัน อาจแสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนในการผสมสีไม่เท่ากัน เช่น เมื่อผู้วิจัยนำคำเรียกสีคำว่า เขียวฟ้า เขียวอมฟ้า เขียวออกฟ้า และเขียวปนฟ้า มาถามผู้บอกภาษา เพื่อจำแนกว่าคำดังกล่าวใช้เรียกสีที่มีลักษณะเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ (4 คน) ให้ความเห็นว่า สีเขียวอมฟ้ามีปริมาณสีเขียวมากที่สุด และสีเขียวออกฟ้ามีปริมาณสีฟ้ามากกว่าสีเขียวอมฟ้า ส่วนสีเขียวปนฟ้ามีปริมาณสีเขียวน้อยกว่าเขียวออกฟ้า และสีเขียวฟ้าประกอบด้วยปริมาณสีเขียวกับสีฟ้าเกือบเท่ากัน แต่สีเขียวก็ยังคงเด่นกว่าสีฟ้า แต่คำเชื่อมลักษณะนี้ไม่ปรากฏในคำเรียกสีภาษาจีน ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าชาวกรุงเทพฯ มีการแยกสีตามอัตราส่วนละเอียดกว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิง อย่างไร

ก็ตามผู้วิจัยสันนิษฐานว่าลักษณะที่คำเชื่อมสามารถแสดงถึงปริมาณในการผสมสีในภาษาไทยนั้นจะสูญหายไปในอนาคต เนื่องจากมีผู้บอกภาษาบางคน (2 คน) ให้ความเห็นว่าไม่ได้ถึงปริมาณในการผสมสีเมื่อเลือกใช้คำเชื่อมดังกล่าว ดังนั้น คำเชื่อมดังกล่าวอาจมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงปริมาณในการผสมสี หรืออาจสูญหายไปในการสร้างคำเรียกสีในเวลาต่อไป

จากผลการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีนมีวิวัฒนาการในระยะเดียวกัน และคำเรียกสีไม่พื้นฐานก็มีวิธีสร้างคำที่เหมือนกัน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังพบว่าคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาจีนมีความแตกต่างกันด้วย เช่น คำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมีจำนวนมากกว่าภาษาจีน และคำเชื่อมที่แสดงอัตราส่วนในการผสมสีปรากฏเฉพาะในภาษาไทย แต่ไม่ปรากฏในภาษาจีน นอกจากการเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยและภาษาจีนแล้ว ผู้วิจัยยังจะกล่าวถึงการจำแนกขอบเขตของประเภทสี การรับรู้ใจกลางสี รวมถึงทัศนคติที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงในบทต่อไป

บทที่ 4

การรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิง โดยเปรียบเทียบการจำแนกประเภทสีและการรับรู้ใจกลางสี รวมทั้งทัศนคติที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาทั้ง 2 ถิ่น ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

4.1 การรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ

4.1.1 การจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ

การศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ โดยนำบัตรสี 241 ใบไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ โดยให้จำแนกว่าแต่ละสีจัดอยู่ในประเภทสีใด (ดังรายละเอียดใน 1.5.4.2) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ของศตวรรษต์ เชื่อมหาวัน (2541, น.74) ที่ระบุว่า หากสีใดที่ผู้บอกภาษามากกว่า 80% ให้ความเห็นตรงกันว่าเป็นสีที่จัดอยู่ในสีประเภทใดประเภทหนึ่ง สีดังกล่าวจะถือว่าเป็นสีที่อยู่ในสีประเภทนั้นๆ ผลการศึกษาพบว่าชาวกรุงเทพฯ สามารถจำแนกสีได้เป็น 12 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีจำนวนสีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1

สรุปจำนวนสีในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ

ประเภทสี	จำนวนสี
ขาว	1
ดำ	1
แดง	5
เขียว	43
เหลือง	14
ฟ้า	10
น้ำเงิน	18
น้ำตาล	11
ม่วง	33
ชมพู	21

ตารางที่ 4.1

สรุปจำนวนสีในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ (ต่อ)

ประเภทสี	จำนวนสี
ส้ม	4
เทา	11
รวม (จำนวนสี)	172

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ สามารถจำแนกประเภทของสีได้ตรงกัน 172 สีจากจำนวนสีทั้งหมด 241 สี ผลการศึกษาพบว่าประเภทสีที่ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ ระบุจำนวนสีมากที่สุดคือ ประเภทสีเขียว มีจำนวน 43 สี รองลงมาคือประเภทสีม่วง มีจำนวน 33 สี ประเภทสีชมพู มีจำนวน 21 สี ประเภทสีน้ำเงิน มีจำนวน 18 สี ประเภทสีเหลือง มีจำนวน 14 สี ประเภทสีน้ำตาล มีจำนวน 11 สี ประเภทสีเทา มีจำนวน 11 สี ประเภทสีฟ้า มีจำนวน 10 สี ประเภทสีแดง มีจำนวน 5 สี และประเภทสีส้ม มีจำนวน 4 สี ส่วนประเภทสีที่ผู้บอกภาษาระบุจำนวนสีน้อยที่สุดคือ ประเภทสีขาวและประเภทสีดำ มีเพียงประเภทละ 1 สี ดังภาพการกระจายที่แสดงขอบเขตของสีประเภทต่างๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2

แสดงการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	คำ/เทา	คำ/เทา	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน/ม่วง	ฟ้า/น้ำเงิน/ม่วง	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน	39	ฟ้า/น้ำเงิน/เทา
41	42	43	44	เขียว/ฟ้า	46	47	48	49	50	51	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน/ม่วง	54	55	ฟ้า/น้ำเงิน	57	58	ฟ้า/น้ำเงิน	60
61	62	63	64	เขียว/ฟ้า	66	67	68	69	70	71	น้ำเงิน/ม่วง	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	แดง/ชมพู	87	ส้ม/ชมพู	เหลือง/ส้ม	90	91	น้ำเงิน/ม่วง	93	94	95	แดง/ชมพู/ม่วง	แดง/ชมพู	แดง/ชมพู/ม่วง	แดง/ชมพู/ม่วง	แดง/ชมพู/เทา
101	102	103	104	เขียว/ฟ้า	106	แดง/ส้ม	108	เหลือง/ส้ม	110	111	น้ำเงิน/ม่วง	113	114	115	แดง/ชมพู/ม่วง	117	118	แดง/ม่วง/เทา	120
121	122	123	เขียว/ฟ้า/น้ำเงิน	125	126	แดง/ส้ม	128	เหลือง/ส้ม	130	131	น้ำเงิน/ม่วง	133	134	ชมพู/ม่วง	136	137	138	139	140
141	142	143	144	145	146	147	148	เหลือง/ส้ม	150	151	น้ำเงิน/ม่วง	153	154	แดง/ชมพู/ม่วง	เหลือง/เขียว	เหลือง/เขียว	เหลือง/เขียว	เหลือง/เขียว	160
161	162	163	น้ำตาล/ม่วง	น้ำตาล/ชมพู/ม่วง	166	167	168	169	ฟ้า/น้ำเงิน/เทา	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน	173	ฟ้า/เทา	175	176	177	178	179	180
181	182	183	184	185	186	187	188	189	เขียว/ฟ้า/เทา	191	ฟ้า/น้ำเงิน	ฟ้า/น้ำเงิน	194	ชมพู/ม่วง	196	197	198	199	200
201	202	203	เขียว/น้ำเงิน/เทา	205	แดง/ชมพู/ม่วง	แดง/ชมพู/ม่วง	น้ำตาล/ชมพู/ม่วง	209	เหลือง/เขียว/เทา	211	212	น้ำเงิน/ม่วง	214	ชมพู/ม่วง	216	217	218	219	220
221	222	223	224	ฟ้า/น้ำเงิน	226	แดง/น้ำตาล	228	เหลือง/น้ำตาล	230	231	น้ำเงิน/ม่วง	233	234	ชมพู/ม่วง	236	237	แดง/น้ำตาล	แดง/น้ำตาล	240
241																			

ขาว	ดำ	แดง	เขียว	เหลือง	ฟ้า	น้ำเงิน	น้ำตาล	ม่วง	ชมพู	ส้ม	เทา
-----	----	-----	-------	--------	-----	---------	--------	------	------	-----	-----

อย่างไรก็ตามจากตารางข้างต้นยังพบว่าสีที่ผู้บอกภาษาเข้าใจไม่ตรงกันในการจำแนกประเภทของสีมี 69 สี ซึ่งสีเหล่านี้เป็นสีที่ผู้บอกภาษาจัดอยู่ในประเภทสีมากกว่า 1 ประเภท สีดังกล่าวเป็นสีที่มีความคลุมเครือหรือความทับซ้อนระหว่างเส้นแบ่งของประเภทสีต่างๆ ในการจำแนกประเภทสี มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3

ความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ

ลำดับ	ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี	สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนก	จำนวนสี
1	ประเภทสีฟ้า และประเภทสีน้ำเงิน	31(C100M20),32(C80M20),33(C60M20), 36(B20C100),37(B20C80),38(B20C60), 52(C80M100),56(B40C100),59(B40C40), 171(C100Y20M20),172(C80Y20M20), 192(C80Y20M40),193(C60Y20M40), 225(Y20M40C80)	14
2	ประเภทสีแดง ประเภทสีชมพู และประเภทสีม่วง	96(B20M100),98(B20M60),99(B20M40), 116(B40M100),155(C20M100), 206(C20Y60M100), 207(C20Y60M80)	7
3	ประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีม่วง	72(C80M60),92(C80M70),112(C80M80), 132(C80M90),152(C80M100), 213(C60Y20M60), 232(C80Y20M80)	7
4	ประเภทสีเหลือง และประเภทสีส้ม	89(M40Y70),109(M40Y80),129(M40Y90), 149(M40Y100)	4
5	ประเภทสีชมพู และประเภทสีม่วง	135(C20M90),195(C20Y20M40), 215(C20Y20M60),235(C20Y20M80),	4
6	ประเภทสีเหลือง และประเภทสีเขียว	156(B20Y100),157(B20Y80), 158(B20Y60),159(B20Y40),	4
7	ประเภทสีฟ้า ประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีม่วง	34(C40M20),35(C20M20),53(C60M40)	3
8	ประเภทสีเขียว และประเภทสีฟ้า	45(Y20C40),65(Y20C60),105(Y20C80)	3

ตารางที่ 4.3

ความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ (ต่อ)

ลำดับ	ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี	สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนก	จำนวน สี
9	ประเภทสีแดง และประเภทสีน้ำตาล	227(C20Y80M80),238(B40Y100M100), 239(B20Y100M100)	3
10	ประเภทสีดำ และประเภทสีเทา	17(B80),18(B60)	2
11	ประเภทสีฟ้า ประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีเทา	40(B20C20),170(C40Y20M20)	2
12	ประเภทสีแดง และประเภทสีชมพู	86(M100Y70),97(B20M80)	2
13	ประเภทสีแดง และประเภทสีส้ม	107(M80Y80),127(M80Y90)	2
14	ประเภทสีน้ำตาล ประเภทสีชมพู และประเภทสีม่วง	165(Y20M60C20),208(C20Y60M60)	2
15	ประเภทสีส้ม และประเภทสีชมพู	88(M60Y70)	1
16	ประเภทสีแดง ประเภทสีชมพู และประเภทสีเทา	100(B20M20)	1
17	ประเภทสีแดง ประเภทสีม่วง และประเภทสีเทา	119(B40M40)	1
18	ประเภทสีเขียว ประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีฟ้า	124(Y40C90)	1
19	ประเภทสีน้ำตาล และประเภทสีม่วง	164(Y40M60C20)	1
20	ประเภทสีฟ้า และประเภทสีเทา	174(C40Y20M20)	1
21	ประเภทสีเขียว ประเภทสีฟ้า และประเภทสีเทา	190(C40Y40M20)	1
22	ประเภทสีเขียว ประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีเทา	204(Y40M40C60)	1
23	ประเภทสีเหลือง ประเภทสีเขียว และประเภทสีเทา	210(C20Y60M20)	1

ตารางที่ 4.3

ความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ (ต่อ)

ลำดับ	ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี	สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนก	จำนวน สี
24	ประเภทสีเหลือง และประเภทสี น้ำตาล	229(C20Y80M40)	1
รวม			69

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ มีความคลุมเครือระหว่างสีประเภทต่างๆ ทั้งหมด 24 ลักษณะ และผู้วิจัยพบว่าสีที่มีความคลุมเครือมากที่สุดคือ สีที่มีความคลุมเครือระหว่างประเภทสีฟ้าและประเภทสีน้ำเงิน ซึ่งมีจำนวน 14 สี เมื่อพิจารณาคำเรียกสีดังที่ปรากฏในบทที่ 3 พบว่า ผู้บอกภาษาบางคนเรียกสีดังกล่าวว่า ฟ้าทะเล ฟ้าคราม ฟ้าเข้ม ฟ้าปนน้ำเงิน ฟ้า ฟ้าเขียว ฟ้าเทาอ่อน ฟ้าปนขาว ฟ้าเทา ฟ้ามันต์ ฟ้ามืด ฟ้าตุ่น ฟ้าเทาเข้ม ฟ้าออกเทา ฟ้าแก่ ฟ้าหมอก หรือฟ้าอมเทา ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสีฟ้า ในขณะที่ผู้บอกภาษาบางคนจะเรียกสีกลุ่มนี้ว่า น้ำเงิน น้ำเงินอ่อน น้ำเงินจาง น้ำเงินฟ้า น้ำเงินมหาสมุทร น้ำทะเล น้ำเงินมันต์ ยินส์ น้ำทะเลอ่อน น้ำเงินตุ่น น้ำเงินฟ้าอ่อน น้ำเงินหม่น หรือน้ำเงินปนม่วง ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสีน้ำเงิน เนื่องจากคำว่า “ฟ้า” และ “น้ำเงิน” เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่เกิดในระยะเดียวกัน สีที่มีความคลุมเครือระหว่างประเภทสีฟ้าและประเภทสีน้ำเงินนี้มีจำนวนมาก จึงกล่าวได้ว่าสีฟ้ากับสีน้ำเงินของชาวกรุงเทพฯ มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก

รองลงมาคือ ความคลุมเครือระหว่างประเภทสีแดง ประเภทสีชมพู และประเภทสีม่วง มีจำนวน 7 สี เมื่อพิจารณาวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ พบว่า “แดง” เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 2 ส่วน “ชมพู” และ “ม่วง” เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 7 ซึ่งเป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่เกิดหลังคำว่า “แดง” ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า ประเภทสีม่วงและประเภทสีชมพูต่างก็น่าจะเป็นสีที่แยกตัวออกจากประเภทสีแดง นอกจากนี้ผู้วิจัยพบสีที่มีความคลุมเครือระหว่างประเภทสีน้ำเงินและประเภทสีม่วงจำนวน 7 สีเช่นเดียวกัน ซึ่ง “น้ำเงิน” เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 5 และเกิดก่อนคำว่า “ม่วง” ผู้วิจัยจึงคาดว่าประเภทสีม่วงอาจเกิดจากการแยกตัวออกจากประเภทสีแดงและประเภทสีน้ำเงิน

อย่างไรก็ตามการศึกษาคำนี้ยังพบว่าประเภทสีขาวและประเภทสีดำในการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ มีเส้นแบ่งขอบเขตอย่างชัดเจน กล่าวคือประเภทสีขาวไม่มีความทับซ้อนกับสีประเภทอื่นๆ ส่วนประเภทสีดำไม่มีความคลุมเครือกับสีในประเภทอื่นยกเว้นประเภทสี

เทา ซึ่งมีสีที่มีความคลุมเครือเพียง 2 สี ได้แก่ 17(B80),18(B60) ผู้บอกภาษาบางคนเรียกสีดังกล่าวว่า คำอ่อน หรือคำออกเทา ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสีดำ แต่ผู้บอกภาษาบางคนจะเรียกว่า เทา เทาดำ หรือเทาเข้ม ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสีเทา

เมื่อนำผลการศึกษาการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ มาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษารับรู้ขอบเขตของประเภทสีในภาษาไทยของศตวรรษต์ เชื้อมหาวัน (2541) เรื่อง คำเรียกสีและการรับรู้สีของผู้พูดภาษาไทย ลัวะ ม้ง และ กะเหรี่ยงในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา กล่าวคือผู้พูดภาษาไทยจำแนกสีเป็น 12 ประเภทสี และยังมีการรับรู้ขอบเขตของประเภทสีเขียวมากที่สุดเช่นเดียวกับการศึกษาครั้งนี้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะชาวไทลื้อในจังหวัดพะเยากับชาวกรุงเทพฯ เป็นกลุ่มคนที่ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยเช่นเดียวกัน จึงมีมีโนทัศน์หรือระบบความคิดในการรับรู้สีหรือการจำแนกสีที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตามจำนวนสีแต่ละประเภทสีในภาษาไทยมีความแตกต่างจากผลการศึกษาครั้งนี้เล็กน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บอกภาษาในการศึกษาครั้งนี้มีภูมิสำเนา สภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตต่างกับงานวิจัยของศตวรรษต์ นอกจากนี้แผ่นสีที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้กับแผ่นสีที่ใช้ในงานวิจัยของศตวรรษต์ก็มีจำนวนสีไม่เท่ากัน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงอาจทำให้ผลการศึกษาแตกต่างกัน

4.1.2 การรับรู้ใจกลางสีของชาวกรุงเทพฯ

ใจกลางสี (foci) เป็นตัวแทนของประเภทสี ซึ่งเป็นสีที่มีลักษณะเด่นชัดที่สุด และเป็นสีที่ผู้บอกภาษารับรู้ง่ายที่สุดในแต่ละประเภทสี การตัดสินใจว่าสีใดเป็นใจกลางสีจะพิจารณาว่าสีใดมีจำนวนผู้บอกภาษาระบุเป็นสีพื้นฐานมากที่สุด สีนั้นจะถือเป็นใจกลางสีของประเภทสี จากผลการศึกษาผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ สามารถจำแนกสีเป็น 12 ประเภท ดังนั้นจึงมีใจกลางสี 12 สี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.4

แสดงใจกลางสีในประเภทสีต่างๆ ของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ

ประเภทสี	ใจกลางสี	จำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีตรงกัน (คิดเป็นร้อยละ)
ขาว	241(W100)	100
ดำ	16(B100)	100
แดง	146(M100Y100)	83.33
เขียว	81(Y100C70)	83.33
เหลือง	1(Y100)	100
ฟ้า	85(Y20C70)	83.33

ตารางที่ 4.4

แสดงใจกลางสีในประเภทสีต่างๆ ของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ (ต่อ)

ประเภทสี	ใจกลางสี	จำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีตรงกัน (คิดเป็นร้อยละ)
น้ำเงิน	51(C100M40)	100
น้ำตาล	162(Y80M60C20)	83.33
ม่วง	73(C60M60)	66.67
ชมพู	7(M80)	100
ส้ม	148(M60Y100)	83.33
เทา	19(B40)	83.33

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า แต่ละประเภทสีมีจำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีไม่เท่ากัน กล่าวคือ ประเภทสีขาว ประเภทสีดำ ประเภทสีเหลือง และประเภทสีชมพูมีจำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ประเภทสีแดง ประเภทสีเขียว ประเภทสีฟ้า ประเภทสีส้ม และประเภทสีเทา คิดเป็นร้อยละ 83.33 ประเภทสีที่ผู้บอกภาษารับรู้ใจกลางสีตรงกันน้อยที่สุดคือ ประเภทสีม่วง คิดเป็นร้อยละ 66.67

จะเห็นได้ว่าประเภทสีขาว ประเภทสีดำ ประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีชมพูมีใจกลางสีที่ผู้บอกภาษารับรู้ตรงกันทุกคน ส่วนใจกลางสีของประเภทสีอื่นๆ ได้แก่ ประเภทสีแดง ประเภทสีเขียว ประเภทสีฟ้า ประเภทสีน้ำตาล ประเภทสีม่วง ประเภทสีส้ม และประเภทสีเทา มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ใจกลางสีไม่ตรงกับผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ กล่าวคือ ผู้บอกภาษาบางคนรับรู้สีดังกล่าวว่าเป็นสีที่อยู่ในประเภทสีนั้นๆ แต่ไม่ได้รับรู้ว่าเป็นใจกลางสี ได้แก่ ใจกลางสีของประเภทสีแดง มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีแดงส้มเข้ม ใจกลางสีของประเภทสีเขียว มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีเขียวใบไม้สด ใจกลางสีของประเภทสีฟ้า มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีฟ้าเข้ม ใจกลางสีของประเภทสีน้ำตาล มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีน้ำตาลเปลือกไม้อ่อน และใจกลางสีของประเภทสีเทา มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีเทาอ่อน รวมถึงสีที่ผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีที่อยู่ในประเภทสีอื่น คือ ใจกลางสีของประเภทสีส้ม มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีแดงอมส้ม ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสีแดง นอกจากนี้ใจกลางสีของประเภทสีม่วง มีผู้บอกภาษาบางคนจัดเป็นสีที่อยู่ในประเภทสีม่วง แต่ไม่ได้รับรู้เป็นใจกลางสี แต่ผู้บอกภาษาบางคนจัดเป็นสีที่อยู่ในประเภทสีน้ำเงิน และรับรู้เป็นสีน้ำเงินม่วง

เมื่อนำใจกลางสีของประเภทสีต่างๆ ในการศึกษาค้างนี้ไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลการศึกษาค้างนี้มีใจกลางสีที่เหมือนและคล้ายคลึง⁵กับผลการศึกษารับรู้ใจกลางสีในภาษาไทยของศตวรรษที่ 21 (2541) เป็นจำนวน 10 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีขาว ประเภทสีดำ ประเภทสีแดง ประเภทสีเขียว ประเภทสีเหลือง ประเภทสีน้ำเงิน ประเภทสีม่วง ประเภทสีชมพู ประเภทสีส้ม และประเภทสีเทา และมีใจกลางสีที่เหมือนและคล้ายคลึงกับผลการศึกษาใจกลางสีของชาวไทยของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538) เป็นจำนวน 9 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีขาว ประเภทสีดำ ประเภทสีแดง ประเภทสีเขียว ประเภทสีเหลือง ประเภทสีน้ำเงิน ประเภทสีชมพู ประเภทสีส้ม และประเภทสีเทา ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะผู้บอกภาษาชาวไทยกลุ่มต่างๆ ไม่เพียงแค่มียังมีจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานและการจำแนกประเภทสีเหมือนกันเท่านั้น แต่ยังมีารรับรู้ใจกลางสีที่คล้ายคลึงกันอีกด้วย

4.1.3 ทักษะการที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ

ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ โดยให้ผู้บอกภาษาแบ่งบัตรสีต่างๆ เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ สวยมาก, สวย, ปานกลาง, ไม่สวย, ไม่สวยเลย และให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ จากนั้นจะคำนวณคะแนนเฉลี่ยของแต่ละสี เพื่อจะได้ทราบว่าผู้บอกภาษามีทัศนคติเชิงบวกและทัศนคติเชิงลบต่อสีใดบ้างและสีเหล่านั้นมีลักษณะอย่างไร (ดูรายละเอียดใน 1.5.5.2) ในการศึกษาค้างนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะสีที่ได้คะแนนเฉลี่ยในระดับ 5 (สวยมาก) และระดับ 1 (ไม่สวยเลย) มีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ทักษะการเชิงบวกที่มีต่อสี

ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ มีทัศนคติเชิงบวกต่อสี 5 สี เป็นทัศนคติที่มีต่อสีระดับที่ 5 (มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 5.00-4.21) ดังตารางต่อไปนี้

⁵ ใจกลางสีที่เหมือนกัน หมายถึง ใจกลางสีที่มีอัตราส่วนของสีต่างๆ ในการผสมสีเท่ากัน เช่น ในงานวิจัยนี้ใจกลางสีของประเภทสีแดงคือ สี M100Y100 ส่วนในงานวิจัยอื่นๆ สี M100Y100 ก็เป็นใจกลางสีของประเภทสีแดงเช่นเดียวกัน เช่นกัน กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นใจกลางสีที่เหมือนกัน ส่วนใจกลางสีที่คล้ายคลึงกัน หมายถึง ใจกลางสีที่มีอัตราส่วนของสีต่างๆ ในการผสมสีไม่เท่ากัน แต่เป็นสีที่มีตำแหน่งใกล้เคียงกันในแผ่นสี เช่น ในการศึกษาค้างนี้ใจกลางสีของประเภทสีส้มคือ สี M60Y100 แต่ในงานวิจัยอื่นๆ มีสี M70Y100 เป็นใจกลางสีของประเภทสีส้ม แม้ว่าสี 2 สีดังกล่าวมีอัตราส่วนของสีต่างๆ ในการผสมสีต่างกัน แต่เป็นสีที่มีอัตราส่วนของสีต่างกันเพียงเล็กน้อย อีกทั้งมีตำแหน่งใกล้เคียงกันในแผ่นสี ดังนั้นกรณีดังกล่าวจึงถือว่าเป็นใจกลางสีที่คล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 4.5

แสดงทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ

หมายเลข (รหัสสี)	คะแนนเฉลี่ย
26(M100Y20)	4.33
41(Y100C40)	4.33
46(M100Y40)	4.33
62(Y80C60)	4.5
146(M100Y100)	4.33

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าสีที่ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ มีความเห็นว่าเป็นสีที่สวยงามมีจำนวน 5 สี เมื่อผู้วิจัยสังเกตอัตราส่วนในการผสมสีและคำเรียกสีที่ใช้เรียกสีดังกล่าวพบว่า สีเหล่านี้มีใจกลางสีของประเภทสีแดงคือ 146(M100Y100) และเฉดสีเขียวมีความสดใส 2 สี ได้แก่ 41(Y100C40),62(Y80C60) ซึ่งมีผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า เขียว เขียวอ่อน เขียวหญ้า เขียวเปลือกมะนาว หรือเขียวใบไม้อ่อน รวมทั้งยังมีเฉดสีชมพูโทนเข้ม 2 สี ได้แก่ 26(M100Y20), 46(M100Y40) ซึ่งผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า ฟลูออเรสเซนต์ฟังก์ ชมพูเข้ม บานเย็นเข้ม ชมพูบานเย็น หรือชมพูชบา นอกจากนี้สีเหล่านี้ล้วนเป็นสีที่รับรู้ และจำแนกประเภทได้ง่าย ซึ่งเป็นสีที่มีจำนวนผู้บอกภาษารับรู้ตรงกันมากกว่า 80% ในการจำแนกประเภทสี

(2) ทัศนคติเชิงลบที่มีต่อสี

ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ มีทัศนคติเชิงลบต่อสี 5 สี เป็นทัศนคติที่มีต่อสีระดับที่ 1 (มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.80-1.00) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6

แสดงทัศนคติเชิงลบที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ

หมายเลข (รหัสสี)	คะแนนเฉลี่ย
178(B40Y60)	1.67
197(B60Y80)	1.67
198(B60Y60)	1.67
199(B60Y40)	1.5
200(B60Y20)	1.67

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าสีที่ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ มีความเห็นว่าเป็นสีที่ไม่สวยเลยมีจำนวน 5 สี เมื่อผู้วิจัยสังเกตอัตราส่วนในการผสมสีและคำเรียกสีที่ใช้เรียกสีดังกล่าวพบว่า สีเหล่านี้มีเฉดสีเขียว 4 สี ได้แก่ 178(B40Y60),197(B60Y80),198(B60Y60), 199(B60Y40) ซึ่งมีผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า เขียวแก่ เขียวใบตองซีด เขียวใบตองแก่ เขียวใบไม้ซีด เขียวขี้ม้าสว่าง เขียวขี้ม้าเข้ม เขียวขี้ม้าอ่อน หรือเขียวอมเทา และยังมีเฉดสีเทาอีก 1 สี คือ 200(B60Y20) ซึ่งผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า เทา เทาเข้ม หรือเทาอมเขียว ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ มักจะมองว่าสีดังกล่าวเป็นสีหม่น หรือสีคล้ำ นอกจากนี้เมื่อสังเกตอัตราส่วนในการผสมสีพบว่า สีเหล่านี้มีส่วนประกอบที่เป็นสีดำ หรือสีเทา (B20,B40,B60,B80) ในการผสมสี ทำให้เป็นสีที่มีความเข้มต่ำ (วีรุณ ตั้งเจริญ, 2535, น.20-21) ซึ่งสีที่มีความเข้มต่ำจะเป็นสีที่ไม่สดใส มีดหม่น และหมองคล้ำ จึงทำให้ผู้บอกภาษาเกิดทัศนคติเชิงลบต่อสีดังกล่าวเหล่านี้

4.2 การรับรู้สีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

4.2.1 การจำแนกประเภทสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิงสามารถจำแนกสีในแผ่นสีได้เป็น 8 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีจำนวนสีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7

สรุปจำนวนสีในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ประเภทสี	จำนวนสี
白(ขาว)	2
黑(ดำ)	7
红(แดง)	48
绿(เขียว)	36
黄(เหลือง)	21
蓝(blue)	41
棕(น้ำตาล)	4
紫(ม่วง)	16
รวม (จำนวนสี)	175

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงสามารถจำแนกประเภทของสีได้ตรงกัน 175 สีจากจำนวนสีทั้งหมด 241 สี ผลการศึกษาพบว่าผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ประเภทสีที่มีจำนวนสีมากที่สุดคือ ประเภทสี 红(แดง) มีจำนวน 48 สี รองลงมาคือประเภทสี 蓝(blue) มีจำนวน 41 สี ประเภทสี 绿(เขียว) มีจำนวน 36 สี ประเภทสี 黄(เหลือง) มีจำนวน 21 สี ประเภทสี 紫(ม่วง) มีจำนวน 16 สี ประเภทสี 黑(ดำ) มีจำนวน 7 สี ประเภทสี 棕(น้ำตาล) มีจำนวน 4 สี ส่วนประเภทสีที่ผู้บอกภาษารับรู้จำนวนสีน้อยที่สุดคือ ประเภทสี 白(ขาว) มีจำนวนเพียง 2 สี ซึ่งมีภาพการกระจายที่แสดงขอบเขตของสีประเภทต่างๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8

แสดงการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	เขียว/blue	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	เขียว/blue	46	47	48	49	50	51	52	blue/ม่วง	54	55	56	57	เขียว/blue	เขียว/blue	60
61	62	63	เขียว/blue	เขียว/blue	66	67	68	แดง/ เหลือง	70	71	blue/ม่วง	blue/ม่วง	74	แดง/ม่วง	76	77	78	เขียว/blue	ดำ/blue
81	82	83	เขียว/blue	85	86	87	89	89	90	91	blue/ม่วง	blue/ม่วง	94	95	96	97	98	99	100
101	102	103	เขียว/blue	105	106	107	108	109	110	111	blue/ม่วง	blue/ม่วง	114	แดง/ม่วง	116	117	118	119	ดำ/แดง
121	122	123	เขียว/blue	125	126	127	128	129	130	131	blue/ม่วง	133	134	แดง/ม่วง	แดง/ม่วง	แดง/ม่วง	138	แดง/ม่วง	ดำ/น้ำตาล
141	142	143	เขียว/blue	145	146	147	แดง/ เหลือง	149	150	151	blue/ม่วง	blue/ม่วง	blue/ม่วง	แดง/ม่วง	156	157	158	159	ขาว/ เหลือง
161	162	แดง/ น้ำตาล	แดง/ น้ำตาล	แดง/ น้ำตาล/ม่วง	166	167	168	blue/ม่วง	170	171	172	เขียว/blue	เขียว/blue	ดำ/ขาว	เขียว/ เหลือง	เขียว/ เหลือง	178	179	ดำ/เขียว/ เหลือง
181	182	แดง/ น้ำตาล	184	185	แดง/ น้ำตาล/ม่วง	แดง/ม่วง	ดำ/แดง/ ม่วง	189	190	191	192	193	blue/ม่วง	แดง/ม่วง	196	197	198	199	200
201	202	203	เขียว/blue	205	206	207	แดง/ น้ำตาล	แดง/เหลือง/ น้ำตาล	เขียว/เหลือง/ น้ำตาล	211	212	213	blue/ม่วง	แดง/ม่วง	216	217	แดง/เหลือง/ น้ำตาล	219	220
221	222	223	เขียว/blue	225	226	227	แดง/เหลือง/ น้ำตาล	แดง/เหลือง/ น้ำตาล	เขียว/ เหลือง	231	blue/ม่วง	233	แดง/ม่วง	แดง/ม่วง	แดง/ น้ำตาล/ม่วง	237	238	239	240
241																			

ขาว	ดำ	แดง	เขียว	เหลือง	น้ำเงิน	น้ำตาล	ม่วง
-----	----	-----	-------	--------	---------	--------	------

จากตารางข้างต้นยังพบว่าสีที่ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงเข้าใจไม่ตรงกันในการจำแนกประเภทของสีมี 66 สี ซึ่งเป็นสีที่มีความคลุมเครือหรือความทับซ้อนระหว่างเส้นแบ่งของสีประเภทต่างๆ ในการรับรู้ มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9

ความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ลำดับ	ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี	สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนก	จำนวน
1	ประเภทสี 绿(เขียว) และสี 蓝(blue)	25(Y20C20),45(Y20C40), 58(B40C60),59(B40C40), 64(Y40C60),65(Y20C60), 79(B60C40),84(Y40C70), 104(Y40C80),124(Y40C90), 144(Y40C100),173(C60Y20M20), 174(C40Y20M20),204(Y40M40C60), 224(Y40M40C80)	15
2	ประเภทสี 蓝(blue) และสี 紫(ม่วง)	53(C60M40),72(C80M60), 73(C60M60),92(C80M70), 93(C60M70),112(C80M80), 113(C60M80),132(C80M90), 152(C80M100),153(C60M100), 154(C40M100),169(C40Y20M40), 194(C40Y20M40),214(C40Y20M60), 232(C80Y20M80)	15
3	ประเภทสี 红(แดง) และสี 紫(ม่วง)	75(C20M60),115(C20M80), 135(C20M90),136(B60M100), 137(B60M80),139(B60M40), 155(C20M100),187(C40Y40M80), 195(C20Y20M40),215(C20Y20M60), 234(C40Y20M80),235(C20Y20M80)	12

ตารางที่ 4.9

ความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวจีนในนครหนานหนิง (ต่อ)

ลำดับ	ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี	สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนก	จำนวน
4	ประเภทสี 红(แดง) และสี 棕(น้ำตาล)	163(Y60M60C20),164(Y40M60C20), 183(Y60M60C40),208(C20Y60M60)	4
5	ประเภทสี 红(แดง) สี 黄(เหลือง) และสี 棕(น้ำตาล)	209(C20Y60M40),218(B20M40Y60), 228(C20Y80M60),229(C20Y80M40)	4
6	ประเภทสี 绿(เขียว) และสี 黄(เหลือง)	176(B40Y100),177(B40Y80), 230(C20Y80M20)	3
7	ประเภทสี 红(แดง) สี 棕(น้ำตาล) และ สี 紫(ม่วง)	165(Y20M60C20),186(C40Y40M100) ,236(B80Y100M100)	3
8	ประเภทสี 红(แดง) และสี 黄(เหลือง)	69(M40Y60),148(M60Y100)	2
9	ประเภทสี 白(ขาว) และสี 黑(ดำ)	175(C20Y20M20)	1
10	ประเภทสี 白(ขาว) และสี 黄(เหลือง)	160(B20Y20)	1
11	ประเภทสี 黑(ดำ) และสี 红(แดง)	120(B40M20)	1
12	ประเภทสี 黑(ดำ) และสี 蓝(blue)	80(B60C20)	1
13	ประเภทสี 黑(ดำ) และสี 棕(น้ำตาล)	140(B60M20)	1
14	ประเภทสี 黑(ดำ) สี 红(แดง) และสี 紫(ม่วง)	188(C40Y40M60)	1
15	ประเภทสี 黑(ดำ) สี 绿(เขียว) และสี 黄(เหลือง)	180(B40Y20)	1
16	ประเภทสี 绿(เขียว) สี 黄(เหลือง) และ สี 棕(น้ำตาล)	210(C20Y60M20)	1
รวม			66

จากตารางข้างต้นพบว่า การจำแนกประเภทสีของชาวจีนในนครหนานหนิง มีความคลุมเครือระหว่างสีประเภทต่างๆ ทั้งหมด 16 ลักษณะ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าลักษณะความคลุมเครือที่มีสีมากที่สุด คือ ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 绿(เขียว) และประเภทสี 蓝(blue) ซึ่งมีจำนวน 15 สี เมื่อพิจารณาวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิงพบว่า 绿(เขียว) เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 3 หรือ 4 ส่วน 蓝(blue) เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ใน

ระยะที่ 5 ซึ่งเป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่เกิดหลัง 绿(เขียว) ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า ประเภทสี 蓝(blue) จึงน่าจะเป็นสีที่แยกตัวออกจากประเภทสี 绿(เขียว)

นอกจากนี้ลักษณะความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 蓝(blue) และประเภทสี 紫(ม่วง) ก็มีจำนวน 15 สีเช่นเดียวกัน ซึ่ง 蓝(blue) เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 5 และเกิดก่อน 紫(ม่วง) ซึ่งเป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 7 จึงอาจเป็นไปได้ว่าประเภทสี 紫(ม่วง) มีส่วนหนึ่งเป็นสีที่แยกตัวออกจากประเภทสี 蓝(blue) รองลงมาคือ ลักษณะความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 红(แดง) และสี 紫(ม่วง) มีจำนวน 12 สี จากวิวัฒนาการคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงพบว่า 红(แดง) เป็นคำเรียกสีพื้นฐานที่อยู่ในระยะที่ 2 ในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง ซึ่งเกิดก่อน 紫(ม่วง) เช่นเดียวกับ 蓝(blue) ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า ประเภทสี ม่วงอาจเกิดจากการแยกตัวออกจากประเภทสี 红(แดง) และประเภทสี 蓝(blue)

อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ยังพบว่าประเภทสี 白(ขาว) ของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีเส้นแบ่งขอบเขตค่อนข้างชัดเจน กล่าวคือประเภทสีขาวมีความทับซ้อนกับสีประเภทอื่นๆ เพียง 2 สี กล่าวคือสีที่มีความคลุมเครือระหว่างประเภทสีขาวและประเภทสีดำมี 1 สี คือ 175(C20Y20M20) ผู้บอกภาษาบางคนเรียกสีดังกล่าวว่า 粉灰(เทาชมพู) หรือ 浅灰(เทาอ่อน) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสี 白(ขาว) แต่ผู้บอกภาษาบางคนจะเรียกว่า 灰(เทา) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสี 黑(ดำ) ส่วนสีที่มีความคลุมเครือระหว่างประเภทสีขาวและประเภทสีเหลืองมี 1 สี คือ 160(B20Y20) ผู้บอกภาษาบางคนเรียกสีดังกล่าวว่า 灰白(ขาวเทา) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสี 白(ขาว) แต่ผู้บอกภาษาบางคนจะเรียกว่า 淡黄(เหลืองอ่อน) 粉黄(เหลืองชมพู) หรือ 灰黄(เหลืองเทา) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสี 黄(เหลือง)

4.2.2 การรับรู้ใจกลางสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงจำแนกสีในแผ่นสีเป็น 8 ประเภท ดังนั้นจึงมีใจกลางสีทั้งหมด 8 สี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.10

แสดงใจกลางสีในประเภทสีต่างๆ ของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ประเภทสี	ใจกลางสี	จำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีตรงกัน (คิดเป็นร้อยละ)
白(ขาว)	241(W100)	100
黑(ดำ)	16(B100)	100
红(แดง)	240(B10Y100M100)	83.33

ตารางที่ 4.10

แสดงใจกลางสีในประเภทสีต่างๆ ของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง (ต่อ)

ประเภทสี	ใจกลางสี	จำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีตรงกัน (คิดเป็นร้อยละ)
绿(เขียว)	101(Y100C80)	100
黄(เหลือง)	1(Y100)	100
蓝(blue)	11(C100)	100
棕(น้ำตาล)	162(Y80M60C20)	66.67
紫(ม่วง)	166(C40Y20M100)	83.33

จากตารางข้างต้นพบว่า ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในหนานหนิงมีการรับรู้ใจกลางสีของประเภทสี 白(ขาว) สี 黑(ดำ) สี 绿(เขียว) สี 黄(เหลือง) และสี 蓝(blue) ตรงกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ประเภทสี 红(แดง) และสี 紫(ม่วง) คิดเป็นร้อยละ 83.33 ประเภทสีที่ผู้บอกภาษารับรู้ใจกลางสีตรงกันน้อยที่สุดคือ ประเภทสี 棕(น้ำตาล) คิดเป็นร้อยละ 66.67

จะเห็นได้ว่าประเภทสี 白(ขาว) สี 黑(ดำ) สี 绿(เขียว) สี 黄(เหลือง) และสี 蓝(blue) จะมีใจกลางสีที่ผู้บอกภาษารับรู้ตรงกันทุกคน ส่วนใจกลางสีของประเภทสีอื่นๆ ได้แก่ ประเภทสี 红(แดง) สี 棕(น้ำตาล) และสี 紫(ม่วง) มีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ใจกลางสีไม่ตรงกับผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ กล่าวคือ ผู้บอกภาษาบางคนรับรู้สีดังกล่าวว่าเป็นสีที่อยู่ในประเภทสีนั้นๆ แต่ไม่ได้รับรู้ว่าเป็นใจกลางสี ได้แก่ ใจกลางสีของประเภทสี 红(แดง) ซึ่งมีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสี 棕红(แดงน้ำตาล) และใจกลางสีของประเภทสี 棕(น้ำตาล) ซึ่งมีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสี 浅棕(น้ำตาลอ่อน) นอกจากนี้ยังปรากฏใจกลางสีที่ผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสีที่อยู่ในประเภทสีอื่น คือ ใจกลางสีของประเภทสี 紫(ม่วง) ซึ่งมีผู้บอกภาษาบางคนรับรู้ว่าเป็นสี 深紫红(แดงม่วงเข้ม) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสี 红(แดง)

4.2.3 ทศนคติที่มีต่อสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

(1) ทศนคติเชิงบวกที่มีต่อสี

ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีทศนคติเชิงบวกต่อสี 7 สี เป็นทศนคติที่มีต่อสีระดับที่ 5 (มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 5.00-4.21) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11

แสดงทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง

หมายเลข (รหัสสี)	คะแนนเฉลี่ย
1(Y100)	4.33
9(M40)	4.33
10(M20)	4.5
11(C100)	4.5
95(C20M70)	4.33
115(C20M80)	4.33
131(C100M90)	4.67

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าสีที่ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีความเห็นว่าสีที่สวยงามมีจำนวน 7 สี เมื่อผู้วิจัยสังเกตอัตราส่วนในการผสมสีและคำเรียกสีที่ใช้เรียกสีดังกล่าวพบว่า สีเหล่านี้มีทั้งใจกลางสีของประเภทสี 黄 (เหลือง) คือ 1(Y100) ใจกลางสีของประเภทสี 藍 (blue) คือ 11(C100) และเฉดสี 红 (แดง) โทนอ่อน 2 สี ได้แก่ 41(Y100C40), 62(Y80C60) ซึ่งผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า 浅红 (แดงอ่อน) 浅粉红 (แดงชมพูอ่อน) 粉 (ชมพู) 浅粉 (ชมพู) 淡粉 (ชมพูจาง) หรือ 白粉 (ชมพูขาว) เฉดสี 紫 (ม่วง) โทนอ่อน 2 สี ได้แก่ 95(C20M70), 115(C20M80) ซึ่งผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า 浅紫 (ม่วงอ่อน) 淡紫 (ม่วงจาง) 粉紫 (ม่วงชมพู) หรือ 紫红 (แดงม่วง) รวมทั้งยังมีเฉดสี 藍 (blue) โทนเข้มอีก 1 สี คือ 131(C100M90) ซึ่งผู้บอกภาษาเรียกสีนี้ว่า 深蓝 (น้ำเงิน) นอกจากนี้สีเหล่านี้ล้วนเป็นสีที่รับรู้ และจำแนกประเภทได้ง่าย ซึ่งเป็นสีที่มีจำนวนผู้บอกภาษารับรู้ตรงกันมากกว่า 80% ในการจำแนกประเภทสี

(2) ทัศนคติเชิงลบที่มีต่อสี

ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีทัศนคติเชิงลบต่อสี 6 สี เป็นทัศนคติที่มีต่อสีระดับที่ 1 (มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.80-1.00) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12

แสดงทัศนคติเชิงลบที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง

หมายเลข (รหัสสี)	คะแนนเฉลี่ย
158(B20Y60)	1.5
159(B20Y40)	1.67

ตารางที่ 4.12

แสดงทัศนคติเชิงลบที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง (ต่อ)

หมายเลข (รหัสสี)	คะแนนเฉลี่ย
178(B40Y60)	1.5
179(B40Y40)	1.67
198(B60Y60)	1.67
199(B60Y40)	1.5

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าสีที่ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีความเห็นว่าเป็นสีที่ไม่สวยเลยมีจำนวน 6 สี เมื่อผู้วิจัยสังเกตอัตราส่วนในการผสมสีและคำเรียกสีที่ใช้เรียกสีเหล่านี้พบว่า สีดังกล่าวมีเฉดสี 绿(เขียว) โทนเข้ม 4 สี ได้แก่ 178(B40Y60), 179(B40Y40), 198(B60Y60), 199(B60Y40) ซึ่งมีผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า 深绿(เขียวเข้ม) 黄绿(เขียวเหลือง) 棕绿(เขียวเหลือง) 灰绿(เขียวเทา) 土绿(เขียวเทา) 墨绿(เขียวหมึก) 浅墨绿(เขียวหมึกอ่อน) หรือ 淡墨绿(เขียวหมึกจาง) และยังมีเฉดสี 黄(เหลือง) โทนอ่อนอีก 2 สี ได้แก่ 158(B20Y60), 159(B20Y40) ซึ่งผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า 浅黄(เหลืองอ่อน) 淡黄(เหลืองจาง) 白黄(เหลืองขาว) 乳黄(เหลืองเนย) 米黄(เหลืองข้าวฟ่าง) 土黄(เหลืองดิน) หรือ 浅土黄(เหลืองดินอ่อน) นอกจากนี้เมื่อสังเกตอัตราส่วนในการผสมสีพบว่า สีเหล่านี้เป็นสีคล้ำ ซึ่งเป็นสีที่มีความเข้มต่ำจะเป็นสีที่ไม่สดใส มีดหม่น และหมองคล้ำ ดังนั้นจึงทำให้ผู้บอกภาษาเกิดทัศนคติเชิงลบต่อสีดังกล่าว

4.3 การเปรียบเทียบการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

จากผลการศึกษาพบว่า การรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีทั้งส่วนที่เหมือนกันและส่วนที่แตกต่างกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.3.1 การเปรียบเทียบการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าชาวกรุงเทพฯ สามารถจำแนกสีได้เป็น 12 ประเภท แต่ชาวฮั่นในนครหนานหนิงจำแนกสีได้ 8 ประเภท อีกทั้งยังพบว่าผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ประเภทสีต่างๆ จำนวนไม่เท่ากัน รายละเอียดมีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13

เปรียบเทียบการจำแนกประเภทสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ประเภทสี	จำนวนสี	
	ชาวกรุงเทพฯ	ชาวฮั่นในนครหนานหนิง
ขาว/白	1	2
ดำ/黑	1	7
แดง/红	5	48
เขียว/绿	43	36
เหลือง/黄	14	21
ฟ้า	10	41
น้ำเงิน	18	
น้ำตาล/棕	11	4
ม่วง/紫	33	16
ชมพู	21	-
ส้ม	4	-
เทา	11	-
รวม	172	175

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ รับรู้สีประเภทสีเขียวมากที่สุด กล่าวคือผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ สามารถแยกเฉดสีเขียวได้อย่างละเอียด ดังที่พบว่าคำเรียกสีที่ใช้เรียกเฉดสีประเภทสีเขียวมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีทั้งคำเรียกสีที่แสดงให้เห็นถึงความเข้ม-จางหรือความมืด-สว่างของเฉดสี เช่น เขียวอ่อน เขียวสว่าง และเขียวเข้ม และคำเรียกสีที่แสดงให้เห็นถึงการผสมสีในเฉดสี เช่น เขียวอมฟ้า เขียวอมเทา และเขียวเหลือง รวมถึงคำเรียกสีที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างธรรมชาติแวดล้อมหรือสิ่งของที่อยู่รอบตัวของตนกับเฉดสี เช่น เขียวใบตอง เขียวขี้ม้า และเขียวน้ำทะเล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกรุงเทพฯ และประเทศไทยอยู่ในพื้นที่เขตร้อน และมีพรรณพืชเป็นจำนวนมาก ซึ่งชาวกรุงเทพฯ สามารถสัมผัสสีเขียวได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวก็ปรากฏสีเขียวเป็นอย่างมาก เช่น ทะเล แมลงทับ เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าว จึงอาจทำให้คนกรุงเทพฯ รับรู้เฉดสีเขียวมาก

ส่วนผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้สีประเภทสี 红(แดง) มากที่สุด เนื่องจากในระบบความคิดของชาวจีน เฉดสี 粉(ชมพู) เป็นส่วนหนึ่งประเภทสี 红(แดง) และสีม่วง

บางเฉดสีก็จัดอยู่ในประเภทสีแดงได้ เมื่อทบทวนสำนวนต่างๆ พบว่า ในภาษาจีนมีสำนวนที่คำว่า 红(แดง) กับม่วง 紫(ม่วง) ปรากฏในคำเดียวกันด้วย เช่น 万紫千红 [หมื่น + ม่วง + พันธุ์ + แดง] หมายถึง ดอกไม้บานาชนิดบานสะพรั่ง ซึ่งมีสีสันและความสวยงาม ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าประเภทสี 红(แดง) ของชาวฮั่นมีขอบเขตกว้างกว่าประเภทสีแดงของชาวกรุงเทพฯ

นอกจากนี้ยังมีประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือ ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีการรับรู้สีในประเภทสี 蓝(blue) มากถึง 41 สี ซึ่งรองลงมาจากประเภทสี 红(แดง) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประเภทสี 蓝(blue) รวมทั้งกลุ่มสีฟ้าและกลุ่มสีน้ำเงิน รวมถึงสีที่มีความคลุมเครือระหว่างสีฟ้าและสีน้ำเงินด้วย ดังนั้นจึงทำให้ชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้สีในประเภทสี 蓝(blue) เป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน

ส่วนประเภทสีขาวและประเภทสีดำของชาวกรุงเทพฯ มีเพียงประเภทละ 1 สี แต่ชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้สีในประเภทสี 白(ขาว) และประเภทสี 黑(ดำ) มากกว่าชาวกรุงเทพฯ กล่าวคือสีที่ผู้บอกภาษาชาวฮั่นรับรู้ในประเภทสี 白(ขาว) มีจำนวน 2 สี ส่วนประเภทสี 黑(ดำ) มีจำนวน 7 สี ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคำว่า 灰(เทา) ไม่ได้เป็นคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีน ชาวฮั่นในนครหนานหนิงจึงไม่จำแนกกลุ่มสี 灰(เทา) เป็นประเภทสี โดยจัดสีเทาโทนอ่อนอยู่ในประเภทสีขาว ได้แก่ 20(B20) ผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า 浅灰(เทาอ่อน) 亮灰(เทาสว่าง) 米(ข้าวสาร) หรือ 淡灰(เทาจาง) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสี 白(ขาว) ส่วนสีเทาปกติและสีเทาเข้มจะจัดอยู่ในประเภทสีดำ เช่น 18(B20) ผู้บอกภาษาเรียกสีดังกล่าวว่า 浅黑(ดำอ่อน) 深灰(เทาเข้ม) หรือ 灰(เทา) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทสี 黑(ดำ)

ด้านความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสี ชาวกรุงเทพฯ มีความคลุมเครือระหว่างสีประเภทต่างๆ 24 ลักษณะ จำนวน 69 สี ส่วนชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีความคลุมเครือระหว่างสีประเภทต่างๆ 16 ลักษณะ จำนวน 66 สี จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ความคลุมเครือในการรับรู้สีและการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ ก็มีรูปแบบหลากหลายกว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิง อีกทั้งสีที่มีความคลุมเครือในการรับรู้ของชาวกรุงเทพฯ ก็มีจำนวนมากกว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิงเช่นเดียวกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีจำนวนมากกว่าชาวกรุงเทพฯ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากชาวกรุงเทพฯ จำแนกสีเป็นหลายประเภท จึงอาจทำให้มีความเข้าใจไม่ตรงกันในการรับรู้และการจำแนกประเภทสี

ความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ ที่ครอบคลุมสีเป็นจำนวนมากมี 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความคลุมเครือระหว่างประเภทสีฟ้าและประเภทสีน้ำเงิน 2) ความคลุมเครือระหว่างประเภทสีแดง ประเภทสีชมพู และประเภทสีม่วง และ 3) ความคลุมเครือระหว่าง

ประเภทสีน้ำเงินและประเภทสีม่วง ส่วนความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิงที่มีสีเป็นจำนวนมากมี 3 ลักษณะเช่นเดียวกัน ได้แก่ 1) ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 绿(เขียว) และประเภทสี 蓝(blue) 2) ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 蓝(blue) และประเภทสี 紫(ม่วง) และ 3) ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 红(แดง) และประเภทสี 紫(ม่วง) จะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงต่างมีการแบ่งขอบเขตระหว่างประเภทสีแดง (สีชมพู)⁶ และประเภทสีม่วง และขอบเขตระหว่างประเภทสีน้ำเงิน/blue⁷ และประเภทสีม่วง อย่างไม่ชัดเจนเช่นเดียวกัน ส่วนที่แตกต่างกันคือ สีที่มีความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 绿(เขียว) และประเภทสี 蓝(blue) ของชาวฮั่นมีจำนวนมาก ในขณะที่ชาวกรุงเทพฯ แยกประเภทสีเขียวกับประเภทสีฟ้า และประเภทสีเขียวกับสีน้ำเงินอย่างชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าชาวกรุงเทพฯ อาจแยกประเภทสีฟ้าและประเภทสีน้ำเงินออกจากประเภทสีเขียวเช่นเดียวกับชาวฮั่นในนครหนานหนิงมาก่อน แต่การแยกประเภทสีกลุ่มนี้ของชาวกรุงเทพฯ อาจมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง จนทำให้สามารถแยกประเภทสีเขียวกับประเภทสีฟ้า และประเภทสีเขียวกับสีน้ำเงินได้อย่างชัดเจนในปัจจุบัน

4.3.2 การเปรียบเทียบการรับรู้ใจกลางสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ใจกลางสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิงพบว่าใจกลางสีในประเภทสีต่างๆ ของผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ มีทั้งความเหมือน ความคล้ายคลึง และความแตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.14

เปรียบเทียบการใจกลางสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ประเภทสี	ใจกลางสี		จำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีตรงกัน (คิดเป็นร้อยละ)	
	ชาวกรุงเทพฯ	ชาวฮั่น	ชาวกรุงเทพฯ	ชาวฮั่น
ขาว/白	241(W100)	241(W100)	100	100
ดำ/黑	16(B100)	16(B100)	100	100

⁶ ในการจำแนกประเภทสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง สีชมพูเป็นสีที่จัดอยู่ในประเภทสี 红(แดง)

⁷ ในการจำแนกประเภทสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง สีฟ้าและสีน้ำเงินจัดอยู่ในประเภทสี 蓝(blue)

ตารางที่ 4.14

เปรียบเทียบการใจกลางสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง (ต่อ)

ประเภทสี	ใจกลางสี		จำนวนผู้บอกภาษาที่รับรู้ใจกลางสีตรงกัน (คิดเป็นร้อยละ)	
	ชาวกรุงเทพฯ	ชาวฮั่น	ชาวกรุงเทพฯ	ชาวฮั่น
แดง/红	146(M100Y100)	240(B10Y100M100)	83.33	83.33
เขียว/绿	81(Y100C70)	101(Y100C80)	83.33	100
เหลือง/黄	1(Y100)	1(Y100)	100	100
ฟ้า	蓝 (blue)	85(Y20C70)	83.33	100
น้ำเงิน		51(C100M40)		
น้ำตาล/棕	162(Y80M60C20)	162(Y80M60C20)	83.33	66.67
ม่วง/紫	73(C60M60)	166(C40Y20M100)	66.67	83.33
ชมพู	7(M80)	-	100	-
ส้ม	148(M60Y100)	-	83.33	-
เทา	19(B40)	-	83.33	-

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า ประเภทสีที่ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ใจกลางสีที่เหมือนกันมี 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีขาว/白 ประเภทสีดำ/黑 ประเภทสีเหลือง/黄 และประเภทสีน้ำตาล/棕 นอกจากนี้ยังมีประเภทสีที่ผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มรับรู้ใจกลางสีที่คล้ายคลึงกัน 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีเขียว/绿 และประเภทสีแดง/红 ซึ่งใจกลางสีในประเภทสีเขียว/绿 ของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีตำแหน่งที่ใกล้เคียงกันในแผ่นสี เพียงแต่ความเข้ม-จางของ 2 สีดังกล่าวต่างกันเพียงเล็กน้อย ส่วนประเภทสีแดง/红 แม้ว่าใจกลางสีของชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงไม่ได้มีตำแหน่งที่ใกล้เคียงกันในแผ่นสี แต่ก็มีอัตราส่วนในการผสมสีที่คล้ายคลึงกัน ส่วนประเภทสีที่ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ใจกลางสีที่แตกต่างกันคือ ประเภทสีม่วง/紫 ซึ่งใจกลางสีที่ผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มรับรู้ นั้นจะมีอัตราส่วนในการผสมที่แตกต่างกัน

จากผลการเปรียบเทียบดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ใจกลางสีตรงกันหรือคล้ายคลึงกันถึง 6 ประเภท ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเบอร์ลินและเคย์ (1991) ที่ว่า การรับรู้ใจกลางสีมีลักษณะที่เป็นสากล กล่าวคือแม้ว่าผู้พูดภาษาต่างๆ มีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวนไม่เท่ากัน แต่ก็รับรู้ใจกลางสีต่างๆ ซึ่งมีจุดที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม

เนื่องจากผู้บอกภาษาในสังคมต่างๆ มีความคิดและประสบการณ์ที่แตกต่างกันในการรับรู้สี จึงอาจทำให้การรับรู้ใจกลางสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงแตกต่างกันได้

4.3.3 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

จากผลการศึกษาทัศนคติที่มีต่อสีพบว่าชาวกรุงเทพฯ มีทัศนคติเชิงบวกต่อใจกลางสีของประเภทสีแดง เฉดสีเขียวที่มีความสดใส และเฉดสีชมพูโทนเข้ม ส่วนชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีทัศนคติเชิงบวกต่อใจกลางสีของประเภทสี 黄(เหลือง) และสี 蓝(blue) เฉดสี 红(แดง) โทนอน เฉดสี 紫(ม่วง) โทนอน และเฉดสี 蓝(blue) โทนอนเข้ม ซึ่งสีดังกล่าวข้างต้นมีลักษณะร่วมกันคือ ล้วนเป็นสีที่เด่นชัด สดใส และจำแนกประเภทได้ง่าย ส่วนทัศนคติเชิงลบที่มีต่อสี ชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีทัศนคติเชิงลบต่อสีที่เหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นสีที่ไม่สดใส หรือเรียกว่าสีคล้ำในประเภทสี 黄(เหลือง) และสี 绿(เขียว) เมื่อวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อสีพบว่า ทัศนคติของผู้บอกภาษาบางอย่างอาจสัมพันธ์กับธรรมชาติที่อยู่รอบตัวด้วย เช่นชาวกรุงเทพฯ มีทัศนคติเชิงบวกต่อเฉดสีเขียวที่สดใส อาจเป็นเพราะกรุงเทพฯ อยู่ในพื้นที่เขตร้อน ซึ่งสัมผัสสีเขียวจากพรรณพืชต่างๆ ตลอดทั้งปี และสีเขียวของพรรณพืชต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัวนั้นส่วนใหญ่เป็นสีเขียวที่สดใส ดังนั้นชาวกรุงเทพฯ จึงอาจชอบสีเขียวที่สดใสมากกว่า อย่างไรก็ตามชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีทัศนคติเชิงลบต่อสีเหลืองที่ไม่สดใสหรือสีเหลืองคล้ำ อาจเนื่องจากหนานหนิงมี 4 ฤดูและสีเหลืองคล้ำมีลักษณะคล้ายคลึงกับสีของใบไม้เหี่ยวในฤดูใบไม้ร่วง ซึ่งการที่ใบไม้ร่วงลงมาอาจเป็นสัญลักษณ์ของความโศกเศร้า หรือจุดสิ้นสุดของชีวิต ด้วยเหตุดังกล่าว อาจทำให้ชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีทัศนคติเชิงลบต่อสีเหลืองที่ไม่สดใสหรือสีเหลืองคล้ำ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐาน คำเรียกสีไม่พื้นฐาน การจำแนกประเภทสี การรับรู้ใจกลางสี รวมถึงทัศนคติที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง โดยใช้ข้อมูลจากผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ 6 คน และชาวฮั่นในนครหนานหนิง 6 คน ซึ่งผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มมีอายุระหว่าง 20-30 ปี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

5.1.1.1 คำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ

(1) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 12 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา เมื่อนำคำเรียกสีพื้นฐานดังกล่าวมาเรียงลำดับก่อนหลังตามแนวคิดของเบอร์ลินและเคย์พบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 กล่าวคือในระยะที่ 1 มี 2 คำ ได้แก่ ขาว และดำ ระยะที่ 2 มี 1 คำ คือ แดง ระยะที่ 3 มี 1 คำ คือ เหลือง หรือเขียว คำใดคำหนึ่ง ระยะที่ 4 มี 2 คำ ได้แก่ เหลือง และเขียว ระยะที่ 5 มี 2 คำ ได้แก่ ฟ้า และน้ำเงิน ระยะที่ 6 มี 1 คำ คือ น้ำตาล ส่วนระยะที่ 7 มี 4 คำ ได้แก่ ม่วง ชมพู ส้ม และเทา

(2) คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ

เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างของคำเรียกสีไม่พื้นฐานพบว่า คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มีส่วนประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ 1) คำเรียกสีพื้นฐาน 2) คำเรียกสีเฉพาะ 3) คำเรียกสิ่งของเฉพาะ 4) คำขยาย และ 5) คำเชื่อม

ส่วนการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 5 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย 4) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสี และ 5) การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์

การศึกษาครั้งนี้พบคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ ทั้งหมด 339 คำ วิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานที่พบมากที่สุดคือการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะ คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้มีจำนวน 134 คำ คิดเป็นร้อยละ 39.53 รองลงมาคือ การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกันมี 132 คำ คิดเป็นร้อยละ 39.23 การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย มี 67 คำ คิดเป็นร้อยละ 19.77 การใช้คำเรียกสีเฉพาะมีจำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.88 ส่วนการใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์เป็นวิธีการสร้างคำเรียกสีที่ใช้น้อยที่สุด คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้มีเพียง 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.59

5.1.1.2 คำเรียกสีในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

(1) คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ผลการศึกษาพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมี 8 คำ ได้แก่ 白(ขาว) 黑(ดำ) 红(แดง) 绿(เขียว) 黄(เหลือง) 蓝(blue) 棕(น้ำตาล) และ 紫(ม่วง) เมื่อนำคำเรียกสีพื้นฐานดังกล่าวมาเรียงลำดับก่อนหลังตามแนวคิดของเบอร์ลินและเคย์พบว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง มีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 กล่าวคือในระยะที่ 1 มี 2 คำ ได้แก่ 白(ขาว) และ 黑(ดำ) ระยะที่ 2 มี 1 คำ คือ 红(แดง) ระยะที่ 3 มี 1 คำ คือ 绿(เขียว) หรือ 黄(เหลือง) คำใดคำหนึ่ง ระยะที่ 4 มี 2 คำ ได้แก่ 绿(เขียว) และ 黄(เหลือง) ระยะที่ 5 มี 1 คำ คือ 蓝(blue) ระยะที่ 6 มี 1 คำ คือ 棕(น้ำตาล) ส่วนระยะที่ 7 มี 1 คำ คือ 紫(ม่วง)

(2) คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างของคำเรียกสีไม่พื้นฐานพบว่า คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง มีส่วนประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ 1) คำเรียกสีพื้นฐาน 2) คำเรียกสีเฉพาะ 3) คำเรียกสิ่งของเฉพาะ และ 4) คำขยาย

ส่วนการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง มี 4 วิธี ได้แก่ 1) การใช้คำเรียกสีเฉพาะ 2) การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน 3) การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย และ 4) การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสี

การศึกษาครั้งนี้พบคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิงทั้งหมด 265 คำ วิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานที่พบมากที่สุดคือการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสี คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้มีจำนวน 141 คำ คิดเป็นร้อยละ 53.21 รองลงมาคือ การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกันมี 85 คำ คิดเป็นร้อยละ 32.08 การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย มี 36 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.58 ส่วนการใช้คำเรียกสีเฉพาะ เป็นวิธีการสร้างคำเรียกสีที่ใช้น้อยที่สุด คำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้มีจำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.13

5.1.1.3 การเปรียบเทียบคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง

(1) การเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง

คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 12 คำ ส่วนภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิงมี 8 คำ แต่คำเรียกสีพื้นฐานในทั้งสองภาษานั้นมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะที่ 7 เช่นเดียวกัน ซึ่งผลการศึกษาคำนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ที่ว่า คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนมีวิวัฒนาการอยู่ในระยะเดียวกัน แต่อาจมีจำนวนไม่เท่ากัน อย่างไรก็ตามส่วนที่แตกต่างกันคือ ในระยะที่ 5 คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 2 คำ ได้แก่ ฟ้ำ และน้ำเงิน แต่ภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิงมีเพียง 1 คำ คือ 藍(blue) ซึ่งมีความหมายครอบคลุมทั้งฟ้าและน้ำเงินในภาษาไทย นอกจากนี้ในระยะที่ 7 คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มี 4 คำ ได้แก่ ม่วง ชมพู ส้ม และเทา ส่วนภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิงมีเพียง 1 คำ คือ 紫(ม่วง)

(2) การเปรียบเทียบคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ กับภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง

คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ มีจำนวนมากกว่าภาษาจีนของชาวจีนในนครหนานหนิง กล่าวคือคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมี 339 คำ และภาษาจีนมี 265 คำ ส่วนวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยมี 5 วิธี และภาษาจีนมี 4 วิธี

จากการศึกษาพบว่า ทั้งชาวกรุงเทพฯ และชาวจีนในนครหนานหนิงมีการใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาคำนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 บางส่วนที่ว่า “การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวกรุงเทพฯ มีการใช้คำเรียกสีของเฉพาะเป็นคำเรียกสีมากที่สุด” แต่ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานบางส่วนของที่ว่า “การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนในนครหนานหนิงใช้การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยายมากที่สุด” รองลงมาคือ การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน ซึ่งคำเรียกสีที่สร้างด้วยวิธีนี้มีจำนวนมากทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน ส่วนวิธีการนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย ผู้วิจัยพบว่า คำขยายที่แสดงลักษณะของสีในภาษาไทยมีจำนวนมากกว่าภาษาจีน กล่าวคือ การศึกษาคำนี้พบคำขยายที่ปรากฏในภาษาไทย 15 คำ ได้แก่ เข้ม แก่ มีด ตุ่น หม่น อ่อน จาง สด สว่าง ซีด อร่าม ก้ำ เป็ด ขจี และพาสเทล ส่วนภาษาจีนมี 6 คำ ได้แก่ 浅(อ่อน) 淡(จาง) 深(เข้ม) 亮(สว่าง) 暗(มืด) และ 鲜(สด) นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีสร้างคำเรียกสีที่ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ ใช้น้อยที่สุด คือ การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ และชาวจีนในนครหนานหนิงมีการใช้คำเรียกสีเฉพาะน้อยที่สุด

ผู้วิจัยยังพบว่าคำเรียกสีในภาษาไทยบางคำมีส่วนประกอบที่เป็นคำเชื่อมคั่นอยู่ระหว่างส่วนหลักและส่วนขยายของคำเรียกสี ได้แก่ อม ออก และปน ในขณะที่คำเรียกสีลักษณะนี้ไม่ปรากฏในภาษาจีน

5.1.2 การรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ และชาวจีนในนครหนานหนิง

5.1.2.1 การรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ

(1) การจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ

ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ จำแนกสีเป็น 12 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีขาว ประเภทสีดำ ประเภทสีแดง ประเภทสีเหลือง ประเภทสีเขียว ประเภทสีฟ้า ประเภทสีน้ำเงิน ประเภทสีน้ำตาล ประเภทสีม่วง ประเภทสีชมพู ประเภทสีส้ม และประเภทสีเทา โดยการศึกษาครั้งนี้สามารถจำแนกประเภทของสีได้ตรงกัน 172 สีจากจำนวนสีทั้งหมด 241 สี กล่าวคือ ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ รับรู้ประเภทสีเขียวมากที่สุด จำนวน 43 สี รองลงมาคือประเภทสีม่วง 33 สี ประเภทสีชมพู 21 สี ประเภทสีน้ำเงิน 18 สี ประเภทสีเหลือง 14 สี ประเภทสีน้ำตาล 11 สี ประเภทสีเทา 11 สี ประเภทสีฟ้า 10 สี ประเภทสีแดง 5 สี และประเภทสีส้ม 4 สี ส่วนประเภทสีที่ผู้บอกภาษารับรู้ได้น้อยที่สุดคือ ประเภทสีขาวและประเภทสีดำ มีเพียงประเภทละ 1 สี

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบสีที่มีความคลุมเครือในการรับรู้ของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ จำนวน 69 สี แบ่งได้เป็น 24 ลักษณะ ลักษณะความคลุมเครือของสีที่พบมากที่สุดคือ ความคลุมเครือระหว่างประเภทสีฟ้าและประเภทสีน้ำเงินที่มีจำนวนสีมากที่สุด คือ 14 สี รองลงมาคือ ความคลุมเครือระหว่างประเภทสีแดง ประเภทสีชมพู และประเภทสีม่วง พบ 7 สี และความคลุมเครือระหว่างประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีม่วง พบ 7 สีเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าประเภทสีขาวกับประเภทสีดำของชาวกรุงเทพฯ มีการแบ่งขอบเขตชัดเจนที่สุด กล่าวคือประเภทสีขาวไม่มีความทับซ้อนกับประเภทสีอื่นๆ ส่วนประเภทสีดำมีความคลุมเครือกับประเภทสีอื่นเพียง 2 สี

(2) การรับรู้ใจกลางสีของชาวกรุงเทพฯ

ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ รับรู้ใจกลางสี 12 สี เนื่องจากสามารถจำแนกสีได้เป็น 12 ประเภท การศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ รับรู้ใจกลางสีในประเภทสีขาว ประเภทสีดำ ประเภทสีเหลือง ประเภทสีน้ำเงิน และประเภทสีชมพูตรงกันทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ประเภทสีแดง ประเภทสีเขียว ประเภทสีฟ้า ประเภทสีน้ำตาล ประเภทสีส้ม และประเภทสีเทา คิดเป็นร้อยละ 83.33 ส่วนประเภทสีที่มีจำนวนผู้บอกภาษารับรู้ใจกลางสีตรงกันน้อยที่สุดคือ ประเภทสีม่วง คิดเป็นร้อยละ 66.67

(3) ทักษะการรู้สีของชาวกรุงเทพฯ

ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ มีทัศนคติเชิงบวกต่อใจกลางสีของประเภทสีแดง เขียวที่มีความสดใส และเฉดสีชมพูโทนเข้ม ซึ่งสีดังกล่าวข้างต้นล้วนเป็นสีที่เด่นชัด สดใส และจำแนกประเภทได้ง่าย และมีทัศนคติเชิงลบต่อสีที่ไม่สดใส หรือเรียกว่าสีคล้ำในประเภทสีเหลือง และสีเขียว

5.1.2.2 การรับรู้สีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

(1) การจำแนกประเภทสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงจำแนกสีเป็น 8 ประเภท ได้แก่ ประเภทสี 白(ขาว) ประเภทสี 黑(ดำ) ประเภทสี 红(แดง) ประเภทสี 绿(เขียว) ประเภทสี 黄(เหลือง) ประเภทสี 藍(blue) ประเภทสี 棕(น้ำตาล) และประเภทสี 紫(ม่วง) โดยการศึกษาครั้งนี้สามารถจำแนกประเภทของสีได้ตรงกัน 175 สีจากจำนวนสีทั้งหมด 241 สี กล่าวคือ ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ประเภทสี 红(แดง) มากที่สุดจำนวน 48 สี รองลงมาคือประเภทสี 藍(blue) 41 สี ประเภทสี 绿(เขียว) 36 สี ประเภทสี 黄(เหลือง) 21 สี ประเภทสี 紫(ม่วง) 16 สี ประเภทสี 黑(ดำ) 7 สี ประเภทสี 棕(น้ำตาล) 4 สี ส่วนประเภทสีที่ผู้บอกภาษารับรู้น้อยที่สุดคือ ประเภทสี 白(ขาว) มีเพียง 2 สี

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบสีที่มีความคลุมเครือในการรับรู้ของผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง จำนวน 66 สี แบ่งได้เป็น 16 ลักษณะ ลักษณะความคลุมเครือที่พบมากที่สุดคือ ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 绿(เขียว) และประเภทสี 藍(blue) และความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 藍(blue) และประเภทสี 紫(ม่วง) ซึ่งพบลักษณะละ 14 สี รองลงมาคือ ความคลุมเครือระหว่างประเภทสี 红(แดง) และประเภทสี 紫(ม่วง) พบ 12 สี

นอกจากนี้ยังพบว่าประเภทสีขาวของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีการแบ่งขอบเขตชัดเจนที่สุด กล่าวคือประเภทสีขาวมีความคลุมเครือกับประเภทสีอื่นเพียง 2 สี

(2) การรับรู้ใจกลางสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง รับรู้ใจกลางสี 8 สี เนื่องจากสามารถจำแนกสีได้เป็น 8 ประเภท การศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ใจกลางสีในประเภทสี 白(ขาว) ประเภทสี 黑(ดำ) ประเภทสี 绿(เขียว) ประเภทสี 黄(เหลือง) และประเภทสี 藍(blue) ตรงกันทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ประเภทสี 红(แดง) และประเภทสี 紫(ม่วง) คิดเป็นร้อยละ 83.33 ส่วนประเภทสีที่มีจำนวนผู้บอกภาษารับรู้ใจกลางสีตรงกันน้อยที่สุดคือ ประเภทสี 棕(น้ำตาล) คิดเป็นร้อยละ 66.67

(3) ทักษะการที่มีต่อสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ผู้บอกภาษาชาวฮั่นในนครหนานหนิง มีทักษะการเชิงบวกต่อใจกลางสีของประเภทสี 黄(เหลือง) และสี 藍(blue) เฉดสี 紅(แดง) โทนอ่อน เฉดสี 紫(ม่วง) โทนอ่อน และเฉดสี 藍(blue) โทนเข้ม ซึ่งสีดังกล่าวข้างต้นล้วนเป็นสีที่เด่นชัด สดใส และจำแนกประเภทได้ง่าย และมีทักษะการเชิงลบต่อสีไม่สดใส หรือเรียกว่าสีคล้ำในประเภทสี 黄(เหลือง) และสี 绿(เขียว)

5.1.2.3 การเปรียบเทียบการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

(1) การเปรียบเทียบการจำแนกประเภทสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ชาวกรุงเทพฯ มีการจำแนกประเภทสีละเอียดกว่าชาวฮั่นในนครหนานหนิง กล่าวคือ ชาวกรุงเทพฯ สามารถจำแนกประเภทสีได้เป็น 12 ประเภท แต่ชาวฮั่นในนครหนานหนิงจำแนกสีได้เพียง 8 ประเภท ส่วนความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสี ชาวกรุงเทพฯ มีสีที่มีความคลุมเครือ จำนวน 69 สี แบ่งเป็น 24 ลักษณะ ส่วนชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีสีที่มีความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสี จำนวน 66 สี แบ่งเป็น 16 ลักษณะ ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า สีที่มีความคลุมเครือในการจำแนกประเภทสีของชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีจำนวนมากกว่าชาวกรุงเทพฯ

(2) การเปรียบเทียบการรับรู้ใจกลางสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิงรับรู้ใจกลางสีตรงกันหรือคล้ายคลึงกัน 6 ประเภทสี กล่าวคือ ประเภทสีที่ผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มรับรู้ใจกลางสีตรงกันมี 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีขาว/白 ประเภทสีดำ/黑 ประเภทสีเหลือง/黄 และประเภทสีน้ำตาล/棕 ส่วนประเภทสีที่ผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มรับรู้ใจกลางสีที่คล้ายคลึงกันมี 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทสีแดง/紅 และประเภทสีเขียว/绿

(3) การเปรียบเทียบทักษะการที่มีต่อสีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวฮั่นในนครหนานหนิง

ทักษะการที่มีต่อสีของผู้บอกภาษาชาวกรุงเทพฯ และชาวฮั่นในนครหนานหนิงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มมีทักษะการเชิงบวกต่อสีที่สดใส เด่นชัด และสีที่ผู้บอกภาษาจำแนกประเภทและรับรู้ได้ง่าย และมีทักษะการเชิงลบต่อสีคล้ำ ซึ่งเป็นสีที่ไม่สดใส มีดหม่น และหมองคล้ำเช่นเดียวกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวกรุงเทพฯ กับชาวอื่นในนครหนานหนิงตามอายุของผู้พูด เพื่อจะได้เห็นความเหมือนและความแตกต่างในคำเรียกสีของชาวกรุงเทพฯ และชาวอื่นในนครหนานหนิงที่มีอายุต่างกัน

5.2.2 ศึกษาเปรียบเทียบประเด็นอื่นๆ ในภาษาไทยกับภาษาจีน เช่น การศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกญาติ คำเรียกรส หรือคำเรียกผีในภาษาไทยกับภาษาจีน เพื่อจะได้เห็นวิถีชีวิตและความเชื่อที่สะท้อนจากภาษาของทั้งสองกลุ่มชาติพันธุ์

5.2.3 ศึกษาคำเรียกสีของกลุ่มชาวไทยในถิ่นอื่นๆ ทั้งในและนอกประเทศไทย เพื่อแสดงให้เห็นสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ สภาพสังคม และวัฒนธรรมที่สะท้อนจากคำเรียกสีของผู้บอกภาษากลุ่มนั้นๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

หนังสือและบทความในหนังสือ

- กันทิมา วัฒนะประเสริฐ. (2532). ไทย-จีน : ความสัมพันธ์ทางด้านภาษา. *ศิลปวัฒนธรรมไทย-จีนศึกษา*, 170-192.
- โกสุม สายใจ. (2536). *สีและการใช้สี*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- นวรรรณ พันธุมธา. (2554). *ไวยากรณ์ไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษบง ไควินท์. (2560). คำเรียกสีของชาวจีนแต่จิวในชุมชนบางรัก กรุงเทพมหานคร. ใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (บรรณาธิการ), *รวมบทความวิจัยทางภาษาศาสตร์สังคมและภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์* (น. 72-88). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีเดช จิวบาง. (2547). *เรียนรู้ทฤษฎีสี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- วินัย ภูระหงษ์. (2531). หน่วยคำและการประกอบคำในภาษาไทย. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 (Thai 3) หน่วย 7-15* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2535). *ทฤษฎีสี เพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2010). *พจนานุกรมออกซฟอร์ด-ริเวอร์ บুকส์ อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ : River Book Co., Ltd.
- สถาบันภาษาไทย. (2552). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 : คำ การสร้างคำและการยืมคำ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. (2558). *สถิติกรุงเทพมหานคร 2558*. กรุงเทพฯ: กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร.
- สมชาย สำเนียงงาม. (2541). คำเรียกสีในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕. ใน *ทอล์กอักษรฯ : รวมบทความทางภาษาและวรรณคดีไทย* (น. 81-99). นครปฐม: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมภพ จงจิตต์โพธา. (2556). *ทฤษฎีสี*. กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2538). *คำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวไทยและชาวจ้าง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2542). *ภาษาในสังคมไทย: ความหมาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). *ภาษาในสังคมไทย: ความหมาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บทความวารสาร

กาญจนา นาคสกุล. (2528). คำเรียกสีในภาษาไทย. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 2(1), 43-52.

เกียรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์. (2545). คำเรียกสี : ภาพสะท้อนการสร้างมโนทัศน์ของชาวเวียดนาม. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 9, 1-18.

สาริสา อุ่นทานนท์. (2550). คำเรียกสีในภาษาลาว. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 24(1), 33-46.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

กัปน์ดิพัฒน์ เกียตนอก. (2556). *คำเรียกสีภาษาอุษุกร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาภาษาไทย.

ฉิน ตงเหมย. (2557). *การสร้างคำเรียกสีของชาวจีนที่มีอายุต่างกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมไทย-จีน.

ธีระพันธ์ ล.ทองคำ. (2535). *คำเรียกสีในภาษาไทย (เมียน)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล ศิริพันธุ์. (2554). *คำเรียกสีและทัศนคติที่มีต่อสีของผู้พูดภาษาไทย กะเหรี่ยงโปว์ มอญ และขมุ ในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาภาษาไทย.

ศตนันต์ เชื้อมหาวัน. (2541). *คำเรียกสีและการรับรู้สีของผู้บอกภาษาไทยลื้อ ลัวะ ม้ง และ กะเหรี่ยงในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย, ภาควิชาภาษาศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์.

อภิญา เพชรวิชิต. (2545). *การสร้างคำเรียกสีในภาษาไทยและภาษาลาว*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สาขาวิชาภาษาไทย.

- อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์. (2536). *การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาผู้ไทกับภาษาลาวโซ่ง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.
- อารีย์ พรหมรอด. (2555). *การศึกษาเรื่องคำบอกลีในภาษาจีน*. มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะอักษรศาสตร์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ. วันนี้. สืบค้นจาก <http://www.bangkok.go.th>
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ. ปัจจุบัน. สืบค้นจาก <http://203.155.220.230/m.info/nowbma/>
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก <http://203.155.220.230/m.info/bangkokforyou/bangkokforyou.html>
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. ประวัติการก่อตั้งกรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก <http://203.155.220.230/m.info/bmahistory/>
- ศูนย์ฝึกพาณิชยน์าวี. การทดสอบตาบอดสี. สืบค้นจาก <http://www.mmtc.ac.th/admission/blindtest.php>
- ศูนย์ภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา. ภูมิอากาศกรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก <http://climate.tmd.go.th/data/province/กลาง/ภูมิอากาศกรุงเทพมหานคร.pdf>
- สำนักบริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก http://www.treasury.go.th/pv_bangkok/download/article/article_20150119105738.pdf
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สถิติการศึกษา. สืบค้นจาก http://social.nesdp.go.th/SocialStat/StatReport_FullScreen.aspx?reportid=1190&template=2R2C&yeartype=M&subcatid=20
- ฮาเก็ม ผูหาดา. 2557. วิถีชีวิตคนเมืองในประเทศไทย : แนวโน้มใหม่. ศูนย์ศึกษามหาชนและเมือง วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต, สืบค้นจาก <http://furd-rsu.org/>
- 南宁市政府. (2015, April 19). วัฒนธรรมเมืองหนานหนิง. สืบค้นจาก http://thai.nanning.gov.cn/2/2_1/201504/t20150419_438091.html

ภาษาอังกฤษ

หนังสือและบทความในหนังสือ

Berlin, B., & Kay, P. (1991). *Basic color terms : their universality and evolution* (Paperback ed.). Berkeley: University of California Press.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

Rujiwan Laophaioj. (2005). *A comparison of Thai and Vietnamese color terms*. (Master of Arts's thesis). Mahidol University, Faculty of Graduate studies.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด. 2015. SUMMARY REPORT 2015.บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด, สืบค้นจาก <http://airportthai.co.th/uploads/profiles/0000000002/filemanager/files/รวมเล่ม%20summary2015.compressed.pdf>

ภาษาจีน

หนังสือและบทความในหนังสือ

黄伯荣, 廖序东(HUANG BORONG และ LIAO XUDONG). (2011). *现代汉语 (增订五版) 上册*. 北京: 高等教育出版社.

郑作广(ZHENG ZUOGUANG). (2005). *普通话水平测试研究一第二集*. 南宁: 广西教育出版社.

บทความวารสาร

谭耀武(TAN YAOWU). (2003). 南宁市人口结构变动对消费的影响及对策. *桂海论丛*, 19(4), 80-82.

姚小平(YAO XIAOPING). (1988). 基本颜色词理论述评-兼论汉语基本颜色词的演变史. 外语教学与研究, 1988(1), 19-28.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

林超(LIN CHAO). (2015). 广西南宁语言使用情况调查分析—以青秀区长堽村与江南区白沙村为例. (文学硕士研究生学位论文). 云南师范大学, 文学院, 语言学及应用语言学专业.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

南宁市教育局. (2011, March 14). 南宁教育简况. สืบค้นจาก http://jy.nanning.gov.cn/jianjie/jieshao/201103/t20110314_380780.html

南宁市统计局. (2013, May 13). 2012 年南宁市国民经济和社会发展统计公报. สืบค้นจาก http://tj.nanning.gov.cn/tjgb/201305/t20130513_224208.html

南宁市统计局. (2016, June 20). 南宁市 2015 全国 1%人口抽样调查主要数据公报. สืบค้นจาก http://tj.nanning.gov.cn/tjxx/201606/t20160620_620428.html

南宁市委宣传部. (2016, May 19). 历史沿革. สืบค้นจาก http://www.nanning.gov.cn/AboutNN/glenn/201507/t20150702_468470.html

南宁市政府. (2016, May 19). 交通便捷. สืบค้นจาก http://www.nanning.gov.cn/AboutNN/glenn/201507/t20150702_468377.html

南宁市政府. (2013, October 14). 南宁市地理位置. สืบค้นจาก http://www.nanning.gov.cn/AboutNN/glenn/zyhj/201012/t20101206_2779.html

南宁市政府. (2013, October 14). 南宁市地貌. สืบค้นจาก http://www.nanning.gov.cn/AboutNN/glenn/zyhj/201012/t20101206_2769.html

南宁市政府. (2013, October 14). 南宁市地形. สืบค้นจาก http://www.nanning.gov.cn/AboutNN/glenn/zyhj/201012/t20101206_2770.html

南宁市政府. (2013, October 14). 南宁市气候. สืบค้นจาก http://www.nanning.gov.cn/AboutNN/glenn/zyhj/201012/t20101206_2778.html

中华人民共和国教育部. (2016, June 3). 2016 年全国高等学校名单. สืบค้นจาก http://www.moe.gov.cn/srcsite/A03/moe_634/201606/t20160603_248263.html

中华人民共和国民政部. (2016, December 31). 广西壮族自治区（桂）—南宁市（首府南宁）. สืบค้นจาก <http://xzqh.mca.gov.cn/defaultQuery?shengji=%B9%E3%CE%F7%D7%B3%D7%E5%D7%D4%D6%CE%C7%F8%28%B9%F0%29&diji=%C4%CF%C4%FE%CA%D0&xianji=-1>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายการคำเรียกสีในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ และภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง

คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ (12 คำ)

ขาว	ดำ	แดง	เขียว
เหลือง	ฟ้า	น้ำเงิน	น้ำตาล
ม่วง	ชมพู	ส้ม	เทา

คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาไทยของชาวกรุงเทพฯ (339 คำ)

การใช้คำเรียกสีเฉพาะ (3 คำ)

แสด	กากี	มาเจนต้า
-----	------	----------

การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน (133 คำ)

เทาเหลือง	เหลืองขาว	ชมพูเทา	ฟ้าเทา
เทาชมพู	ชมพูม่วง	เทาดำ	แดงส้ม
เขียวฟ้า	ส้มแดง	ฟ้าเขียว	ฟ้าม่วง
ชมพูส้ม	เทาม่วง	ม่วงเทา	ม่วงฟ้า
ส้มเหลือง	น้ำเงินม่วง	น้ำตาลส้ม	น้ำเงินฟ้า
ม่วงน้ำเงิน	เทาฟ้า	น้ำตาลม่วง	เทาเขียว
น้ำตาลแดง	ชมพูน้ำตาล	เหลืองเทา	เหลืองน้ำตาล
แดงดำ	เหลืองเขียว	เขียวเทา	ฟ้าขาว
เทาขาว	เขียวเหลือง	แดงชมพู	ม่วงดำ
เขียวน้ำเงิน	ม่วงแดง	ชมพูแดง	น้ำเงินเขียว
ม่วงชมพู	น้ำตาลเหลือง	เหลืองส้ม	น้ำเงินอมเทา

ม่วงอมชมพู	เทาอมเขียว	เขียวอมฟ้า	ชมพูอมเทา
เทาอมฟ้า	ชมพูอมส้ม	ชมพูอมแดง	น้ำตาลอมม่วง
ม่วงอมน้ำตาล	ฟ้าอมม่วง	น้ำเงินอมม่วง	ม่วงอมเทา
ฟ้าอมเทา	ชมพูอมม่วง	เทาอมม่วง	ฟ้าอมเขียว
แดงอมเทา	แดงอมส้ม	ส้มอมเหลือง	เทาอมน้ำเงิน
ส้มอมแดง	แดงอมชมพู	น้ำตาลอมแดง	น้ำตาลอมส้ม
ส้มอมน้ำตาล	เทาอมน้ำตาล	เหลืองอมน้ำตาล	เขียวอมน้ำเงิน
เขียวอมเหลือง	เขียวอมเทา	น้ำตาลอมเหลือง	เหลืองอมชมพู
เทาออกฟ้า	น้ำเงินออกเทา	เทาออกเหลือง	เทาออกชมพู
เทาออกเขียว	เขียวออกฟ้า	ม่วงออกชมพู	น้ำตาลออกแดง
ดำออกเทา	ฟ้าออกขาว	ฟ้าออกเทา	ชมพูออกแดง
ชมพูออกม่วง	ม่วงออกขาว	แดงออกส้ม	เขียวปนฟ้า
เขียวปนเทา	เหลืองปนเทา	น้ำตาลปนม่วง	ชมพูปนม่วง
ฟ้าปนขาว	น้ำตาลปนแดง	เขียวปนเหลือง	เทาปนเหลือง
น้ำเงินปนม่วง	เขียวปนน้ำเงิน	ฟ้าปนน้ำเงิน	ม่วงปนขาว
ม่วงปนเทา	ม่วงปนชมพู	ส้มปนเทา	น้ำตาลแดงสว่าง
ฟ้าเทาอ่อน	แดงส้มเข้ม	ส้มแดงเข้ม	ฟ้าเขียวอ่อน
ม่วงเทาอ่อน	เทาม่วงอ่อน	เทาฟ้าอ่อน	ฟ้าเทาเข้ม
น้ำเงินเทาเข้ม	ม่วงน้ำเงินเข้ม	ฟ้าเทาจาง	เทาน้ำเงินเข้ม
เขียวเทาอ่อน	ม่วงเทาเข้ม	แดงส้มอ่อน	เหลืองเทาอ่อน
น้ำเงินฟ้าอ่อน	เทาเขียวอ่อน	เขียวฟ้าเข้ม	ม่วงชมพูเข้ม
ชมพูขาวอ่อน	ชมพูม่วงอ่อน	ม่วงชมพูแก่	เทาเหลืองอ่อน
น้ำตาลกาگی			

การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย (67 คำ)

น้ำตาลเข้ม	ส้มเข้ม	ดำจาง	เหลืองอร่าม
ชมพูจาง	ชมพูซีด	ดำอ่อน	เหลืองอ่อน
น้ำเงินตุ่น	ส้มอ่อน	ฟ้าสด	เหลืองสว่าง

ฟ้าสว่าง	ฟ้าเข้ม	เหลืองจาง	เหลืองซีด
ฟ้ามืด	ฟ้าอ่อน	น้ำเงินเข้ม	ชมพูเข้ม
ชมพูอ่อน	เทาเข้ม	ม่วงสว่าง	ม่วงแก่
น้ำเงินอ่อน	ฟ้าจาง	น้ำเงินจาง	เขียวเข้ม
เทาอ่อน	เทาจาง	เขียวอ่อน	ม่วงเข้ม
น้ำตาลอ่อน	ม่วงอ่อน	เขียวแก่	ม่วงอร่าม
แดงสด	ฟ้าตื้น	เขียวสว่าง	เขียวสด
เหลืองเข้ม	แดงกำ	น้ำตาลแก่	แดงเข้ม
ม่วงตื้น	แดงเปิด	เหลืองแก่	เขียวตื้น
ชมพูแก่	ฟ้าแก่	เทาซีด	น้ำเงินหม่น
ฟ้าหม่น	ม่วงจาง	ม่วงหม่น	เทาหม่น
น้ำเงินแก่	เขียวขจี	แดงมืด	ม่วงมืด
ชมพูพาสเทล	ชมพูมืด	เขียวพาสเทล	ฟ้าพาสเทล
ส้มจาง	กากีอ่อน	มาเจนต้าอ่อน	

การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสี (134 คำ)

บานเย็น	เนื้อ	น้ำทะเล	เลือดหมู
เปลือกมังคุด	ลูกท้อ	มะม่วง	มะม่วงสุก
สนามหญ้า	ไม้	เผือก	เขอรี
โคลน	กะปิ	ฟาง	กรมท่า
โอวัลติน	นู้ด	ยีนส์	เนื้อเหลือง
บานเย็นม่วง	เนื้อส้ม	เนื้อแดง	เนื้อชมพู
เนื้ออมเหลือง	เนื้ออมชมพู	เนื้อออกส้ม	เนื้อออกเขียว
เนื้อออกชมพู	เนื้อออกเหลือง	เนื้อเหลืองเข้ม	เนื้อชมพูเข้ม
น้ำเงินมหาสมุทร	ชมพูเนื้อ	ม่วงเนื้อ	เหลืองเนื้อ
ส้มเนื้อ	ชมพูบานเย็น	ส้มพระอาทิตย์	ม่วงเผือก
ชมพูชบา	เทาหมอก	ม่วงบานเย็น	เขียวใบไม้
เขียวมรกต	ส้มชาเย็น	เขียวน้ำทะเล	ชมพูกุหลาบ

ฟ้าทะเล	เขียวตอง	เขียวหญ้า	ชมพูลูกล่อ
น้ำตาลเปลือกไม้	เขียวใบตอง	ม่วงม้งคุด	แดงกระเจี๊ยบ
ม่วงเปลือกม้งคุด	เขียวขี้ม้า	เขียวทหาร	แดงเลือดหมู
น้ำตาลเนื้อ	เขียวเนื้อ	เขียวเปลือกมะนาว	ชมพูคิตตี้
ส้มพีช	น้ำเงินมรกต	ม่วงชุกัส	เหลืองขมิ้น
เหลืองชิง	น้ำเงินยีนส์	เขียวซีเมนต์	เขียวขจร
เหลืองมะนาว	ชมพูเผือก	เทาเหล็ก	ชมพูเซอร์รี่
ม่วงองุ่น	เขียวลายพราง	เหลืองกล้วย	เขียวปีกแมลงทับ
เขียวทะเล	ชมพูน้ำเต้า	ม่วงกำมะหยี่	น้ำตาลเลือดหมู
เขียวเลมอน	เหลืองปีกกาจู	ฟ้าคราม	ชมพูออกเนื้อ
เขียวใบไม้เข้ม	เขียวมรกตอ่อน	เขียวทะเลอ่อน	เขียวใบไม้อ่อน
เขียวตองอ่อน	ชมพูชบาอ่อน	ม่วงเผือกเข้ม	น้ำตาลเปลือกไม้อ่อน
เขียวใบไม้สด	เขียวใบไม้ชืด	เขียวใบไม้แก่	เขียวมรกตจาง
ม่วงเปลือกม้งคุดอ่อน	เขียวขี้ม้าอ่อน	เขียวใบตองแก่	เขียวขี้ม้าสว่าง
เขียวน้ำทะเลเข้ม	น้ำตาลเนื้อเข้ม	ชมพูเนื้อเข้ม	เขียวเนื้อเข้ม
ม่วงม้งคุดอ่อน	เขียวขี้ม้าเข้ม	เขียวขี้ม้าแก่	เขียวเลมอนอ่อน
บานเย็นอ่อน	บานเย็นเข้ม	กุหลาบเข้ม	เนื้ออ่อน
น้ำทะเลอ่อน	เนื้อเข้ม	เผือกอ่อน	เนื้อสว่าง
น้ำทะเลเข้ม	เปลือกม้งคุดอ่อน	เลือดหมูเข้ม	เลือดหมูอ่อน
เลือดหมูจาง	เนื้อแก่	เผือกเข้ม	เนื้อจาง
บานเย็นแก่	เผือกแก่	ดาวเรือแก่	ใบไม้แก่
ใบไม้อ่อน	เปลือกไข่ไก่อ่อน		

การใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานที่เกิดจากการยืมไวยากรณ์ (2 คำ)

ฟลูออเรสเซนต์บลู	ฟลูออเรสเซนต์พิงค์
------------------	--------------------

คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง (8 คำ)

白 (ขาว)	黑 (ดำ)	红 (แดง)	绿 (เขียว)
黄 (เหลือง)	蓝 (blue)	棕 (น้ำตาล)	紫 (ม่วง)

คำเรียกสีไม่พื้นฐานในภาษาจีนของชาวฮั่นในนครหนานหนิง (265 คำ)

การใช้คำเรียกสีเฉพาะ (3 คำ)

粉 (ชมพู)	青 (สีที่อยู่ระหว่างเขียวและน้ำเงิน)	褐 (สีที่อยู่ระหว่างเหลืองและแดง)
-------------	--	-------------------------------------

การนำคำเรียกสี 2 คำมาผสมกัน (85 คำ)

黑紫 (ม่วงดำ)	绿蓝 (ฟ้าเขียว)	绿黄 (เหลืองเขียว)	黄棕 (น้ำตาลเหลือง)
紫棕 (น้ำตาลม่วง)	棕黑 (ดำน้ำตาล)	黄紫 (ม่วงเหลือง)	白紫 (ม่วงขาว)
白黄 (เหลืองขาว)	紫红 (แดงม่วง)	白蓝 (ฟ้าขาว)	蓝绿 (เขียวฟ้า)
白绿 (เขียวขาว)	紫蓝 (น้ำเงินม่วง)	黄红 (แดงเหลือง)	棕黄 (เหลืองน้ำตาล)
棕紫 (ม่วงน้ำตาล)	蓝紫 (ม่วงน้ำเงิน)	红黄 (เหลืองแดง)	蓝黑 (ดำน้ำเงิน)
棕蓝 (ฟ้าน้ำตาล)	黄绿 (เขียวเหลือง)	棕红 (แดงน้ำตาล)	黑绿 (เขียวดำ)
黑蓝 (น้ำเงินดำ)	黄蓝 (ฟ้าเหลือง)	棕绿 (เขียวน้ำตาล)	深黄红 (แดงเหลืองเข้ม)
深棕红 (แดงน้ำตาลเข้ม)	浅紫红 (แดงม่วงอ่อน)	浅蓝黑 (ดำน้ำเงินอ่อน)	淡蓝绿 (เขียวฟ้าจาง)

深蓝绿 (เขียวน้ำเงินเข้ม)	浅紫蓝 (น้ำเงินม่วงอ่อน)	浅蓝紫 (ม่วงน้ำเงินอ่อน)	淡紫蓝 (น้ำเงินม่วงจาง)
浅黄绿 (เขียวเหลืองอ่อน)	浅黄红 (แดงเหลืองอ่อน)	淡红黄 (เหลืองแดงจาง)	暗紫红 (แดงม่วงมืด)
淡紫红 (แดงม่วงจาง)	淡黑红 (แดงดำจาง)	浅棕紫 (ม่วงน้ำตาลอ่อน)	浅蓝绿 (เขียวฟ้าอ่อน)
浅黑紫 (ม่วงดำอ่อน)	淡黑紫 (ม่วงดำจาง)	浅白蓝 (ฟ้าขาวอ่อน)	深蓝紫 (ม่วงน้ำเงินเข้ม)
深紫红 (แดงม่วงเข้ม)	暗紫蓝 (น้ำเงินม่วงมืด)	暗蓝紫 (ม่วงน้ำเงินมืด)	暗红黄 (เหลืองแดงมืด)
深蓝红 (แดงน้ำเงินเข้ม)	深黄绿 (เขียวเหลืองเข้ม)	淡白蓝 (ฟ้าขาวจาง)	粉蓝 (ฟ้าชมพู)
青蓝 (ฟ้าเขียว)	粉白 (ขาวชมพู)	青紫 (ม่วงเขียว)	褐紫 (ม่วงน้ำตาล)
青黄 (เหลืองเขียว)	粉黄 (เหลืองชมพู)	粉红 (แดงชมพู)	粉紫 (ม่วงชมพู)
粉绿 (เขียวชมพู)	青绿 (เขียวฟ้า)	褐红 (แดงน้ำตาล)	青黑 (ดำน้ำเงิน)
深粉红 (แดงชมพูเข้ม)	浅粉红 (แดงชมพูอ่อน)	淡粉紫 (ม่วงชมพูจาง)	浅粉绿 (เขียวชมพูอ่อน)
暗粉紫 (ม่วงชมพูมืด)	深青绿 (เขียวฟ้าเข้ม)	浅青紫 (ม่วงเขียวอ่อน)	暗青蓝 (ฟ้าเขียวมืด)
暗青紫 (ม่วงเขียวมืด)	浅粉黄 (เหลืองชมพูอ่อน)	白粉 (ชมพูขาว)	蓝青 (เขียวฟ้า)
棕粉 (ชมพูน้ำตาล)	紫粉 (ชมพูม่วง)	红粉 (ชมพูแดง)	浅黄粉 (ชมพูเหลืองอ่อน)
粉青 (เขียวชมพู หรือ ฟ้าชมพู)			

การนำคำเรียกสีมาผสมกับคำขยาย (36 คำ)

淡黄 (เหลืองจาง)	浅黄 (เหลืองอ่อน)	淡红 (แดงจาง)	浅红 (แดงอ่อน)
浅紫	暗紫	浅蓝	淡蓝

(ม่วงอ่อน)	(ม่วงมืด)	(ฟ้า หรือ ฟ้าอ่อน)	(ฟ้าจาง)
浅黑 (ดำอ่อน)	淡绿 (เขียวจาง)	浅绿 (เขียวอ่อน)	深红 (แดงเข้ม)
深蓝 (น้ำเงิน หรือน้ำเงินเข้ม)	深紫 (ม่วงเข้ม)	淡紫 (ม่วงจาง)	深绿 (เขียวเข้ม)
淡棕 (น้ำตาลจาง)	浅棕 (น้ำตาลอ่อน)	暗黄 (เหลืองมืด)	亮蓝 (ฟ้าสว่าง)
暗蓝 (น้ำเงินมืด)	鲜红 (แดงสด)	暗红 (แดงมืด)	暗绿 (เขียวมืด)
深棕 (น้ำตาลเข้ม)	亮棕 (น้ำตาลสว่าง)	淡粉 (ชมพูจาง)	浅青 (เขียวฟ้าอ่อน)
浅粉 (ชมพูอ่อน)	深粉 (ชมพูเข้ม)	深青 (เขียวฟ้าเข้ม)	浅褐 (น้ำตาลอ่อน)
深褐 (น้ำตาลเข้ม)	暗粉 (ชมพูมืด)	亮粉 (ชมพูสว่าง)	淡青 (เขียวฟ้าจาง)

การใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะเป็นคำเรียกสี (141 คำ)

米 (ข้าวสาร)	肉 (เนื้อ)	土 (ดิน)	橙 (ส้ม)
蛋黄 (ไข่แดง)	咖啡 (กาแฟ)	猪血 (เลือดหมู)	桔 (ส้ม)
香芋 (เผือก)	杏 (เอพริคอต)	灰 (ซีเมนต์)	白灰 (ปูนขาว)
黑灰 (เทาดำ)	紫灰 (เทาม่วง)	蓝灰 (เทาฟ้าหรือนาเงิน)	浅蓝灰 (เทาฟ้าอ่อน)
粉桔 (ส้มชมพู)	粉灰 (เทาชมพู)	青灰 (เทาเขียวหรือเทาฟ้า)	橙红 (แดงส้ม)
土红 (แดงดิน)	西瓜绿 (เขียวแตงโม)	土黄 (เหลืองดิน)	朱红 (แดงชินนabar)
石灰黄 (เหลืองปูน)	菊紫 (ม่วงเบญจมาศ)	玫红 (แดงกุหลาบ)	杜鹃红 (แดงกุหลาบพันปี)
天蓝 (ฟ้า)	咖啡黑 (ดำกาแฟ)	柠檬绿 (เขียวมะนาว)	草绿 (เขียวใบหญ้า)

砖红 (แดงอิฐ)	砖黄 (เหลืองอิฐ)	苹果绿 (เขียวแอปเปิล)	墨绿 (เขียวหมึก)
桔红 (แดงส้ม)	橙黄 (ส้มเหลือง)	墨蓝 (น้ำเงินหมึก)	桔黄 (เหลืองส้ม)
猪血红 (แดงเลือดหมู)	柠檬黄 (เหลืองมะนาว)	乳黄 (เหลืองเนยแข็ง)	葡萄紫 (ม่วงอู๋น)
土绿 (เขียวดิน)	香芋紫 (เขียวแอปเปิล)	猪肝红 (แดงตับหมู)	皮蛋绿 (เขียวไข่เยี่ยวม้า)
青苔绿 (เขียวมอสส์)	蛋壳红 (แดงเปลือกไข่ไก่)	茶叶绿 (เขียวใบชา)	砂黄 (เหลืองทราย)
叶黄 (เหลืองใบไม้)	土白 (ขาวดิน)	桃红 (แดงดอกล่อ)	芥末绿 (เขียววาซาบิ)
青草绿 (เขียวใบหญ้า)	米黄 (เหลืองข้าวฟ่าง)	咖啡黄 (เหลืองกาแฟ)	宝石蓝 (น้ำเงินแซฟไฟร์)
咖啡红 (แดงกาแฟ)	枣红 (แดงพุทรา)	玫紫 (ม่วงกุหลาบ)	灰蓝 (ฟ้าเทาหรือน้ำเงินเทา)
灰黑 (ดำเทา)	灰黄 (เหลืองเทา)	灰白 (ขาวเทา)	灰绿 (เขียวเทา)
灰紫 (ม่วงเทา)	灰棕 (น้ำตาลเทา)	灰红 (แดงเทา)	浅天蓝 (ฟ้าอ่อน)
淡柠檬绿 (เขียวมะม่วงจาง)	深玫红 (แดงกุหลาบเข้ม)	深天蓝 (ฟ้าเข้ม)	浅橙红 (แดงส้มอ่อน)
浅玫红 (แดงกุหลาบอ่อน)	浅苹果绿 (เขียวแอปเปิลอ่อน)	淡土黄 (เหลืองดินจาง)	淡桔黄 (เหลืองส้มจาง)
深海蓝 (ฟ้าทะเลเข้ม)	淡墨绿 (เขียวหมึกจาง)	深桔红 (แดงส้มเข้ม)	浅土黄 (เหลืองดินอ่อน)
深猪血红 (แดงเลือดหมูเข้ม)	浅桔黄 (เหลืองส้มอ่อน)	深墨蓝 (น้ำเงินหมึกเข้ม)	浅墨绿 (เขียวหมึกอ่อน)
深土黄 (เหลืองดินเข้ม)	暗玫红 (แดงกุหลาบมืด)	浅桔红 (แดงส้มอ่อน)	淡砖红 (แดงอิฐจาง)
浅海蓝 (ฟ้าทะเลอ่อน)	深米黄 (เหลืองข้าวฟ่างเข้ม)	浅墨蓝 (น้ำเงินหมึกอ่อน)	浅枣红 (แดงพุทราอ่อน)
淡枣红 (แดงพุทราจาง)	浅灰蓝 (ฟ้าเทาอ่อน)	淡灰紫 (ม่วงเทาจาง)	浅灰绿 (เขียวเทาอ่อน)

淡灰绿 (เขียวเทาจาง)	淡灰蓝 (ฟ้าเทาจาง)	淡灰红 (แดงเทาจาง)	深灰蓝 (น้ำเงินเทาเข้ม)
浅灰黄 (เหลืองเทาอ่อน)	深灰黄 (เหลืองเทาเหลือง)	肉粉 (ชมพูเนื้อ)	土粉 (ชมพูดิน)
苹果青 (เขียวแอปเปิล)	海青 (เขียวน้ำทะเล)	茶叶青 (เขียวใบชา)	桃粉 (ชมพูดอกท้อ)
玫粉 (ชมพูกุหลาบ)	灰粉 (ชมพูเทา)	灰青 (เขียวเทา)	深海青 (เขียวน้ำทะเลเข้ม)
淡灰粉 (ชมพูเทาจาง)	深橙 (ส้มเข้ม)	浅橙 (ส้มอ่อน)	浅桔 (ส้มอ่อน)
浅蛋黄 (ไข่แดงอ่อน)	浅土 (ดินอ่อน)	浅香芋 (เผือกอ่อน)	浅咖啡 (กาแฟอ่อน)
淡桔 (ส้มจาง)	深桔 (ส้มเข้ม)	暗桔 (ส้มมืด)	深香芋 (เผือกเข้ม)
淡香芋 (เผือกจาง)	浅灰 (เทาอ่อน)	淡灰 (เทาจาง)	深灰 (เทาเข้ม)
亮灰 (เทาสว่าง)	暗灰 (เทามืด)	深白灰 (ปูนขาวเข้ม)	米灰 (เทาข้าวสาร)
皮蛋灰 (เทาไข่เยี่ยวม้า)	土灰 (เทาดิน)	枣灰 (เทาพุทรา)	灰桔 (ส้มเทา)
香芋灰 (เทาเผือก)			

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผ่นสี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายฉีเยิน เจียง (姜奇赞)
วันเดือนปีเกิด	4 สิงหาคม 2531
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2554-2555: บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยว) ภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการจัดการ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน (广西民族大学管理学院 旅游管理专业, 管理学学士)
ทุนการศึกษา	ปีการศึกษา 2559: ทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาเพื่อรับปริญญา กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประสบการณ์ทำงาน	ปี พ.ศ.2555-2557: ครูอาสาสมัครสอนภาษาจีน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) ประจำประเทศไทย